

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ

Нововодолазької селищної
територіальної громади

На 2018-2025 роки

(нова редакція)

2021 рік

ЗМІСТ	
ВІТАЛЬНЕ СЛОВО ГОЛОВИ ГРОМАДИ.....	3
1. ВСТУП.....	4
2. МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОПИС ПРОЦЕСУ РОБОТИ.....	6
3. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ	
НОВОВОДОЛАЗЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ...	7
3.1. ХАРАКТЕРИСТИКА ГРОМАДИ.....	7
3.1.1. СТРУКТУРНІ КОМПОНЕНТИ ПОТЕНЦІАЛУ ГРОМАДИ.....	7
3.1.2. ПРИРОДНІ РЕСУРСИ.....	10
3.1.3. ТРАНСПОРТНІ КОМУНІКАЦІЇ.....	12
3.1.4. ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ.....	18
3.2. ФІНАНСОВИЙ СТАН ТА БЮДЖЕТ ГРОМАДИ.....	29
3.2.1. БЮДЖЕТ ГРОМАДИ.....	29
3.2.2. ФІНАНСОВА ІНФРАСТРУКТУРА.....	35
3.2.3. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ТА ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ.....	35
3.3. ЕКОНОМІКА ГРОМАДИ.....	37
3.3.1. ОСНОВНА ПРОМИСЛОВА ГРУПА ГРОМАДИ.....	37
3.3.2. СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО.....	38
3.3.3. ФІЗИЧНІ ОСОБИ ПІДПРИЄМЦІ.....	39
3.3.4. МІСТОБУДІВНА ДОКУМЕНТАЦІЯ.....	40
3.4. ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО ТА ЕКОЛОГІЯ	40
3.4.1. ЖИТЛОВИЙ ФОНД	40
3.4.2. ВОДО-, ГАЗО-, ЕЛЕКТРОПОСТАЧАННЯ.....	40
3.4.3. ЕКОЛОГІЯ.....	41
3.5. НАСЕЛЕННЯ, ТРУДОВІ РЕСУРСИ, ДОХОДИ ТА БЕЗРОБІТТЯ.....	43
3.6. СОЦІАЛЬНА ІНФРАСТРУКТУРА ТА НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ.....	46
3.6.1. ОСВІТНІЙ ПРОСТІР.....	46
3.6.2. МЕДИЧНИЙ ПРОСТІР.....	51
3.6.3. НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ.....	54
3.7. КУЛЬТУРА, СПОРТ ТА ТУРИЗМ.....	56
4. ГОЛОВНІ ЧИННИКИ СТРАТЕГІЧНОГО ВИБОРУ.....	63
4.1. СЦЕНАРІЇ РОЗВИТКУ НОВОВОДОЛАЗЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	63
4.2. SWOT/TOWS-АНАЛІЗ НОВОВОДОЛАЗЬКОЇ ГРОМАДИ.....	66
4.3. ВИСНОВКИ ТА ІДЕНТИФІКАЦІЯ ПРІОРИТЕТІВ РОЗВИТКУ.....	70
5. СТРАТЕГІЧНІ, ОПЕРАЦІЙНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ.....	71
6. ПЛАН РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ.....	73
6.1. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА ПОКРАЩЕННЯ.....	75
7. УЗГОДЖЕНІСТЬ СТРАТЕГІЇ З ПРОГРАМНИМИ ТА СТРАТЕГІЧНИМИ ДОКУМЕНТАМИ.....	76
8. СИСТЕМА ВПРОВАДЖЕННЯ І МОНІТОРИНГУ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ.....	82
ВИКОНАВЦІ.....	83
СПИСОК ІЛЮСТРАЦІЙ.....	84
ПЕРЕЛІК ТАБЛИЦЬ.....	85

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО ГОЛОВИ ГРОМАДИ

Шановні друзі!

Усі ми добре знаємо і шануємо історію нашого нововодолазького краю, який сьогодні по праву називають перлиною Слобожанщини. Багатий корисними копалинами, мисливськими угіддями та родючими землями, він є інвестиційно привабливою територією з потенціалом для розвитку промисловості, підприємництва, місцем, де дбають про добробут та комфортні умови життя кожного мешканця.

Стратегія розвитку Нововодолазької громади відображає амбітні цілі, підкреслює конкурентні переваги на підставі існуючих природних, матеріальних, фінансових, економічних, трудових, соціальних, інтелектуальних ресурсів, які при належній організації та об'єднанні зусиль, можна використовувати для вирішення нагальних проблем. Метою Стратегії є саме місцевий розвиток шляхом поліпшення якості життя мешканців, залучення інвестицій, підвищення конкурентоспроможності економіки, розвиток туризму, відновлення та збереження довкілля, безпечного для життя і згуртування громади навколо ідеї сталого розвитку нововодолазького краю.

Громада- наш спільний дім, який ми разом будуємо для себе та наших нащадків. І яким він буде завтра, залежить від нас.

Переконалими, що на території нашої громади гарантовано можна знайти надійних партнерів, вигідні пропозиції, а також підтримку влади у реалізації інвестиційних проектів. Ми націлені на ефективний розвиток всіх напрямків

З повагою Олександр Єсін,

Нововодолазький селищний голова

1. Вступ

У 2014 році в Україні розпочався процес децентралізації влади. Спроможні об'єднані територіальні громади (ОТГ) стають базовими елементами ефективної системи влади в Україні.

24 січня 2017 року Нововодолазька селищна рада відповідно до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» вирішила об'єднатися у Нововодолазьку селищну об'єднану територіальну громаду, до якої увійшли територіальні громади: Нововодолазької селищної ради, Знам'янської сільської ради, Одринської сільської ради, Ордівської сільської ради, Сосонівської сільської ради та Староводолазької сільської ради. У листопаді 2020 року до неї доєдналися Просянська сільська рада, Рокитненська сільська рада, Ватутінська сільська рада та Бірківська селищна рада. Всього було утворено 12 старостинських округів та затверджено старост.

У серпні 2017 року актив Нововодолазької селищної об'єднаної територіальної громади прийняв рішення про розробку Стратегії розвитку громади.

Розпорядженням селищного голови від 07.08.2017 року № 311 було затверджено Положення та склад Робочої групи з розробки Стратегії розвитку Нововодолазької селищної об'єднаної територіальної громади на 2018-2025 роки. До складу Робочої групи ввійшли працівники селищної ради, старости старостинських округів, депутати селищної ради, члени виконкому селищної ради, приватні підприємці та представники від громадськості. Робота проводилася спільно з експертом Харківського ВП «Центр розвитку місцевого самоврядування» за підтримки Програми «U-LEAD з Європою». У результаті розроблену Стратегію було затверджено рішенням XI сесії VIII скликання від 24.01.2018 р. №851

Зміни до Стратегії розвитку внесені відповідно до норм Постанови Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки», Стратегії розвитку Харківської області на 2021-2027 роки та Плану заходів на 2021-2023 роки з реалізації Стратегії розвитку Харківської області на 2021-2027 роки.

Мета розробки Стратегії розвитку полягає у вирішенні проблем економічного розвитку та підвищенні конкурентоспроможності громади, що сприятиме покращенню життя громадян і є завданням селищної ради відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Головні висновки з процесу розробки Стратегії розвитку:

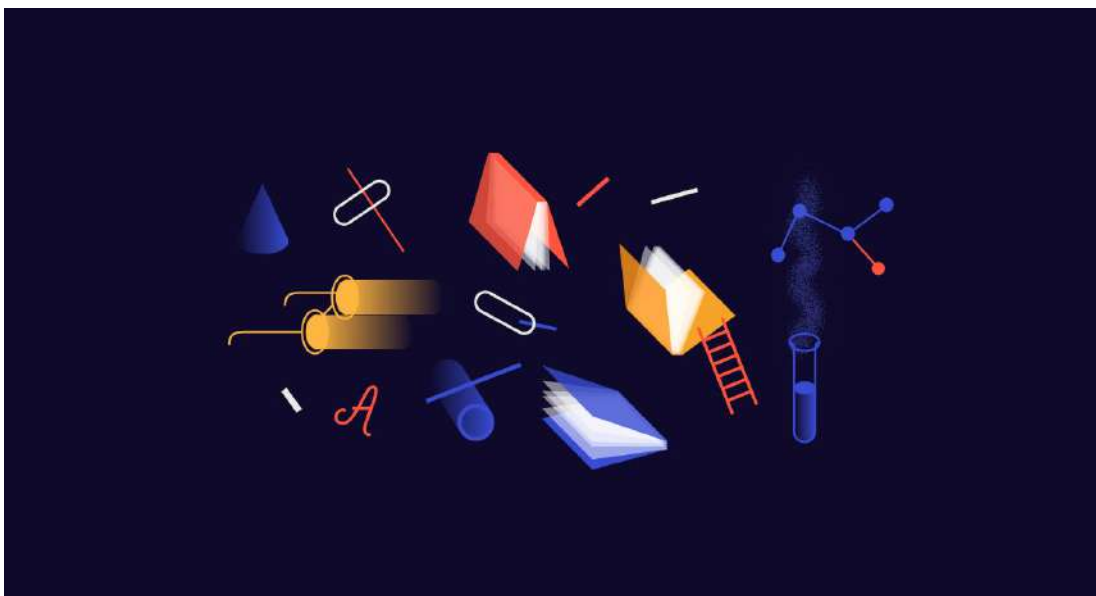
Стратегія є потужним інструментом об'єднання лідерів бізнесу, посадовців місцевої влади, пересічних громадян для створення публічно-приватних партнерств, що має позитивний вплив на місцевий діловий клімат та конкурентне становище громади, а також на вирішення інших питань, пов'язаних з рівнем життя всіх громадян.

Стратегія підкреслює конкурентні переваги території громади на підставі існуючих природних, матеріальних, фінансових, економічних, трудових, соціальних ресурсів, які при належній організації та об'єднанні зусиль, можна використовувати для вирішення нагальних проблем місцевого економічного розвитку. Тому Стратегія зосереджена на напрямках, які нададуть економічному розвитку території найбільші шанси в майбутньому.

Економічний розвиток передбачає формування сприятливого бізнес-середовища і створення умов для інвестування на тривалий період, що сприятиме економічному зростанню і поліпшенню якості життя громади.

Питання залучення інвестицій розвитку місцевих підприємств, розвитку інфраструктури і забезпечення гідної якості життя взаємопов'язані, тому успішна робота над ними можлива лише за умови сприйняття їх як цілісної системи. Поліпшення в одному з питань сприятиме поліпшенню в інших.

Розробка Стратегії розвитку та її корегування - це не одноразова подія, з певним початком і кінцем, навпаки, це ефективний інструмент менеджменту. Саме завдяки створенню належного системного моніторингу та коригування, а також управлінню впровадженням стратегічного розвитку досягається високий рівень відповідальності за реалізацію стратегії та її адаптацію до змінних зовнішніх та внутрішніх чинників.

2. Методологія та опис процесу роботи

Підготовка Стратегії розвитку та внесення до неї змін відбувалися відповідно до методології, запропонованої Проектом Європейського Союзу «Підтримка політики регіонального розвитку в Україні» та Програми Ради Європи «Децентралізація і територіальна консолідація в Україні» (рис.1).

Рис.1 Принципи місцевого розвитку

Методологія розглядає сталий розвиток і соціальну інтеграцію як основні принципи місцевого розвитку. Залучення широкого кола громадян до створення Стратегії розвитку ТГ та її актуалізації дозволяє ідентифікувати та знайти прийнятні шляхи усунення проблем громади, забезпечити налагодження діалогу між громадськістю та владою. При цьому однією з основних складових процесу планування є обов'язкова участь у ньому усіх активних та зацікавлених представників громади. Розроблена таким чином стратегія відображає інтереси усіх громадян та передбачає покращення стандартів життя, зміцнення місцевої демократії, виховання суспільно-активних громадян – патріотів своєї громади.

У зв'язку з доєднанням нових територій у 2020 році виникла необхідність внесення змін до Стратегії. Актуальна інформація була зібрана шляхом надання даних старостами новостворених та вже діючих три роки старостинських округів та відділів Нововодолазької селищної ради. З метою вивчення громадської думки щодо суспільно-економічної ситуації в оновленій громаді було проведено опитування жителів громади. У анкетуванні взяло участь 808 респондентів Зміни до «Стратегії розвитку Нововодолазької селищної об'єднаної територіальної громади на 2018-2025 роки» внесено на сесію селищної ради в лютому 2021 року.

3. Соціально-економічний аналіз Нововодолазької селищної територіальної громади

3.1. Характеристика громади

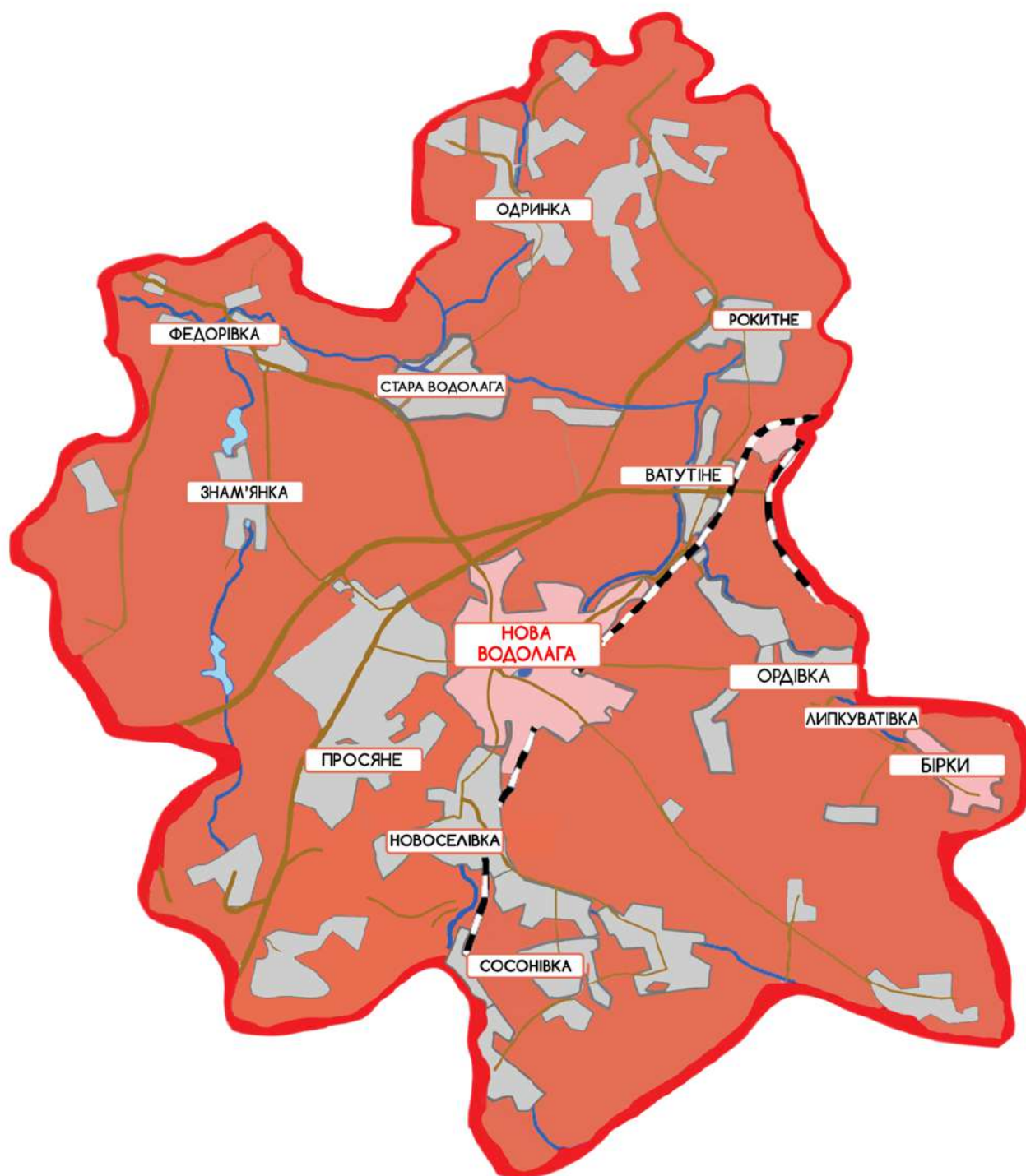
3.1.1. Структурні компоненти потенціалу громади

Рис.2 Структурні компоненти потенціалу громади

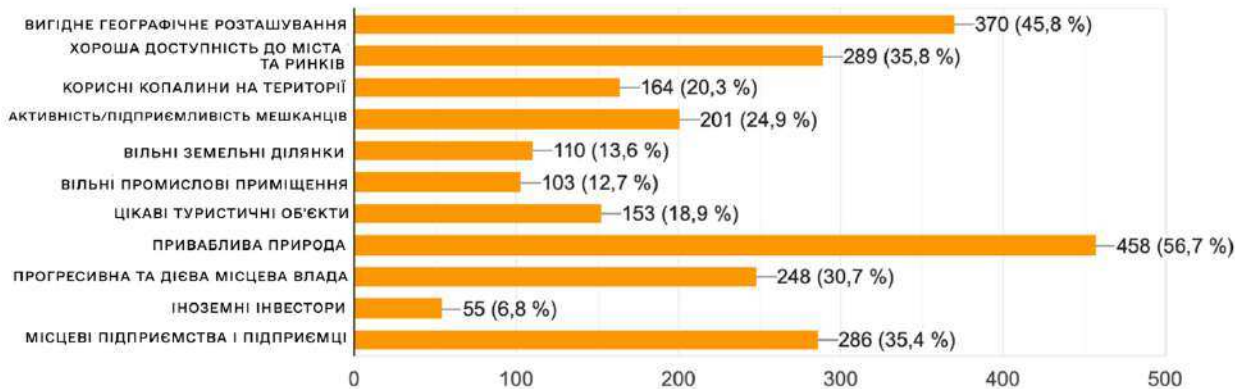
Нововодолазька селищна об'єднана територіальна громада утворена 24 січня 2017 року. У листопаді 2020 року до Нововодолазької ОТГ доєдналися нові території. Нині до Нововодолазької селищної територіальної громади входять 36 населених пунктів, 12 старостинських округів. Адміністративним центром Нововодолазької селищної територіальної громади є селище міського типу Нова Водолага. Нововодолазька громада входить до складу Харківського району Харківської області. Територія Нововодолазької селищної територіальної громади займає площу 52643,2 га (рис.2).

КАРТА НОВОВОДОЛАЗЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Одним із порушених питань під час анкетування мешканців громади, яке було проведено у січні 2021 року, є виявлення основного ресурсу громади для подальшого розвитку (рис.3).

рис.3 Думка мешканців щодо ресурсів розвитку громади

25 жовтня 2020 року відбулися чергові місцеві вибори, за результатами яких було обрано голову територіальної громади Єсіна Олександра Сергійовича та депутатський корпус Нововодолазької селищної ради, до складу якого увійшли 26 депутатів.

На території смт Нова Водолага та сіл, що входять до складу ТГ, легалізовані наступні громадські об'єднання: ГО «Нововодолазька спілка ветеранів АТО»; Нововодолазьке районне громадське формування з охорони громадського порядку «Варта Водолажчини»; Громадське формування з охорони громадського порядку приватного підприємства «Агрофірма Світанок» Нововодолазького району Харківської області; Нововодолазька районна спілка ветеранів Афганістану; ГО «Наступне покоління 21»; ГО «Спілка Округів Водолажчини»; ГО «Нововодолазький молодіжний клуб Джура» (відокремлений підрозділ всеукраїнської організації); НР ГО ветеранів і інвалідів війни «Набат Чорнобиля».

Табл. 1. Порівняльна характеристика громади та району.

Територіальна одиниця	Площа, км ²	Населення, осіб	Густота населення
Нововодолазька селищна громада	580.3 км²	25289	54,0
Харківський район	3226.1 км²	1753679	86,3

Рис.4. Порівняльна характеристика громад Харківської області за чисельністю населення.

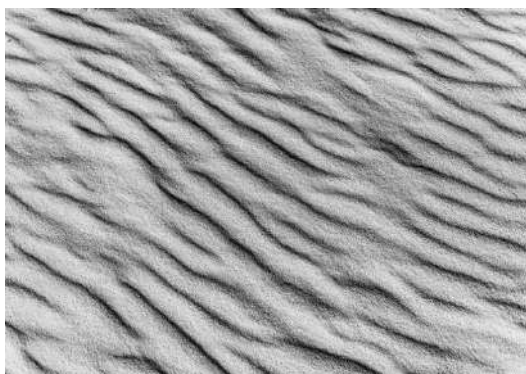
Існує закономірність між фінансовою спроможністю та чисельністю населення громади. Пояснюється це тим, що великі громади мають більший потенціал та можливості для належного утримання об'єктів інфраструктури, функціонування закладів та установ комунальної власності. Органи місцевого самоврядування також можуть забезпечити надання якісних публічних та комунальних послуг. Нововодолазька селищна територіальна громада володіє достатнім трудовим ресурсом, а тому кращими перспективами для сталого розвитку громади (рис. 4).

3.1.2. Природні ресурси

Нововодолазька селищна територіальна громада розташована у західній частині Харківської області, в зоні лісо-степової рівнини та в долині річки Вільхуватка (басейн Сіверського Дінця).

Корисні копалини громади:

кварцовий пісок

природний газ

Грунтовий покрив на території громади досить різноманітний:

- – чорноземи звичайні;
- – чорноземи опідзолені;
- – також темно-сірі опідзолені ґрунти;
- – заплавні та балкові ділянки мають складний комплекс гідроморфних ґрунтів;
- – лучні чорноземи;
- – лучно-болотні;
- – болотні ґрунти, часто з солонцями.

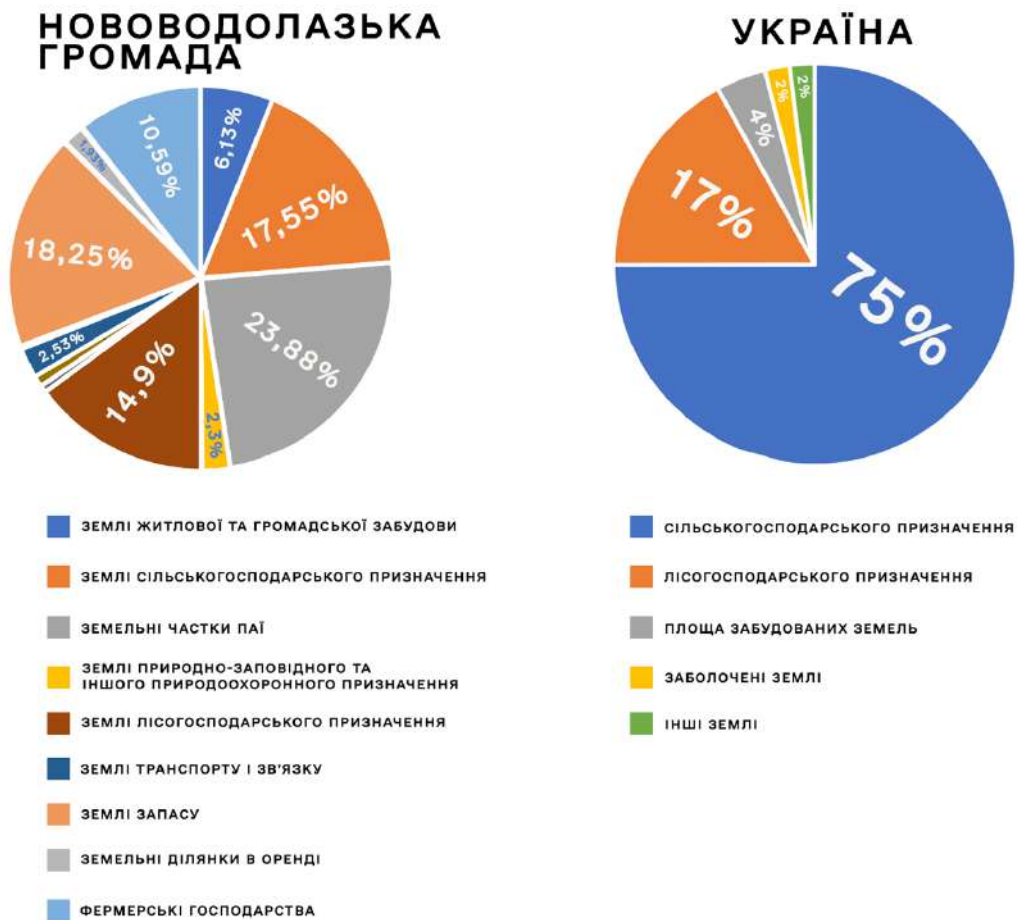

Рис. 5. Порівняльна характеристика структури земельного фонду Нововодолазької громади та України

Територія громади розташована в межах Середньоруської лісостепової фізико-географічної провінції, належить до недостатньо вологої теплової агрокліматичної зони. Помірно жарке літо та м'яка зима створюють сприятливі умови для розвитку аграрного сектору в Нововодолазькій селищній територіальній громаді.

Середньорічна кількість опадів становить від 450 до 600 мм. 🌧️

Середня температура повітря липня становить +21 °C 🌡️

Середня температура повітря січня становить -7 °C 🌡️

Землі водного фонду громади складають 278,38 га. Найбільша річка - Мжа (права притока Сіверського Дінця) з притокою Вільховатка. Окрім річок Джгун, Одринка, Івани водні ресурси громади представлені мальовничими ставами, більшість з яких орендують для вирощування риби.

Висока частка родючих ґрунтів значною мірою обумовлює структуру господарського комплексу і його спеціалізацію.

Важливою підставою для розвитку Нововодолазької селищної територіальної громади є природно-ресурсний потенціал, що включає, насамперед, природні ресурси (мінеральні, водні, земельні) та природні умови (географічне положення, клімат, рельєф), та визначає можливості розвитку і розміщення продуктивних сил та рівень сприятливості території громади для проживання і життєдіяльності людей.

НОВОСЕЛІВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ

3.1.3. Транспортні комунікації

Залізнична мережа

Зовнішні та внутрішні транспортні зв'язки здійснюються залізничним і автомобільним транспортом. Залізничне сполучення забезпечує станція Водолага, проміжна залізнична станція Південної залізниці на дільниці Мерефа – Красноград, адміністративно належить до Південної залізниці. Залізничні колії та станції обслуговує Харківська дирекція залізничних перевезень. Також на території Новоселівського старостинського округу є залізнична станція «Кварцовий», Сосонівського старостинського округу – зупиночна платформа «Сосонівка», на території Ватутінського старостинського округу – зупиночні платформи «Джгун», «8 кілометр» та станція «Ордівка», на території Липкуватівського старостинського округу-зупиночна платформа «Липкуватівка».

Автомобільні шляхи

Громадський транспорт на сьогодні відіграє визначальну роль у розвитку громади. Поруч проходить швидкісна автомобільна дорога міжнародного значення М18 (Е108)(Харків – Сімферополь – Алушта – Ялта) та автошлях М29 – автомобільний шлях міжнародного значення в Україні, що є частиною Європейського маршруту Е105. Через селище Нова Водолага проходить автомобільна дорога територіального значення Т1901.

Територія громади межує із Старовірівською сільською ТГ, Зміївською міською ТГ, Мереф'янською міською ТГ, Південноміською міською ТГ, Люботинською міською ТГ, Валківською міською ТГ. Нововодолазька селищна територіальна громада входить до складу Харківського району Харківської області, який в свою чергу межує із Красноградським, Чугуївським, Богодухівським районами області.

Перевага територіального розташування громади полягає в тому, що адміністративний центр громади, смт Нова Водолага, знаходиться на відстані 45 км від обласного центру м. Харкова.

Загальна протяжність мережі комунальних доріг складає 201,9 км: доріг з твердим покриттям 143,3 км, ґрунтових доріг 58,6 км.

Табл. 2. Міжнародна доступність Нововодолазької громади

Київ - Харків 	1 година
Варшава -Харків 	2 години 10 хв.
Копенгаген - Київ 	2 години 20 хв.
Берлін - Київ 	2 години 30 хв.
Стокгольм - Київ 	2 години 20 хв.
ХАРКІВ - НОВА ВОДОЛАГА	45 КМ
КИЇВ - НОВА ВОДОЛАГА	453 КМ

Табл. 3. Відстань від адміністративного центру до округів громади

1 Нововодолазька селищна рада	центр громади
2 Знам'янський старостинський округ № 1	12,2км
3 Староводолазький старостинський округ № 2	10,7км
4 Одринський старостинський округ № 3	18,4км
5 Ордівський старостинський округ № 4	9км
6 Сосонівський старостинський округ № 5	12,6км
7 Новоселівський старостинський округ № 6	5км
8 Федорівський старостинський округ № 7	11,5км
9 Просянський старостинський округ № 8	6,9км
10 Рокитненський старостинський округ № 9	13,7км
11 Ватутінський старостинський округ № 10	11,9км
12 Бірківський старостинський округ №11	16,8км
13 Липкуватівський старостинський округ № 12	10,6км

На сьогоднішній день для задоволення потреб населення громади в пасажирських перевезеннях сформована мережа автобусних маршрутів з розміщенням у центрі смт Нова Водолага автобусним вокзалом.

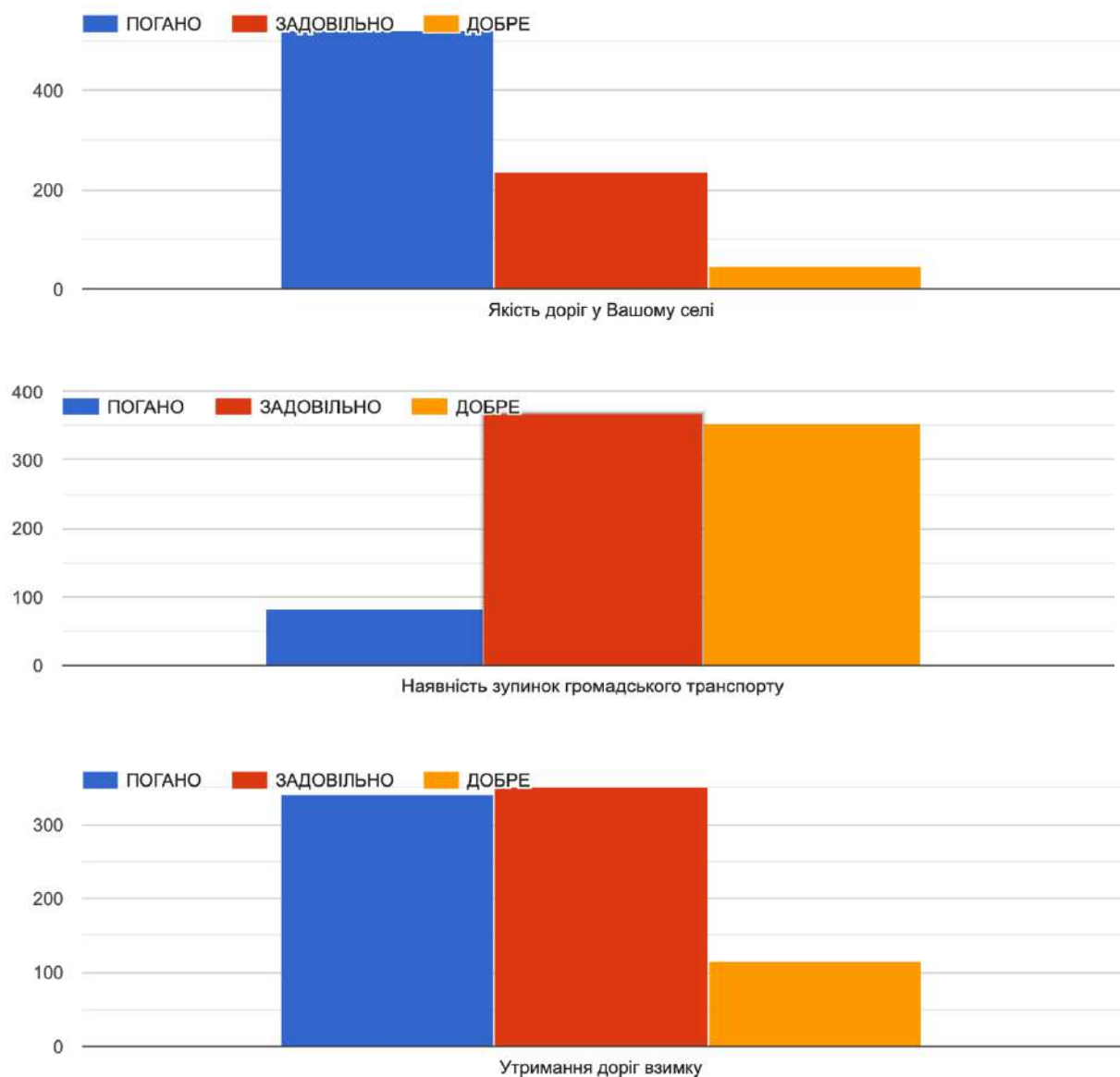
Система доріг усередині громади є достатньо збалансованою і такою, що може забезпечити доступність усіх територій та населених пунктів. Проте велика кількість доріг потребує як поточних, так і капітальних ремонтів.

Однією із найбільших проблем територіальної громади є відсутність якісного твердого дорожнього покриття між центром громади та центрами старостинських округів, а також відсутність доріг з твердим покриттям до деяких сіл. Існує необхідність максимізувати ефективне використання існуючого потенціалу транспортних зв'язків між центром громади та окремими селами.

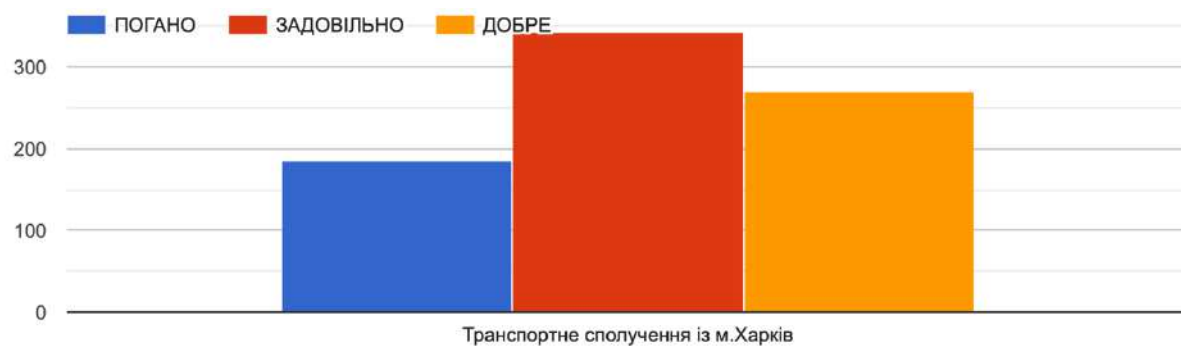
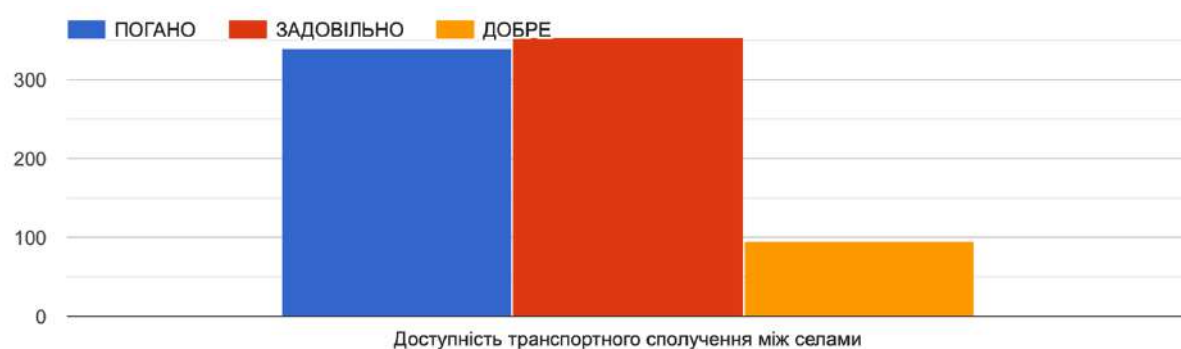
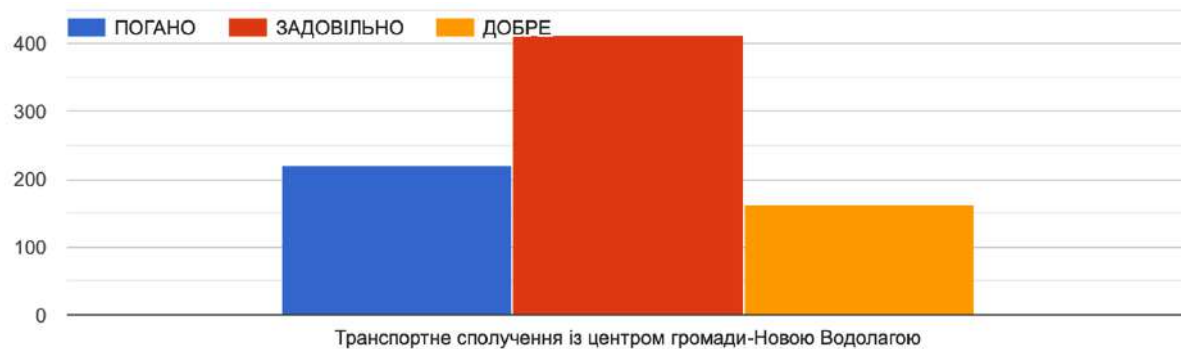
Більша половина вулиць та доріг вимагають капітального або поточного ремонту проїжджої частини.

Це підтверджують результати анкетування мешканців громади (рис.6).

Рис.6 Результати анкетування мешканців громади стосовно стану доріг та транспортного сполучення

Існує необхідність максимізувати ефективне використання існуючого потенціалу транспортних зв'язків між центром громади та окремими селами. Більша половина вулиць та доріг вимагають капітального або поточного ремонту проїжджої частини.

Інфраструктура зв'язку

Використання технологій зв'язку є великим позитивом у роботі та плюсом для оперативності прийняття узгоджених рішень. Нововодолазька територіальна громада має і успішно використовує ряд інструментів комунікацій і резерви соціальних мереж, активно залучає мешканців до діалогу та розвиткових проєктів, що впроваджуються на території громади.

Реалізовувати Стратегію розвитку зв'язку допомагають наступні інтернет-провайдери: ПАТ «Укртелеком», Інтертелеком, SK net, Novonet, BilBerry та Kronos. Інтернет-зв'язок розширює можливість надання адміністративних послуг офісами старост, формування внутрішніх та зовнішніх зв'язків, поліпшення медичного обслуговування населення, дозвілля та саморозвитку мешканців громади.

Майже вся територія громади покрита високошвидкісним мобільним інтернет-зв'язком,

Нововодолазька селищна рада має сучасний веб-сайт, що генерує новини та надає механізми зворотнього зв'язку мешканцям ТГ. Сайт оперативно інформує про життя та здобутки територіальної громади. Кожен з його відвідувачів має можливість знайти тут потрібні, корисні й цікаві відомості про Нововодолазьку територіальну громаду. Статистика відвідування сайту свідчить про його корисність та зацікавленість мешканців життям громади. У середньому щомісяця сайт переглядає 10 тисяч унікальних користувачів.

Окрім того, у соціальній мережі Facebook створено групу Нововодолазька селищна ОТГ, у якій наразі 4200 активних учасників.

На території громади видаються наступні друковані засоби масової інформації: інформаційний вісник Нововодолазької селищної ради «Вісник Нововодолазької громади» та газета «Вісті Водолажчини». Життєдіяльність громади також висвітлюється на сторінках газети «Слобідський край», що є однією із найпопулярніших серед читачів Харківщини. «Вісник Нововодолазької громади» має особливий вплив на формування думки мешканців, знайомить читачів із новинами територіальної громади, висвітлює роботу відділів і підрозділів селищної ради. На його сторінках можна знайти інформацію про культурне, спортивне та освітнє життя населених пунктів, висвітлення діяльності селищної ради.

ПРОВАЙДЕРІВ

10000

САЙТ ГРОМАДИ

4200

СПІЛЬНОТА
ГРОМАДИ
В FACEBOOK

3 ГАЗЕТИ

3G/4G
80%
ПОКРИТТЯ

У складі інфраструктурного потенціалу важливе місце належить інформаційній складовій, що передбачає єдність організаційно-технічних та інформаційних можливостей громади. Це впливає на характер і специфіку її функціонування через збір, зберігання (накопичення), обробку та розповсюдження інформаційних ресурсів. Тому комунікаційна активність та інфраструктура зв'язку Нововодолазької селищної ради потребують особливо активного розвитку.

ВІСНИК

Н О В О В О Д О Л А З Ь К О Ї

Г Р М А Д И

Офіційно Цікаво Інформативно

Нововодолазька селищна ОТГ

Закрита група · Учасники: 4,1 тыс.

+ Пригласить

3.1.4. Передумови розвитку громади

Селище міського типу Нова Водолага

Нова Водолага по праву вважається перлиною Слобожанщини. Її земля щедра красою природи, талантами і багатствами надр. А ще наш край є колискою волелюбного і працьовитого народу, що має багату історію, яка бере свій початок із 1675 року. Саме тоді Харківський полковник Григорій Донець і заснував слободу Нова Водолага. Чотирикутна фортеця стала надійним захистом від турецько-татарської агресії. Вали були насипані із залізнякавого піску. Через Нову Водолагу проходив Муравський шлях і жителі слободи чимало терпіли від татарських нападів. В історичних документах (Д.І. Багалій «Історія Слобідської України») є свідчення, що в 1689 році татари напали і зруйнували Нову Водолагу. Відомі також напади татар у 1694, 1711 роках. Жителі слободи вели оборонну боротьбу проти ворога.

У 1730 році чисельність мешканців слободи становила близько 5000, діяли дві церковно-парафіяльні школи. У 1749 році було відкрито слов'яно-латинське училище. У слободі знаходилися чотири православних храмів: Троїцький, Воскресенський, Миколаївський та Спасо-Преображенський.

Жителі Нової Водолаги займалися вичинкою шкур, виготовляли ремінну зброю, шили взуття, одяг та головні убори. Серед інших поширених занять було винокуріння, садівництво, виготовлення сільськогосподарських знарядь, столярних та бондарних виробів. У 1780 році в слободі налічувалося 18 кузень і 34 винокурні. Наявність родовища цінної глини стимулювало розвиток гончарного виробництва. Гончарні вироби нововодолазьких майстрів славилися далеко за межами Харківської губернії.

У другій половині XVIII ст. Нова Водолага стала центром шовківництва на Слобожанщині. За наказом цариці Катерини II у слободі було створено місцеве управління з шовківництва. Тут діяв завод, який мав спеціалізовані приміщення для розведення шовкопрядів і був оснащений устаткуванням для мотання шовку. До 1800 року на заводі вироблялось близько півтори пуди (24кг) шовку щорічно.

Із 1938 року Нова Водолага - селище міського типу, районний центр. У період другої Світової війни, 19 жовтня 1941 року Нову Водолагу зайняли вороги. А ще за місяць до цього був сформований партизанський загін із 58 чоловік на чолі з головою колгоспу імені Фрунзе С.О. Либою. Своїми бойовими діями народні месники неодноразово сприяли успіху регулярних частин Червоної Армії. Неоціненною заслугою загону слід вважати визволення з німецького концтабору 200 в'язнів.

14 вересня 1943 року було покладено край нацистській окупації Нової Водолаги. Наслідки її були трагічними і для селища, і загалом для району: 580 його жителів було вбито, 5737 - вивезено до Німеччини. На фронтах воювали 7 тисяч нововодолажчан, з яких близько 3-х тисяч полягли в боях. Вісім жителів району були удостоєні звання Героя Радянського Союзу.

Серед видатних уродженців краю є зодчий Яким Погрібняк, який збудував Троїцький собор у Новомосковську без жодного залізного цвяха, народний артист Білорусії А.Д. Попсуйшапко (Арсенко), письменник - гуморист С.П. Чмельов (1846-1941), художник А.В. Мізін, композитор Ю.Б. Алжнев.

У Новій Водолазі є площа Ювілейна – одна із найкращих не тільки у Харківській області, а й по Україні. А поруч знаходиться прекрасний парк із фонтаном. У селищі облаштовано десятки дитячих і спортивних майданчиків.

2017 рік став для нововодолажчан пам'ятним і визначальним. 24 січня утворилася Нововодолазька селищна об'єднана територіальна громада, що стала п'ятою на території Харківської області. Сьогодні до її складу входять 12 старостинських округів.

Населення Нової Водолаги: 13022 осіб.

Знам'янський старостинський округ №1 (с. Знам'янка, с. Мануйлово)

Село Знам'янка має цікаву історичну і культурну спадщину. Неповторні краєвиди, орнітологічний заказник «Іваньня», ентомологічний заказник «Пересіл», рукотворна печера, про яку серед місцевих жителів ходять легенди, Терещенків дуб, що височіє при в'їзді в село і символізує пам'ять про цілі хліборобські роди, дубову міць і відданість хліборобській праці, залишки славнозвісного Турецького валу, що слугував захисною лінією від нападів турок і татар, Храм ікони Божої Матері «Знаменіє», маєток поміщиків Дуніних-Барковських, який зберігся до нашого часу і є найстарішим у Нововодолазькому районі, дві криниці з унікальною цілющою водою, яку місцеві жителі називають «срібляста вода»... Все це вона - слобода Знам'янка (історична назва – Івани). Заснована вона в середині XVII ст. переселенцями з Правобережної України і належала дворянському роду Дуніних-Барковських, який володів тут 7000 десятин землі. Їх предок Петро Дунін, граф Ськржинський був наближеною персоною польського короля Болеслава Кривоустого. Дуніни-Барковські збудували маєток, а у 1771 році майор Дунін побудував дерев'яну церкву «Знамення» в стилі української класики. У 1830-у році церква була перебудована поміщиком Шидловським, до якого у свій час перейшли всі надбання Дуніних-Барковських. Поміщики Шидловські мали пивомедоварні заводи. Їх садиба збереглася до нашого часу і є найстарішою на Нововодолажчині.

На північ від села, в урочищі Малютиному, були відкриті значні поклади гончарної охристої глини, а також рідкісної пластичної чорної глини, що слугувало розвитку гончарного промислу в селі Івани. Недалеко від села, в урочищі Найденому, де починається Жмайлова балка, на її схилі знаходиться унікальна рукотворна печера. На обох кінцях вона має отвори. Перші згадки про печеру відносяться до 1605 року. У 1980-х роках XIX століття в ній були проведені археологічні роботи, знайдена кам'яна плита з написом на латині. Під самим написом зображені коса і стріла. Була знайдена і золота монета, датована 464 роком по Різду Христовім.

1 вересня 2018 року у с. Знам'янка у капітально відремонтованому приміщенні було відкрито початкову школу-Знам'янську філію Нововодолазького ліцею №2. У цьому ж приміщенні розташувався дошкільний навчальний заклад «Добрячок». Сьогодні у с. Знам'янка також функціонують сільський Будинок культури, комунальний заклад "Музей історії села Знам'янка", бібліотека, фельдшерський пункт. Тут також знаходяться пам'ятники командирів

партизанського загону С.О. Либі та загиблим воїнам у роки Другої світової війни. Є й Алея Слави, де посаджено дерева з іменними табличками на честь воїнів-земляків, які не повернулися з війни. Біля місцевого храму нещодавно було відкрито пам'ятник жертв голодомору. На добродійні кошти жителів с. Знам'янка у 1999 році було збудовано нову церкву «Знаменіє Божої Матері».

Знам'янці пишаються тим, що їх округ має таку багату і цікаву історію. Вони прагнуть зберегти всі історичні експонати для нащадків, а свій край зробити туристично привабливим для людей. Саме тому було вирішено перенести експозиції музею історії села до приміщення садиби Дуніних-Барковських, що стане одним із об'єктів майбутнього туристичного маршруту. Жителі округу свято бережуть традиції своїх предків. Для них відтворити минуле, доторкнутись душою до історії свого роду є справжнім щастям. Це і надихнуло їх відтворити на батьківщині своїх прадідів українську хатинку-мазанку.

Населення Знам'янського старостинського округу: 309 осіб.

Староводолазький старостинський округ№2 (с. Стара Водолага, с. Бахметівка, с. Павлівка)

Стара Водолага – один із найстаріших населених пунктів Харківщини. На сьогодні їй виповнилося майже 350 років. Заснування села сягає далекого минулого (1672 р). Воно було широко відомим серед козаків, купців, чумаків, адже знаходилося на перехресті шляхів із півночі на південь, із заходу на схід. Повз Старої Водолаги проходив чумацький шлях, який в ті прадавні часи вибрали люди, що їздили волами у Крим по сіль.

У 1676 році Стару Водолагу вже заселяли 200 сімей черкесів. Було побудовано укріплення - дерев'яну фортецю із ровом і валом. Рештки цього укріплення збереглися і до нашого часу. У 1676 році всередині укріплення знаходилася церква Покрови Пресвятої Богородиці. У 1711 році храм було спалено. Через два роки поміщик Старої Водолаги майор Дунін О.А. отримав благословіння на будівництво нового храму. А вже у 1736 році храм Покрови Пресвятої Богородиці в Старій Водолазі запросив прихожан на перше святкове Богослужіння. У 1821 році поміщиця М. Д. Дуніна спорудила біля храму дзвіницю. В 1943 році під час визволення села храм було підірвано. В 2005 році на місці зруйнованого храму побудовано меморіальний комплекс, який розташований на місці зруйнованого храму. До цього часу збереглася в Старій Водолазі будівля церковно-приходської школи, якій уже понад 270 років. Сьогодні тут навчаються учні початкових класів. Також у ній знаходиться шкільна бібліотека. Під час Другої світової війни у с. Стара Водолага точилися запеклі бої. Сьогодні про героїзм воїнів-визволителів нащадкам нагадує пам'ятник (братська могила), який було зведено в 1951 році. Вічний спокій тут знайшли 272 солдата.

Село має свою неповторну історію, що маленьким струмком, беручи початок з глибини віків, плавно і впевнено тече аж до сьогоднішнього часу. Мешканці пам'ятають її і передають із покоління в покоління. Це стало для них одним із правил життя. Адже даремно і на меморіальній дошці «Історія села Стара Водолага», яку було встановлено у травні 2018 року біля адміністративної будівлі старостинського округу, викарбувані слова «Пам'ятати про свій рід, знати про шлях становлення своєї маленької Батьківщини». Відкриття меморіальної дошки було приурочене до приїзду гості із Франції,

Катерини Голіциної, онуки князя Олександра Голіцина, який народився та мешкав у Старій Водолазі.

В селі сьогодні діють загальноосвітня школа I-III ступенів, бібліотека, побудовано футбольне міні-поле зі штучним покриттям, а також збудовано амбулаторію загальної практики-сімейної медицини, яка відповідає найсучаснішим вимогам.

Населення Староводолазького старостинського округу: 695 осіб.

Одринський старостинський округ №3 (с. Одринка, с. Кут, с. Пластунівка)

Там, де безмежна синя блакить зливається із зеленим обрієм лісу, де щовечора ось уже більше трьох століть яскраві зорі купаються у церковній криничці зі свяченою водою, де розкинулись пахучі луки і ховаються у зелених садках чепурненькі оселі, розташувалося село Одринка. На карті – це лише краплиночка, але для тих, хто тут народився і виріс, хто все своє життя ходить вулицями і вдихає чисте повітря, настояне на пахощах трав і польових квітів, воно стало рідним краєм, отчим домом, глибоким корінням і долею.

Село Одринка було засноване запорізькими козаками у 1670 році. Його назва свідчить про етимологію татарського (тюрського) походження і в перекладі означає «бурхливий потік, бурхлива течія».

У результаті нападу кримських татар село Одринка було кілька разів спалене. Поблизу нього знайдено стародавнє хазарське городище. Воно складається з двох площ, обнесених потрійним валом. До наших часів збереглася церковна криничка, яку було викопано у 1765 році. В 1862 році імператорська свита зі священниками відвідали церкву та провели її освячення. Існує легенда, що при освяченні священник впустив хрест в криницю і тому вода вважається свяченою, зберігається довго і не псується.

У 2013 році на місці церкви Святої Живонаначальної Троїці, яка в радянські часи була зруйнована, у с. Одринка зведено церковну капличку, яка сьогодні для місцевих мешканців є острівцем православної віри. Також в с.Одринка є пам'ятник загиблим воїнам, який збудували в 1957 році. Там захоронено 45 радянських воїнів, які загинули в 1943 році під час визволення села від окупантів.

Сьогодні в с. Одринка працює дитячий садочок «Світлячок», де є все необхідне для всебічного розвитку малечі. Для задоволення освітньо-культурних потреб мешканців працює бібліотека. Надання медичних послуг забезпечує фельдшерський пункт. На території Одринського округу відбувається видобуток природного газу.

Населення Одринського старостинського округу: 424 особи.

Ордівський старостинський округ№4 (с. Ордівка, с. Нова Мерефа, с. Щебетуни)

Село Ордівка засноване у XVIII столітті. Його назва свідчить про етимологію татарського походження. Лексема «ордівка» має корінь «орд», що у перекладі з давньої тюркської мови означає «табір», «військо».

Під час Другої світової війни біля с. Ордівка на хуторі Булахи відбувалися тяжкі бої з ворогом, понад 7 тисяч воїнів-червоноармійців полягли у кривавому бою, який тривав 45 годин. Нападники змушені були відступити, залишивши на полі бою 12 підбитих танків і понад тисячу гітлерівців. Уцілілі у смертоносному поєдинку солдати, назвали поле бою «долиною смерті».

На місці поховання загиблих у 1967 році з'явився курган Безсмертя і Слави. Із кожної братської могили Нововодолажчини було взято землю та привезено на курган. Всього в братських могилах Кургана спочивають більше тисячі воїнів. Неподалік від нього встановлено пам'ятник Герою Радянського Союзу О.П.Воронцову.

Не заростає травою й дорога до пам'ятника медсестрам, які загинули під час жорстокого двобою. А в яру, на місці, яке найбільше освячене кров'ю відважних воїнів, височіє обеліск. Солдатам-визволителям, загиблим в роки війни, на території села Ордівка споруджено два пам'ятники і п'ять обелісків.

Сьогодні в с. Ордівка працюють дитячий садок, встановлено три дитячих майданчики. Для задоволення культурних та духовних потреб тісно співпрацюють СБК с. Ордівка та бібліотека, також працює фельдшерський пункт.

Населення Ордівського старостинського округу: 552 особи.

Сосонівський старостинський округ№5 (с. Сосонівка, с. Бражники, с. Княжне, с. Моськівка, с. Низівка, с. Стулепівка, с. Головнівка)

Село Сосонівка засноване в 1803 році. Поблизу с. Княжне проходить земляний вал, про який говорять, що він був насипаний під час війни з турками. Тому його називають турецьким валом. Це Українська лінія укріплень, яка була споруджена в першій половині XVIII ст. для захисту південних територій Росії проти нападів кримських татар.

До революції 1917 року діти ходили в церковну школу с. Княжне. Перша школа в с. Сосонівка була відкрита в 1925 році.

У 1996 році за благословінням владики Харківського і Богодухівського Никодима був відкритий храм Первоверховних Апостолів Петра і Павла. Для служіння в храмі отримав благословіння ієрей Євгеній, який з 2000 року і став настоятелем храму. За його ескізами жителями села Сосонівка був виготовлений іконостас. Люди приносили і дарували ікони. Деякі з них почали мироточити. І це стало дивом, на яке не тільки жителі села сходилися подивитися, а й приїжджали люди з інших сіл і міст. У 2015 році в храмі було встановлено чотири куполи, а в 2017 році відкрита дзвіниця.

Нині на території округу діє Сосонівський навчально-виховний комплекс. Якісною дошкільною освітою охоплені найменші жителі старостинського округу. У дошкільному підрозділі є все необхідне для всебічного розвитку малечі. Тут також працюють сільський Будинок культури, бібліотека, фельдшерський пункт, відділення зв'язку.

Населення Сосонівського старостинського округу: 790 осіб.

**Новоселівський старостинський округ №6
(с. Новоселівка)**

Село Новоселівка (історична назва Нове Село) розташувалося на хвилястих схилах, густо засаджених деревами, усіяних різнокольоровими килимками польових квітів та дбайливо доглянутими городами. Через село протікає річка, яка ось уже багато десятиліть є улюбленим місцем відпочинку новоселівців і гостей села. В історію Новоселівки золотими літерами вписаний 1729 рік, коли православних християн вперше покликали на службу срібні передзвони Хрестовоздвиженського храму. За даними 1864 року, у казенній слободі, центрі Новоселівської волості Валківського повіту, мешкало 3283 особи, налічувалось 355 дворових господарств. Станом на 1914 рік кількість мешканців зросла до 3577 осіб.

Історія розвитку села тісно переплітається із історією відкриття і розробки родовища кварцових пісків. А почалося все з того, що у 1922 році місцевий житель Іван Яковенко на своєму городі виявив кварцовий пісок, який був придатний для виробництва скла. Кмітливі новоселівці відразу зрозуміли, що це може приносити дохід і почали підводами возити його за домовленістю на Мереф'янський склозавод. Першими долучилися до цієї справи місцеві жителі Макар Ковтун, Прокіп Задорожній, Олексій Яровий, Микола Прокопенко, Терентій Компанієць, Григорій Кузнецов. Вони і стали потім першими робітниками Новоселівського кар'єру. Згодом під розробку родовища кварцового піску був задіяний город і сусіда Івана Яковенка – Якова Фоміна. В 1932 році на цих ділянках був відкритий кар'єр кварцового піску. Широкомасштабна розробка родовища у с. Новоселівка розпочалася у 1938 році. Із липня 1977 року Новоселівський кар'єр кварцового піску став називатися гірничо-збагачувальним комбінатом. У 1981 році його потужність перетнула мільйонний рубіж - було видобуто і відправлено 1 млн. 130 тис. т кварцового піску, в тому числі 69 тис. т збагаченого. У 1994 році було створено акціонерне товариство закритого типу «Новоселівський ГЗК». У 2001 році розпочалася реконструкція збагачувальної фабрики, що надало можливість збільшити її потужність до 400 тис. т піску на рік. На комбінаті було налагоджено виробництво сухого збагаченого піску, запущено унікальне в Україні виробництво пиловидного кварцу.

Іншим потужним підприємством в с. Новоселівка є ПП «Агрофірма Світанок». Спочатку воно займалося рослинництвом, а згодом тут зайнялися розведенням абердино-ангуської породи великої рогатої худоби, і сьогодні господарство вже має статус племзаводу. Побудований сучасний свинокомплекс є одним із найбільших на Харківщині. Великим попитом користується продукція ТОВ «МК РІАЛ» яке займається виробництвом м'ясної продукції.

У с. Новоселівка діють навчально-виховний комплекс із дитячим садком -дошкільним підрозділом, побудоване футбольне міні-поле зі штучним покриттям, встановлені дитячі майданчики, на одному з яких є і спортивні тренажери. Працює Будинок культури, що став візитною картою села, амбулаторія загальної практики – сімейної медицини, де створені всі умови для надання якісних медичних послуг. Та особливою гордістю новоселівців є новозбудований Хрестовоздвиженський храм, який був відбудований на місці зруйнованого.

Населення Новоселівського старостинського округу: 2515 осіб.

Федорівський старостинський округ №7 (с. Федорівка, с. Брідок, с. Круглянка)

Село Федорівка (первісна назва Черепанівка) засноване в 1850 році. Воно виділилось із села Стара Водолага. Землевласниця Дуніна розділила село Стару Водолугу між п'ятьма доньками і собою. Одну шосту частину вона віддала своїй доньці й зятю Черепанову Федору. Так виникло село Черепанівка. Таку назву носило і село Павлівка, де господарював брат Федора - Павло. Маєток Федора Черепанова містився там, де тепер садиби мешканців вулиці Лісної.

Коли заснувалось село, то селян-кріпаків було звільнено на рік від оброку. Кожному переселенцю відводили під садибу 0,5 га землі. Хороші будинки перевозилися, а решті давали матеріал на будівництво. У Черепанівці було 45 дворів, більше 250 жителів. Населення займалось землеробством і працювало у поміщика Черепанова, який мав близько 800 десятин землі. Після смерті землевласника село було перейменовано за його іменем - Федорівка. Населення сіяло жито, яру пшеницю, гречку, просо. Вирощували коноплі й льон на волокна, а з їх насіння виробляли олію.

У 1914 році відкрилася Федорівська земська двокласна школа. Її приміщення сьогодні є архітектурною пам'яткою села. У 1932 році Федорівська школа стала семирічною. У 1926 році був відкритий сільський клуб.

Як пам'ять про нелегкі воєнні часи у центрі села височіє пам'ятник визволителям та односельчанам, яким так і не судилося повернутися додому з фронтів доріг. Перегорнувши воєнну сторінку своєї історії, федорівці розпочали вписувати у неї нові рядки розвитку і самовідданої праці. Кінець 2019 року ознаменувався для них особливою подією – тут було збудовано капличку Почаївської Ікони Божої Матері, яка розташувалася у самісінькому центрі села.

Також тут працює сільський клуб, діє спортивна зала, облаштований майданчик для гри в пейнтбол та встановлено мотузковий парк.

Населення Федорівського старостинського округу: 446 осіб.

Просянський старостинський округ №8 (С. Просяне, С. Дерегівка, С. Новопросянське, С. Лихове)

Заселення села Просяне відбулося в 1600-1650 роках. У ті далекі часи наші пращури чумакували: збиралися чоловіки і їхали в Крим на волах та конях по сіль. Шлях був довгим і часу витрачалося багато. Але і тут був знайдений вихід: по дорозі до Криму по Муравському шляху, який проходив через Нову Водолугу, чумаки зупинялися в селі, сіяли просо на добрих землях, а повертаючись назад, збирали врожай, бо на той час просо уже дозрівало. Звідси і назва села – Просяне. Його територія була лісом. Там, де люди проїжджали між деревами кінями з підводами, утворювалися дороги, а пізніше - вулиці. Поселялися тут сім'ями. Вирубували дерева, розорювали землі і займалися

землеробством та господарством. Для захисту від татар будували «городища», тобто укріплені поселення, огорожені дерев'яними стінами, земляними валами та ровами. На території одного із них, а також так званої Чалунівки, були відкриті значні поклади гончарної глини, яка слугувала для розвитку гончарного промислу в селі Просяне та Новій Водолазі. У Слобожанській окрузі перші полив'яні глечики були виготовлені саме в Просяному і славилися далеко за межами Харківської губернії. Мати такий посуд означало бути гарними і заможними господарями. На той час у Просяному діяли чотири церкви.

У жовтні 1941 року, коли нацистські війська ввійшли на територію району, було сформовано партизанський загін із 58 чоловік. Серед них були і жителі с. Просяного - Босяк О.Ф., Власенко С.І. та Босяк І.Ф. 72 воїни, які загинули в боях за визволення села Просяне, були захоронені у братській могилі в парку біля будинку культури. У 1953 році воїнам - визволителям споруджений пам'ятник. Наслідки фашистської окупації для села були трагічними: на фронті воювали 1018 чоловік. Насильно було вивезено до Німеччини 300 жителів села. Повернулися живими додому 640 односельців. Німці спалили всі колгоспні споруди, 600 житлових будинків.

Неподалік братської могили на День визволення села Просяне, 15 вересня 2019 року, був відкритий Меморіал Слави померлим ветеранам - односельчанам, які захищали Батьківщину в роки Другої світової війни.

Сьогодні у селі працюють: Просянський ліцей з дошкільним підрозділом, дві бібліотеки, сільський клуб, Будинок культури, амбулаторія загальної практики - сімейної медицини, а також діє Іоанно - Предтеченський Храм.

Населення Просянського старостинського округу: 1512 осіб

Рокитненський старостинський округ №9 (с. Рокитне, с. Мокра Рокитна)

Перша письмова згадка про село Рокитне датується 1699 роком. Його засновником був харківський полковник Федір Григорович Донець-Захаржевський. Згодом півтора століття воно було родовим маєтком знаменитого роду Куликовських. У 1778 році у Рокитному нараховувалося 93 двори, де проживало 507 чоловіків і 510 жінок. Під поселенням було зайнято 53 десятини землі. 1965 десятин займав ліс, в якому росли сосни і ялини, дуби і клени, берези і осики та десятки інших дерев і кущів. Водились в тому лісі ведмеді, вовки, дикі кабани, лисиці, горностаї, куниці, лосі, косулі, тетерева, глухарі, перепела, а що вже співочих птахів - то й не злічити. У річках були соми, судаки, лящі, щуки, лини, миньки. Населення займалося хліборобством, городництвом, баштанництвом та садівництвом. Переважно в зимовий час тут було розвинуто ткацтво з овечої вовни та коноплі, лозоплетіння, гончарство, ковальство, рукоділля. В 70-х - 80-х роках XVIII ст. в рокитному 8 вересня щорічно відбувались ярмарки, які тривали три-чотири дні і збирали багато купців та населення із навколишньої місцевості.

У 1805 році на кошти полковника Михайла Матвійовича Куликовського був побудований храм Архангела Михаїла. Ця велика кам'яна церква виконана в стилі класицизму. Вона збереглася і до наших днів. Рокитненці пишаються головною визначною пам'яткою

села. Іншою пам'яткою архітектури є палац, збудований в стилі російського класицизму в середині XVIII століття. Сьогодні тут розміщений Державний навчальний заклад «Регіональний механіко-технологічний центр професійної освіти Харківської області».

Діти села Рокитне в XIX ст. навчалися спочатку в церковно-парафіяльній школі при Архангело-Михайлівській церкві, а в другій половині XIX ст. в Рокитному відкрилась земська школа – двокласне народне училище, яке в 1910 році розмістилось в новій будівлі, зведений на кошти земства. Сьогодні в с. Рокитне діють Рокитненський ліцей, Будинок культури, бібліотека, амбулаторія загальної практики-сіменної медицини. На території округу здійснюється видобуток природного газу.

У центрі села височіє пам'ятник воїнам, які загинули в роки війни. А на фасаді сільського Будинку культури урочисто було відкрито меморіальну дошку загиблому герою АТО Володимиру Тимченку.

У селі Рокитне є ще одне місце, куди ніколи не заростає доріжка. Більше трьох десятиліть тому у небі над селом потерпів аварію вантажний літак. Ціною неймовірних зусиль і ціною своїх життів льотчикам вдалося відвести його за межі села. У полі, на місці його падіння, встановлено пам'ятний знак.

Населення Рокитненського старостинського округу: 1075 осіб.

Ватутінський старостинський округ № 10 (с. Ватутіне, с. Вільхуватка)

Колишня назва с. Вільхуватка була Карлівка. І перша згадка про нього датується 1778 роком, як володіння Марії Іванівни Гревс – вдови генерал-лейтенанта.

Село Ватутіне можна вважати молодим. Перші мешканці поселилися уздовж залізниці до м. Красноград у 1924- 1930 рр. Спочатку це були кілька будиночків для залізничників, які розташувалися біля станції Ордівка. У 1932 році завдяки будівництву елеватора та хлібоприймального пункту, поселення поповнилося будинками барачного типу, в яких оселилися перші робітники. Згодом були зведені побутові споруди: їдальня, лазня, перукарня, магазини та ремонтні майстерні.

1936 рік ввійшов в історію тим, що хлібоприймальний пункт прийняв перший хліб. Під час Другої світової війни 19 серпня 1941 року поселення окупував ворог. Дякуючи неймовірним зусиллям робітників хлібоприймального пункту, зерно вдалось вивезти. Спішно були евакуйовані й жінки та діти.

Зруйноване загарбниками поселення і підприємство своє друге життя розпочали у вересні 43-го . Відразу ж зібралася невелика групка дітей із різних класів в одній із барачних будівель, де й був проведений перший урок. У 1969 році розпочалося будівництво нової школи. Під час закладення фундаменту під правий східний кут майбутнього навчального закладу в капсулі із металу за старим звичаєм були покладені гроші, щоб в школі вирувало щасливе життя, та послання до учнів XXI століття. 23 жовтня 1972 року стало днем народження Ватутінської школи.

Повернувшись до мирної праці, фронтовики, які служили під командуванням генерала М. Ф. Ватутіна, вирішили назвати його ім'ям

рідне село. У 1947-му колектив хлібної бази №84 прийняв ухвалу про перейменування села на честь легендарного полководця. Сьогодні села Вільхуватка і Ватутіне мають навчальний заклад, заклади дошкільної освіти, амбулаторію загальної практики – сімейної медицини, клуб та Будинки культури, бібліотеки.

На території старостинського округу, в сосновому бору, на місці колишньої окремої Червонопрапорної навчальної бригади цивільного захисту, датою формування якої є 1940 рік, нині розташований Навчальний центр оперативно-рятувальної служби Цивільного захисту Державної служби України з надзвичайних ситуацій. Чергові аварійно-рятувальні підрозділи Центру здійснили не одну сотню виїздів у найвідповідальніші і найгарячіші місця, де своїми вмілими діями зуміли відвести біду і врятували життя людей. Також Навчальний центр займається підготовкою кваліфікованих кадрів: рятувальників, саперів, дозиметристів та ще багатьох унікальних робітничих спеціальностей.

Населення Ватутінського старостинського округу: 2408 осіб.

Бірківський старостинський округ №11 (селище Бірки, с. Василівське, с. Ключеводське, с. Гуляй Поле)

Селище Бірки засноване в 1659 році селянами з Правобережної України, які втікали від гніту польських феодалів. Назва селища походить від бору, біля якого оселялися перші жителі.

Під час Другої світової війни нацисти перетворили селище на руїни, понад 160 чол. розстріляли, 137 — вивезли до Німеччини. 185 односельчан пройшли крутими фронтовими дорогами, 95 із них були нагороджені орденами і медалями. 81 воїну так і не судилося більше повернутися до рідної домівки.

У післявоєнні роки у короткий термін були відбудовані всі господарські споруди, зведено понад 300 житлових будинків. І далі з кожним роком селище продовжувало розвиватися і розбудовуватися.

Місцеві жителі свято шанують тих, хто віддав своє життя за їхнє мирне сьогодення, хто своєю старанною працею вписує свій рядок у славу історію рідного краю. Так, тут знаходиться пам'ятник загиблим солдатам в роки війни, у с. Гуляй Поле встановлено пам'ятник О. С. Рябусі — першому голові сільської ради, який загинув у 1922 році від рук куркулів. Не меркне слава і про відважного земляка, Героя Радянського Союзу генерал-лейтенанта М. П. Ногу. Народився він в 1914 році в с. Ключеводське. Вісімнадцятирічним юнаком за комсомольською путівкою вступив до школи льотчиків в м. Харків. Після її закінчення служив в авіачастинах Київського і Забайкальського військових округів пілотом, командиром ланки і ескадрильї. Брав участь у боях з японськими мілітаристами на річці Халхин-Гол у Монголії. Беручи участь у повітряних боях, особисто знищив дев'ять літаків противника. За мужність і героїзм, виявлені під час виконання військового та інтернаціонального обов'язку, Митрофану Петровичу Нозі було присвоєно звання Героя Радянського Союзу. З 1941 року він брав участь у боях з нацистами. Всього за час бойової діяльності здійснив 550 успішних вильотів і збив 27 літаків противника.

Сьогодні тут діють навчальний заклад з дошкільним підрозділом, бібліотека, фельдшерський пункт.

Населення Бірківського старостинського округу: 698 осіб.

Липкуватівський старостинський округ №12 (с. Липкуватівка)

Заснування села Липкуватівка пов'язане із наступною історичною подією. 17 жовтня 1888 року цар Олександр III разом зі своєю родиною повертався з літнього відпочинку із Криму додому Курсько-Харківсько-Севастопольською залізницею. Було вирішено випробувати нові конструкції. Але залізничне полотно не було розраховане на високу швидкість потягів, внаслідок чого сталася аварія поблизу станції Бірки. Потяг зійшов з колій, були загиблі та постраждалі, проте вагон царської сім'ї не було пошкоджено. Це було сприйнято як знак Божий. Згодом на цьому місці спорудили Спасів Скит. Навпроти Скиту був збудований Храм Христа Спасителя, засновано монастир, землі якого простягалися від станції Безпалівка і майже до Мерефи.

На одній із ділянок липового лісу, поблизу поселення Тернівка Бірківської волості Зміївського уїзду, силами Товариства призріння безпритульних і малолітніх сиріт, започаткованого в 1874 році великою княгинею Марією Федорівною, було засновано притулок для сиріт, батьки яких загинули в залізничній аварії. Люди, схвильовані горем, яке спіткало багато сімей, та по щедрості своїй, вносили великі пожертвування.

На відведеній ділянці розміром 217 десятин Товариство зобов'язалося побудувати за свої кошти сільськогосподарську школу I розряду. Будівництво триповерхової будівлі самої школи та інших будівель (кузня, кухня, два житлових будинки, сарай, конюшня, каретник, баня, пральня, столярна майстерня, комора та водокачка) продовжувалось 9 років. Липкуватівська нижча сільськогосподарська школа розпочала свою роботу у 1902 році.

Сільськогосподарська школа постійно розвивалася. Не раз змінювалася назва учбового закладу, керівництво, учбові плани, предмети, напрямки підготовки. Сьогодні Липкуватівський аграрний коледж готує спеціалістів сільськогосподарського напрямку на трьох відділеннях: ветеринарному, технологічному та заочному. На території студентського містечка є учбовий корпус (із просторими аудиторіями, бібліотекою, спортивною залом, їдальнею, музеєм історії коледжу та етнографічним музеєм), гуртожитки, стадіон, ветеринарна клініка, автопарк, тракторний парк, маслобійка, токове господарство.

До пам'яток історії належать: братська могила радянських воїнів, загиблих у серпні 1943 року при визволенні села Липкуватівка (поховано близько 100 воїнів), пам'ятний знак Герою Радянського Союзу Доценку Йосипу Трохимовичу,

На території Липкуватівки у триповерховій будівлі 1902 року функціонує Липкуватівський ліцей Нововодолазької селищної ради, до складу якого входить Бірківська філія. Також у селі є Свято-Миколаївський храм, амбулаторія загальної практики - сімейної медицини, бібліотека, поштове відділення.

Населення Липкуватівського старостинського округу: 942 особи.

3.2. Фінансовий стан та бюджет громади

Нововодолазька селищна об'єднана територіальна громада утворена 24 січня 2017 року, розпорядженням Кабінету Міністрів України від 11 жовтня 2017 року № 722-р визнана спроможною, на прямі відносини з державою перейшла з 01 січня 2018 року.

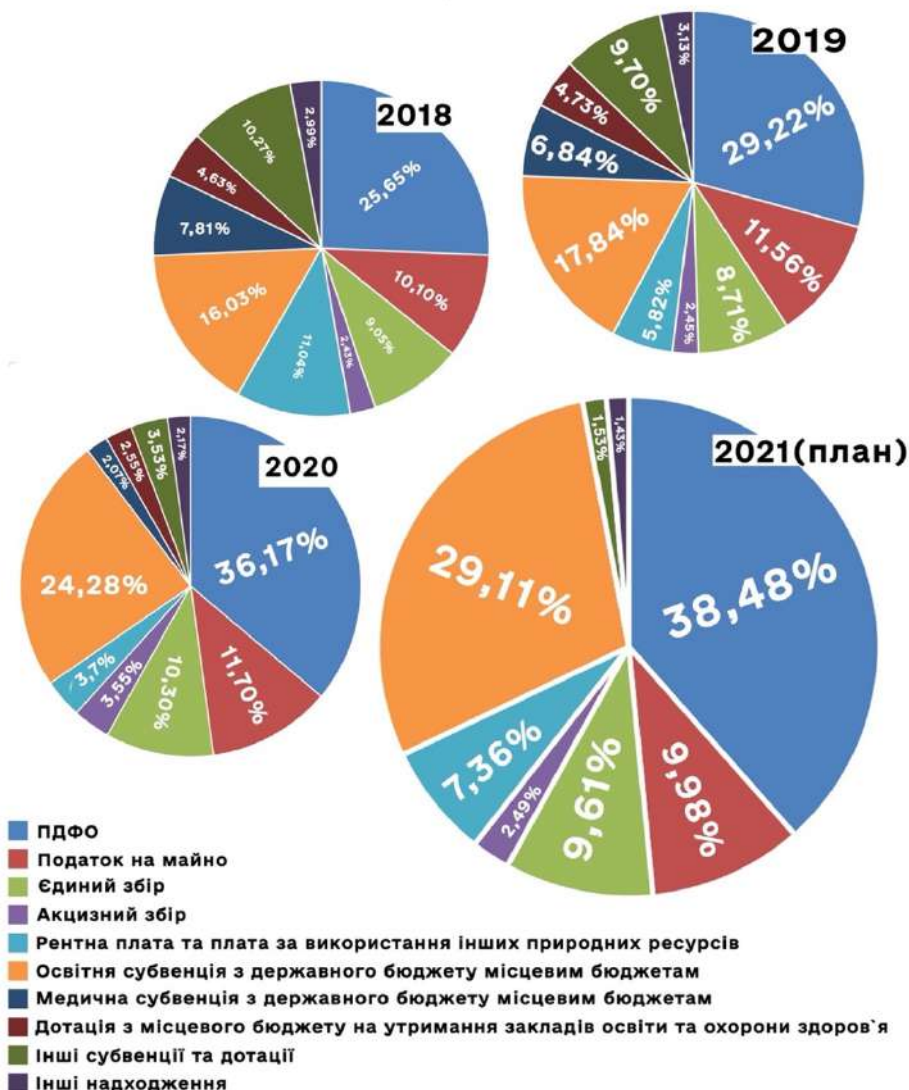
3.2.1 Бюджет громади

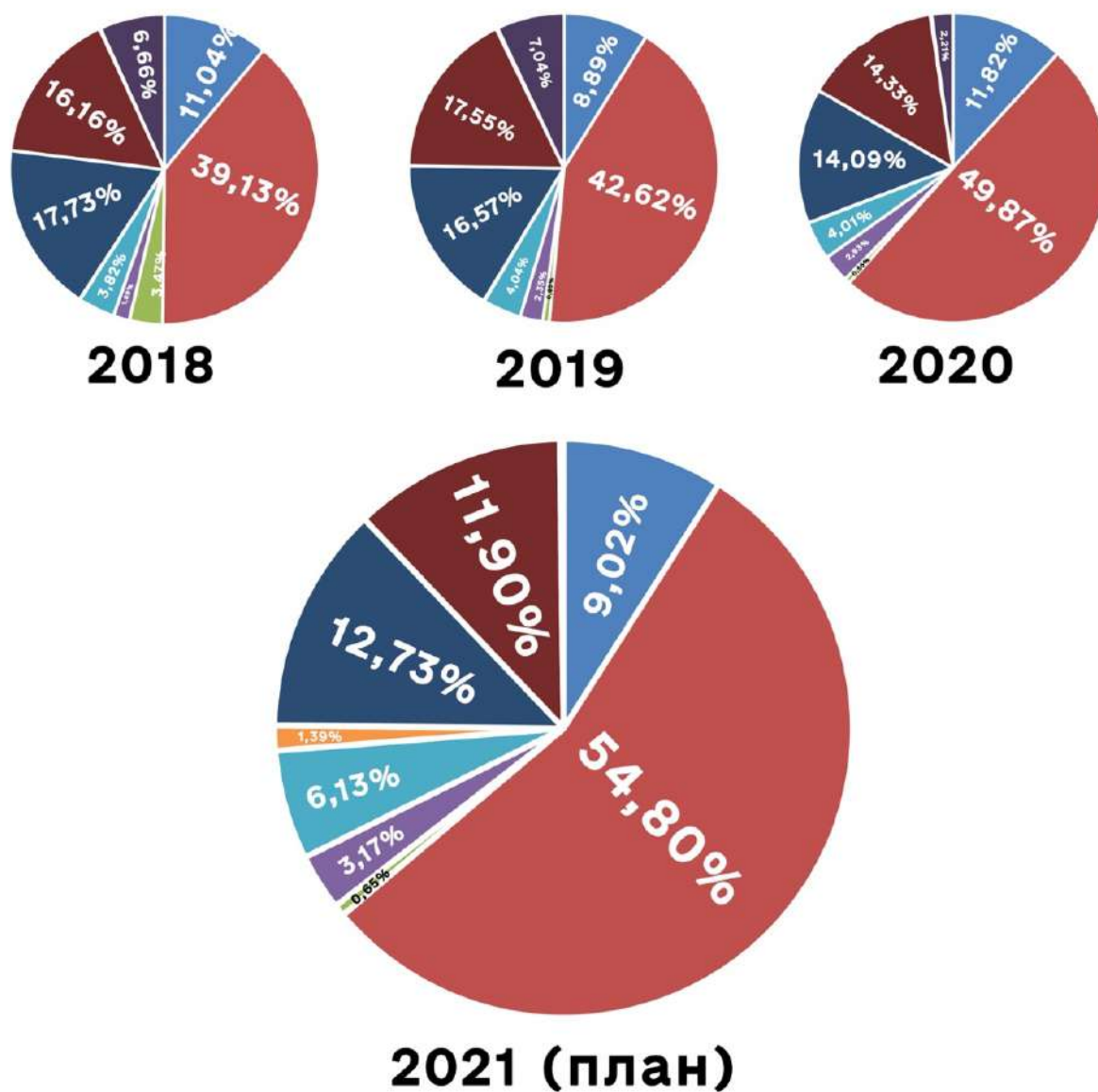
Фінансовий стан та бюджет громади наведено у рис.7.

Зменшення бюджету у 2020 році зумовлено зменшенням обсягів субвенцій з державного бюджету- медичної та на соціально-економічний розвиток, а також відсутністю інфраструктурної субвенції.

Структура надходжень громади у 2018, 2019, 2020 та планові показники на 2021 рік (рис.8).

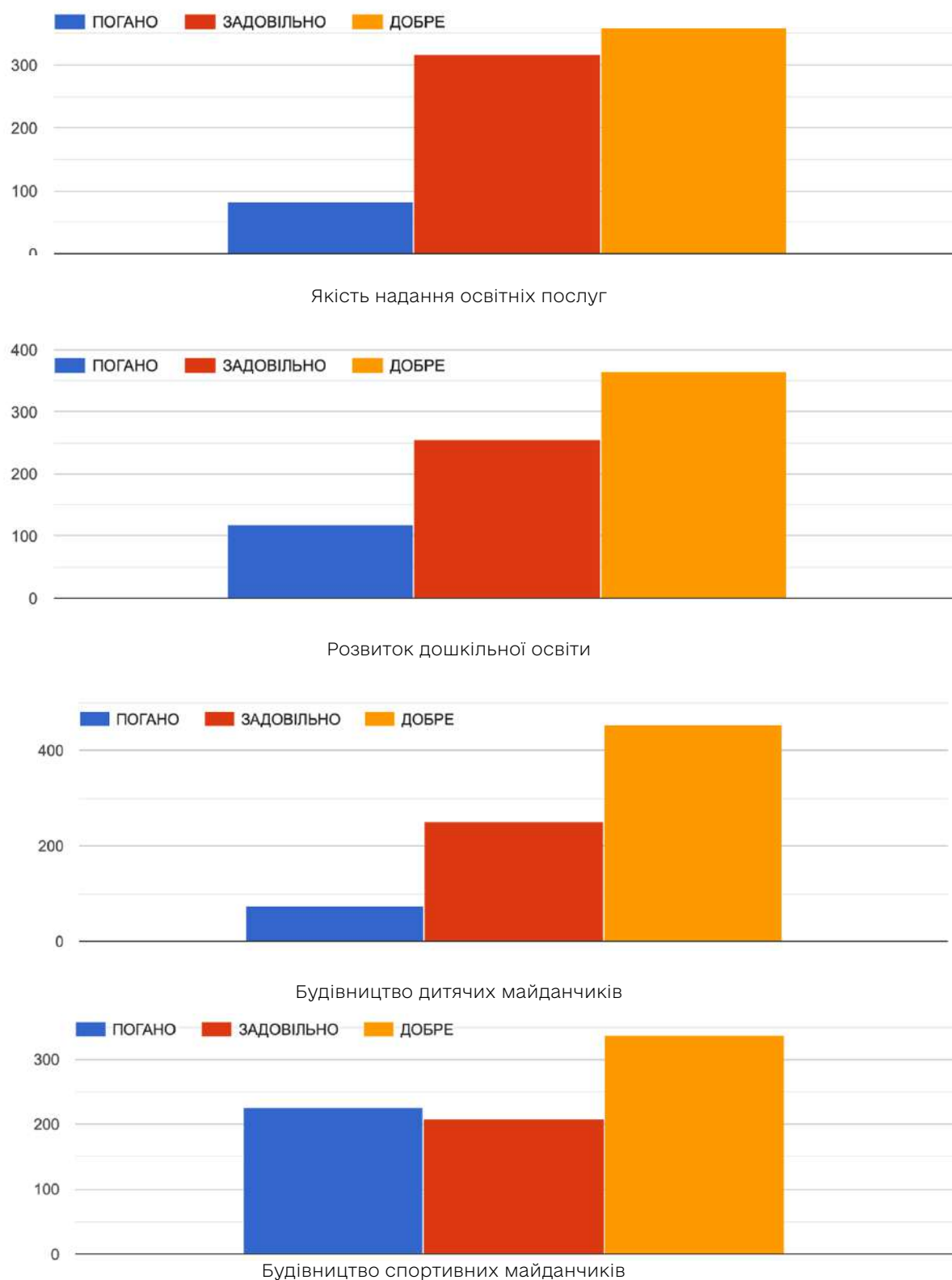
Структура видатків громади у 2018, 2019, 2020 рр. та планові показники на 2021 рік (рис.9).

- Державне управління
- Освіта
- Охорона здоров'я
- Соціальний захист та соціальне забезпечення
- Культура і мистецтво
- Фізична культура і спорт
- Житлово-комунальне господарство
- Економічна діяльність
- Міжбюджетні трансфери

За результатами анкетування мешканців громади за останні роки відбулись відчутні зміни на краще у наступних сферах життєдіяльності (рис.10).

Рис.10. Результати анкетування щодо змін на краще протягом останніх років.

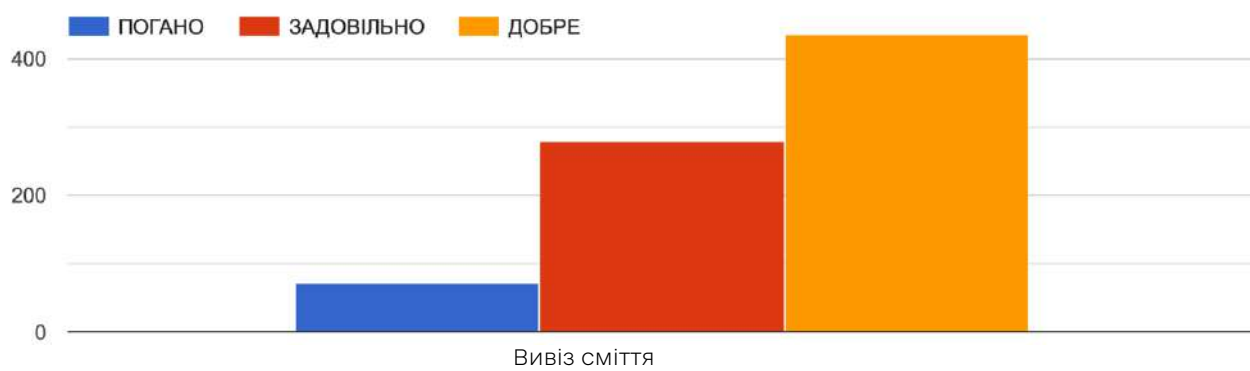
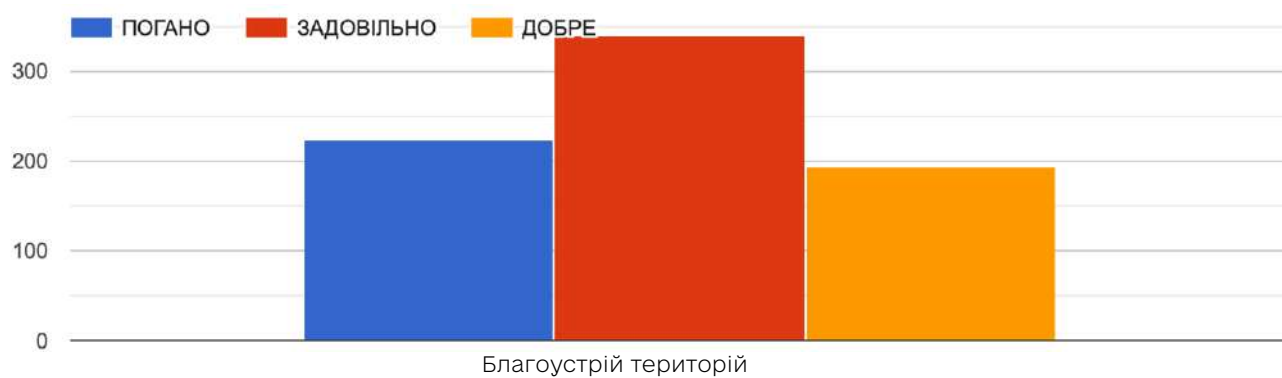
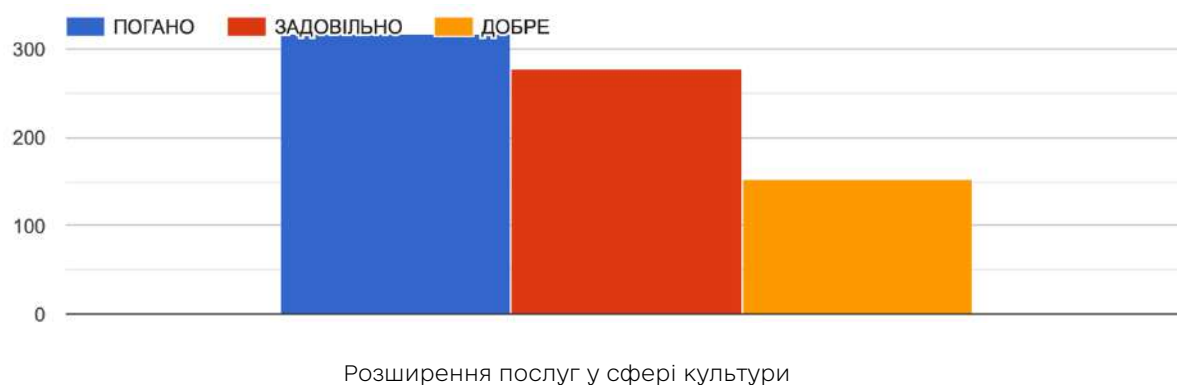
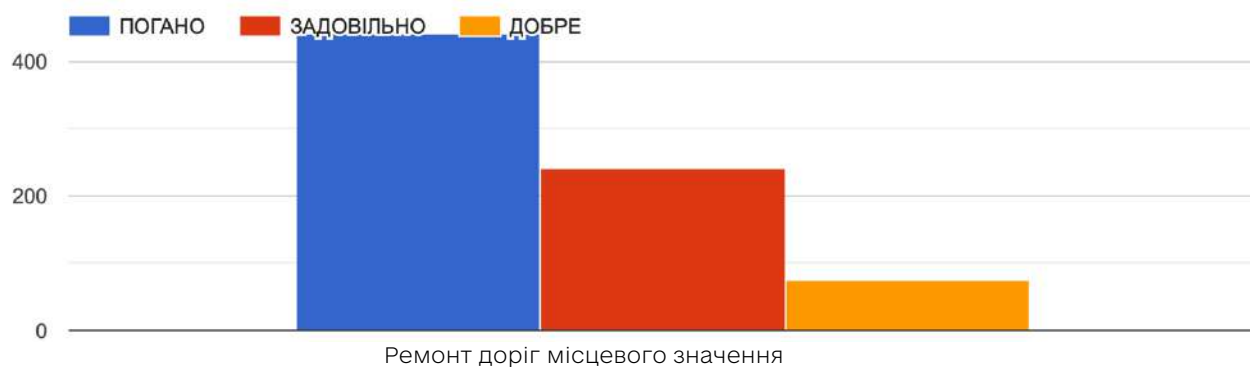
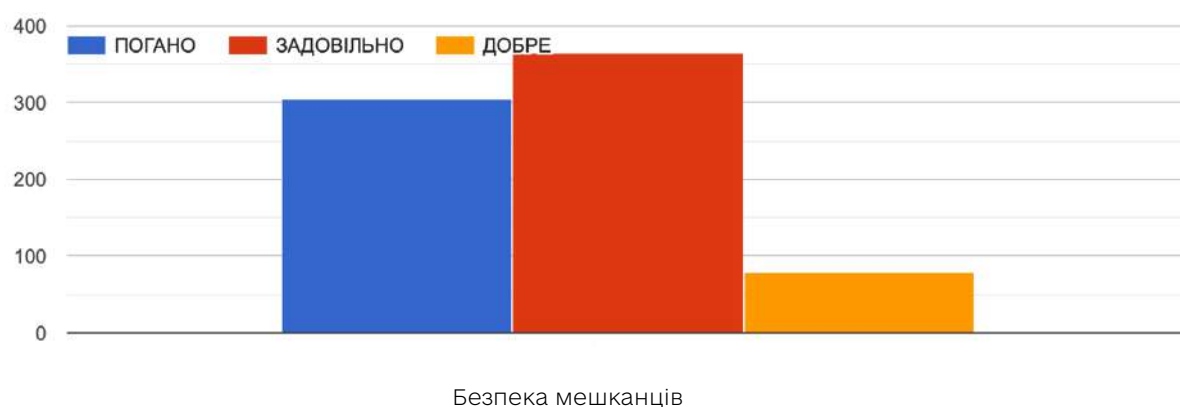
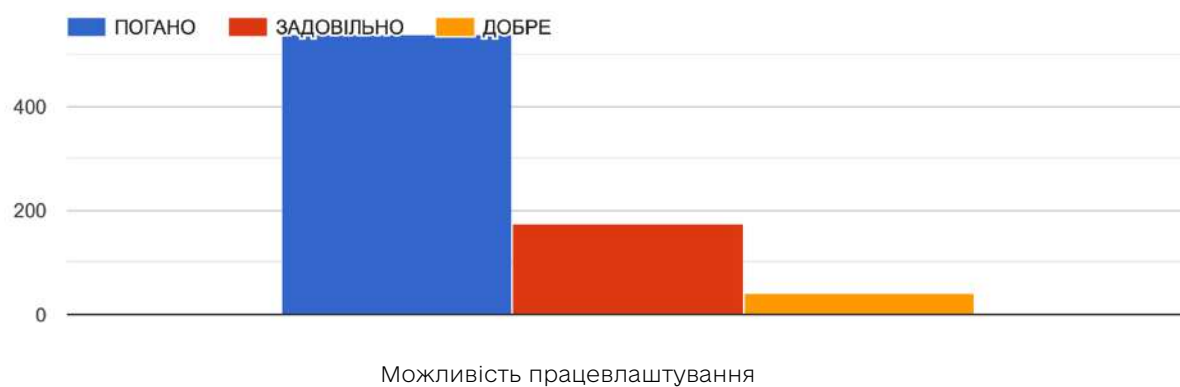

Рис.11. Сфери життєдіяльності, що потребують уваги, на думку мешканців стосуються наступних напрямків.

За результатами анкетування для мешканців першочерговими для вирішення є наступні питання (рис.12).

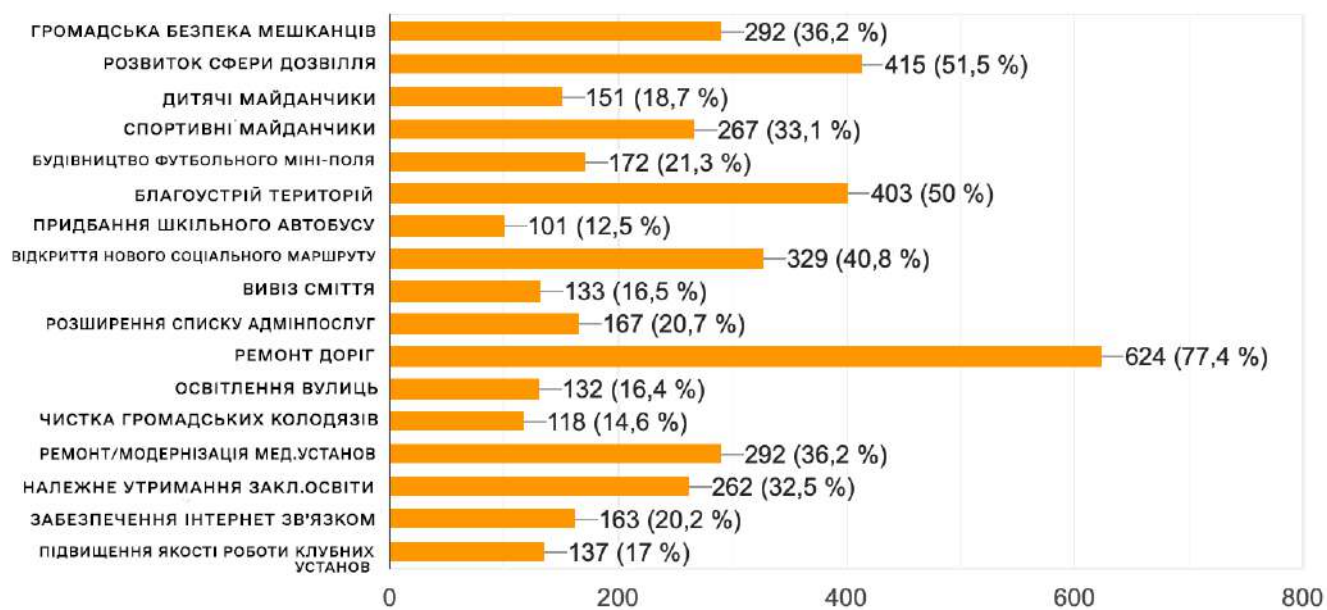

Рис.12. Першочергові завдання, які слід вирішити для розвитку громади

Виходячи з даних, отриманих в результаті опитування, встановлено, що мешканці громади відзначають ряд пріоритетних напрямків діяльності, які доцільно розвивати. Це необхідність ремонтів доріг, розвиток сфери дозвілля, благоустрій територій, модернізація медичних установ, належне утримання закладів освіти, відкриття нових соціальних маршрутів, розбудова спортивної інфраструктури та покращення стану навколишнього середовища.

Загалом, слід акцентувати увагу на активній позиції населення, що може бути суттєвим поштовхом для розвитку громади та впровадження ініціатив у різних сферах життя.

3.2.2. Фінансова інфраструктура

Фінансова інфраструктура громади представлена такими банківськими установами: АТ КБ «Приватбанк» (1 відділення), ТВБВ No 10020/0372 філії – Харківського обласного управління АТ «Ощадбанк» (1 відділення), Управлінням Державної казначейської служби України у Нововодолазькому районі Харківської області(рис.13).

Рис. 13. Фінансова інфраструктура Нововодолазької селищної територіальної громади.

3.2.3. Економічний розвиток та залучення інвестицій

З метою реалізації завдань щодо економічного розвитку, залучення інвестицій, формування позитивного іміджу громади, координації роботи засобів масової інформації та веб-ресурсів, 11 серпня 2017 року рішенням сесії селищної ради було створено відділ економічного розвитку та інвестицій. Працівники відділу постійно поповнюють багаж знань та вдосконалюють професійні навички.

Постійним партнером громади у реалізації проектів розвитку є Німецька федеральна компанія GIZ. Також громада постійно бере участь у заходах, проведених за підтримки Програми «U-LEAD з Європою».

Нововодолазька громада приділяє належну увагу впровадженню практик громадської участі. Так у 2018 році в громаді запроваджено Бюджет участі, на який за три роки подано 95 проектів, реалізовано близько 30. Щороку на бюджет участі виділяється 1,5 млн. грн. Починаючи з 2021 року, у зв'язку з доєднанням нових територій, щорічно буде виділятися по 2 млн. грн.

У 2021 році в громаді впроваджується ШГБ (шкільний громадський бюджет), на реалізацію якого планується щороку спрямовувати 350 тис. грн.

Всебічному розвитку громади сприяє участь у різноманітних конкурсах. Подаються проекти на конкурс розвитку територіальних громад «Разом в майбутнє» Харківської обласної ради та проекти, що можуть реалізовуватись за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку.

Слід відзначити, що активні проекти та програми, що реалізуються в Нововодолазькій ТГ в більшій мірі відповідають запитам населення та цілковито пролягають у рамках цілей сталого розвитку України до 2030 року, зокрема: ціль 3 «Міцне здоров'я і благополуччя»; ціль 4 «Якісна освіта»; ціль 7 «Доступна та чиста енергія»; ціль 9 «Промисловість, інновації та інфраструктура»; ціль 11 «Сталий розвиток міст і громад».

Усі проекти та програми, що впроваджуються в Нововодолазькій громаді відповідають Стратегії розвитку Харківської області до 2027 року та окремим цілям сталого розвитку України до 2030 року. Більшість активних проектів націлені на розвиток громади, а не на локальне усунення проблем, що свідчить про сталість та спроможність.

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

U-LEAD
З ЄВРОПОЮ

3.3. Економіка громади

3.3.1. Основна промислова група громади

Економіка громади має аграрно-промислову спеціалізацію. Промисловий комплекс представлений такими видами економічної діяльності: сільськогосподарське виробництво, харчова, склоробна промисловість, газовидобувна діяльність та добування кварцового піску.

Основну промислову групу громади складають підприємства, продукція яких відома за межами району, області, України. Інформацію про аграрно-промисловий комплекс громади наведено у табл. 4.

	ПРАТ «НОВОСЕЛІВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» ОСНОВНА ПРОДУКЦІЯ: ПІСОК КВАРЦОВИЙ, ПИЛОКВАРЦ
	ТОВ «МК РІАЛ» ОСНОВНА ПРОДУКЦІЯ: М'ЯСО ТА М'ЯСНІ ВИРОБИ
	ТОВ «НОВОВОДОЛАЗЬКИЙ МАСЛО-ЖИРОВИЙ КОМБІНАТ ООО ТМ «ЖИРНОВЬ» ОСНОВНА ПРОДУКЦІЯ: МАЙОНЕЗИ, СОУСИ, ГІРЧИЦЯ, ПРИПРАВИ ТОМАТНОЇ ГРУПИ, СОЛЯШНИКОВА ОЛІЯ, ОЦЕТ.
	ТОВ «НОВОВОДОЛАЗЬКИЙ АБРАЗИВНИЙ ЗАВОД» ОСНОВНА ПРОДУКЦІЯ: АБРАЗИВНІ ДИСКИ
	ТОВ «АГРОКОМ НОВА ВОДОЛАГА» ОСНОВНА ПРОДУКЦІЯ: ОЛІЯ РАФІНОВАНА ТА НЕРАФІНОВАНА
	ТОВ «ДАНКО ДЕКОР» ОСНОВНА ПРОДУКЦІЯ: ДЕКОРУВАННЯ СКЛЯНИХ ПЛЯШОК ТА ПОСУДУ

Табл. 4. Основна промислова група Нововодолазької громади

Наявність значної кількості великих бюджетоутворюючих промислових підприємств дає стійку податкову базу надходжень до бюджету громади.

3.3.2. Сільське господарство

До аграрного сектору економіки громади входять 35 зареєстрованих господарств, у тому числі – 16 сільськогосподарських підприємств та 19 фермерських господарств.

На території Нововодолазької селищної територіальної громади успішно працюють сільськогосподарські підприємства, які щороку нараховують об'єми виробництва.

Аграрний сектор громади спеціалізується на вирощуванні зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур. Вирощуванням зернових культур займаються: ЛИПКУВАТІВСЬКИЙ АГРАРНИЙ КОЛЕДЖ, ПП «АГРОФІРМА СВІТАНОК», ТОВ «НОРМА», ПСП «НОВЕ ЖИТТЯ», ТОВ «ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ФОНД РОЗВИТКУ», СТОВ «СОСОНІВКА-АГРО», ТОВ ІМ. ЧКАЛОВА. ПП «АГРО-НОВОСЕЛІВКА 2009» спеціалізується на вирощуванні зернових культур та розведенні великої рогатої худоби абердин-ангуської породи.

Приватне підприємство «АГРОФІРМА «СВІТАНОК» займається розведенням свиней, виробництвом м'яса свинини та м'ясної продукції. Розведенням м'ясо-яєчних порід птиці займається ТОВ «ПТАХОФАБРИКА ПРОСЯНЕ», ТОВ «ДЕЛЬТА», ПП «АГРОСЕРВІС СГ» займається виробництвом м'ясо-молочної продукції та вирощуванням зернових.

Перспективним напрямком подальшого розвитку галузі сільського господарства є нарощування виробництва та співпраця галузевих сільгосптоваровиробників, створення кластерів. Це дасть можливість ведення агро-логістики на вищому рівні, придбання сучасного устаткування, якісної переробки сільськогосподарської продукції та доведення її до продажного стану, виходу дрібних виробників на нові ринки та стане ключовим драйвером розвитку громади. Крім того, це крок до впровадження інвестицій у передові інноваційні технології, а також до участі у амбітних проєктах. Це створить додаткові робочі місця, поповнить бюджет і стимулюватиме розвиток громади.

3.3.3. Фізичні особи-підприємці

У таблиці 5 подано інформацію про загальну і відносну чисельність фізичних осіб-підприємців у громаді

Територіальна одиниця	Кількість підприємців, одиниць	Чисельність населення, осіб	Частка підприємців у загальній чисельності населення, %
Нововодолазька громада	597	25289	2,4%

Рівень підприємницької діяльності можна також оцінити за кількістю магазинів роздрібної торгівлі (табл.6).

Показники	Територіальна одиниця	Значення
Кількість магазинів, одиниць	Нововодолазька громада	246
	Харківська область	2481
Чисельність населення, осіб	Нововодолазька громада	25289
	Харківська область	2775000
Відносна кількість магазинів, до чисельності населення	Нововодолазька громада	1 магазин на 102 особи
	Харківська область	1 магазин на 1119 осіб

Із вищенаведених даних можна зробити висновок що нині актуальним є: формування сприятливого середовища для малого та середнього підприємництва; організація навчання підприємництву; створення центрів, агенцій для підтримки та розвитку малого бізнесу, інформування про можливості участі у програмах розвитку малого та середнього підприємництва; долучення до донорських програм, які повинні привести до збільшення кількості підприємців та стати ще одним потужним важелем розвитку громади.

3.3.4. Містобудівна документація

На даний час містобудівна документація в громаді є діючою, але застарілою. Тому є нагальна потреба в її оновленні в рамках просторового планування, в основу якого мають бути покладені принципи підвищення містобудівної цінності території, ефективного землекористування та екологічної рівноваги.

Шлях до сталого та гармонійного розвитку територіальної громади – це розроблення і впровадження в практичну діяльність громади містобудівної документації, яка є інструментом регулювання, планування, забудови території. Комплексні плани розвитку населених пунктів громади є першоосною для розроблення системи стратегічних, прогнозних і програмних документів щодо здійснення регіональної політики.

3.4. Житлово-комунальне господарство та екологія

3.4.1. Житловий фонд

Більш ніж 99 відсотків будівель житлового фонду громади - це індивідуальні будинки, та лише 84 з них (близько 0,7 %) є багатоквартирними. Кожен багатоквартирний будинок громади підключено до комунального водопостачання, каналізації та індивідуального газопостачання. Станом на початок 2021 року, 100% багатоквартирних будинків охоплені ОСББ.

3.4.2. Водо-, газо-, електропостачання

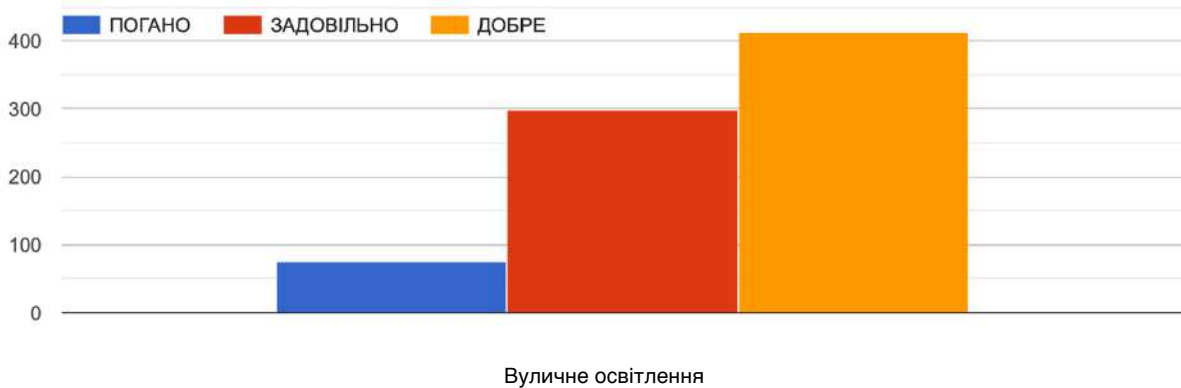
Централізоване водопостачання смт Нова Водолага, що є центром громади, обслуговує підприємство КП «Нововодолазьке водопровідно-каналізаційне підприємство», підпорядковане Нововодолазькій селищній раді.

Система водопостачання та водовідведення в громаді удосконалюється дуже повільним темпом. Централізованим водопостачанням забезпечені 2009 абонентів (фізичних осіб) та 111 абонентів (юридичних осіб). Неохопленими центральним водопостачанням залишаються близько 15 тис. мешканців громади. Протяжність мереж водовідведення є на 10,6 км меншою за протяжність мереж водопостачання. Система водовідведення включає в себе 1 очисну споруду та 5 каналізаційно-насосних станцій. Очисні споруди аварійні, не забезпечують нормативну очистку стоків. У

більшості старостинських округів громади система централізованого водопостачання та водовідведення відсутня. Крім того, актуальним для громади є питання не тільки систем водопостачання, але й якості питної води, що подається до їх домівок. Низький рівень ґрунтових вод та забрудненість водою та річок у громаді негативно впливають на якість питної води та прискорюють зношуваність мереж водопостачання.

Основними енергоресурсами, які використовуються у громаді, як і у більшості населених пунктів України, є газ та електрична енергія. Рідше використовуються паливо (бензин, дизельне паливо) та тверде паливо (вугілля, дрова, пелети).

Нині є доцільним проведення заходів з підвищення енергоефективності використання енергії, встановлення LED-ламп замість ламп розжарювання. За 2017-2020 роки було замінено 4193 старих електроліхтарів на нові енергозберігаючі. Освітленню вулиць на території громади приділяється належна увага. Про це свідчать результати анкетування жителів (рис.14).

Проте заходи з енергоефективності слід впроваджувати через систему енергоменеджменту, термомодернізацію будівель закладів освіти, медицини, культури, та адміністративних будівель.

Також існує необхідність проведення заходів для підвищення ефективності використання теплової енергії, а також проведення просвітницької діяльності щодо способів економії енергії, таких як встановлення лічильників нічного електропостачання та виконання енергозатратних робіт у нічний час, що зменшить напругу на електромережі.

3.4.3 Екологія

На території громади існує один полігон/сміттєзвалище побутових відходів. Централізований вивіз сміття у громаді здійснюється КП «Водолага Комунсервіс», яке забезпечено необхідною технікою.

Безкоштовний збір та вивіз побутових відходів від домоволодінь населення громади відбувається за графіком на території всіх старостинських округів.

Щодо питань, пов'язаних з екологією, то думки мешканців розділяються наступним чином(рис.15).

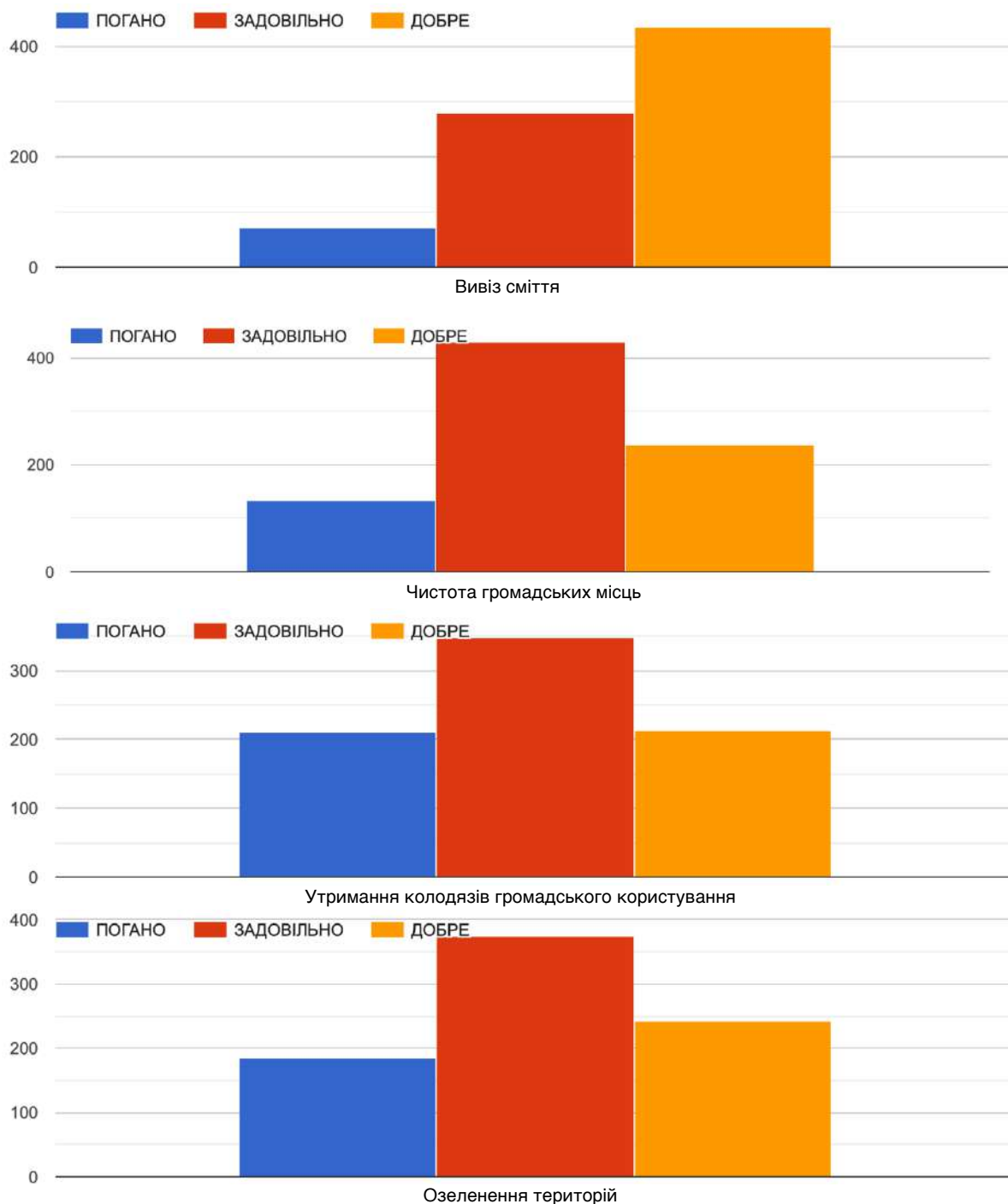

Рис.15. Анкетування стосовно питань, пов'язаних з екологією та благоустроєм громади

Аналіз стану житлово-комунального господарства та навколишнього середовища у громаді сприяв виявленню подальших напрямків реформування зазначених сфер: створення інфраструктури водопостачання та водовідведення на сільських територіях громади; розробка заходів зі збереження рівня ґрунтових вод; проведення заходів, спрямованих на налагодження системи водопостачання та каналізації; розробка комплексу заходів з впровадження містобудування у громаді; впровадження комплексу заходів з раціонального використання та збереження енергії; проведення заходів з очищення водойм та річок громади, створення системи збору, сортування та утилізації відходів.

3.5. Населення, трудові ресурси, доходи та безробіття

Станом на кінець 2020 року за загальною чисельністю населення Нововодолазька громада з 25289 мешканцями займає 4 місце серед громад Харківської області. Достатньо велика кількість населення робить її однією з найбільших у регіоні за даним показником. Відповідно до державних нормативів розробки статистичної інформації, розробка інформації щодо чисельності населення у сільських (селищних) радах в міжпереписний період не здійснюється, а розрахунки (оцінки) чисельності наявного населення за сільськими населеними пунктами здійснюється раз на рік станом на початок року. Внаслідок чого інформація щодо кількості людей в населених пунктах громади суттєво відрізняється від даних Нововодолазької селищної ради – реальна кількість населення громади більша. (табл.7).

Табл.7. Чисельність населення громади.

№ п/п	Старостинський округ	Усього	0-6	7-17	18- 35	36- 60	61 і вище
	Смт Нова Водолага	13022	835	1412	2342	3343	5090
1	Знам'янський старостинський округ	309	14	31	84	114	66
2	Староводолазький старостинський округ	695	42	90	163	257	143
3	Одринський старостинський округ	424	18	19	119	183	85
4	Ордівський старостинський округ	552	33	49	112	210	148
5	Сосонівський старостинський округ	790	54	97	188	288	162
6	Новоселівський старостинський округ	2515	116	202	661	955	581
7	Федорівський старостинський округ	446	15	50	132	159	90
8	Просянський старостинський округ	1512	76	159	327	573	378
9	Рокитненський старостинський округ	1075	47	103	286	260	379
10	Ватутінський старостинський округ	2408	168	335	513	932	460
11	Бірківський старостинський округ	698	44	117	143	251	143
12	Липкуватівський старостинський округ	942	71	124	192	337	218

Пропорційність розташування мешканців у населених пунктах громади (44 особи на 1 км²) наближається до найбільш врівноваженої моделі територіального устрою та відповідає середньосвітовому показнику густоти населення, який становить 50 осіб на 1 км².

За віковою структурою населення Нововодолазька громада відноситься до «молодих» громад. Це є вагомою конкурентною перевагою адміністративно- територіальної одиниці, адже саме молодь виступає рушієм економічної та соціальної активності, в т.ч. її нових форм.

Людський потенціал надзвичайно важливий для сталого розвитку громади. Демографічні ресурси Нововодолазької селищної територіальної громади вище середнього. Основними генераторами ідей та носіями інноваційного потенціалу є люди, які готові використовувати сукупні можливості громади щодо генерації, сприймати та впроваджувати нові модифікаційні ідеї з метою забезпечення сталого та самодостатнього розвитку громади.

Показники зайнятості в громаді за інформацією служби зайнятості.

	2018 рік	2019 рік	2020 рік
Кількість вакансій	775	682	390
З них укомплектовано	766	552	351
Кількість безробітних	773	652	717
З них працевлаштовано	560	408	284
Проходили професійне навчання	86	79	129
Отримали одноразову допомогу	2	3	0
Працевлаштовано з компенсацією ЄСВ	7	4	6
Працевлаштовано ВПО з оплатою праці	1	1	1
Брало участь в громадських роботах , осіб	72	31	1
Брало участь у тимчасових роботах	90	115	78
Рівень безробіття по району, %	1,64	1,81	2,44
Кількість безробітних, які перебували на обліку протягом року	966	853	899
Кількість безробітних, які отримали статус безробітного у звітному році	770	648	720
Кількість безробітних, які перебували на обліку на кінець року	204	203	272

Для залучення нових жителів до громади слід приділити увагу забезпеченню сприятливих умов для підприємницького сектора. Розвивати молодіжні освітні та підприємницькі проекти, так як за віковим складом громада є представницею «молодих» громад. Також необхідно впроваджувати спеціалізовані програми управління зайнятості та безробіття – приховане безробіття значно відрізняється від обсягу зареєстрованих безробітних. Проекти мають бути спрямовані на потреби населення та отримання підтвердження, що їх реалізація принесе значну користь до розвитку людського потенціалу.

З метою підвищення рівня народжуваності на території територіальної громади слід запровадити соціальну ініціативу з виплати одноразової грошової допомоги сім'ям при народженні дитини.

3.6. Соціальна інфраструктура та надання адміністративних послуг

3.6.1 Освітній простір

Освіта Нововодолазької територіальної громади є цілісною системою, що забезпечує реалізацію особистісних потреб кожної людини в умовах безперервної освіти.

Державну політику в галузі освіти громади забезпечують 12 закладів загальної середньої освіти, у тому числі:

2 опорних заклади - Нововодолазький ліцей №2 та Липкуватівський ліцей, які містять у своєму складі по одній філії (Знам'янська та Бірківська);

2 навчально-виховні комплекси (Новоселівський та Сосонівський);

1 загальноосвітня школа (Староводолазька);

5 ліцеїв (Нововодолазький ліцей №1, Нововодолазький ліцей №3, Ватутінський ліцей, Рокитненський ліцей, Просянський ліцей).

У закладах загальної середньої освіти навчається 2364 дитини.

Враховуючи запити населення, соціально-економічну, демографічну ситуації, у селі Знам'янка 01 вересня 2018 року була відкрита початкова школа – Знам'янська філія Нововодолазького ліцею №2.

У громаді організовано підвіз учнів, вихованців та педагогів до закладів освіти. Підвіз стабільно здійснюють 8 шкільних автобусів.

Здобуття дошкільної освіти в громаді забезпечують 15 закладів, серед яких 8 закладів дошкільної освіти та 7 дошкільних підрозділів закладів загальної середньої освіти, в яких виховуються 555 дітей.

У вересні 2018 року дошкільний підрозділ Новоселівського навчально-виховного комплексу змінив режим роботи з короткотривалого перебування на 10-ти годинний. Крім того, в закладі відкрито ще одну додаткову групу.

У 2018 році було змінено тип Знам'янського ЗДО «Добрячок» з «дитячий садок» на «ясла-садок» та режим роботи з 4-х на 10-ти годинний, а у 2020 році було змінено тип Ватутінського ЗДО з «дитячий садок» на «ясла-садок».

2 опорних
заклади
+
2 філії
5 ліцеїв
2 НВК
1 ЗОШ
7 дошкільних
підрозділів
8 дитячих
садків
2 позашкільні
заклади
1 ірц

Беручи до уваги соціально-економічну та демографічну ситуації, у вересні 2019 року було відкрито Одринський ЗДО «Світлячок». Показник охоплення дітей п'ятирічного віку різними формами дошкільної освіти по Нововодолазькій територіальній громаді складає 100%. Але мережа закладів дошкільної освіти станом на 2021 рік не повною мірою задовольняє потреби населення старостинських округів і потребує подальшого розвитку.

До закладів позашкільної освіти відносяться будинок дитячої та юнацької творчості – 889 вихованців, дитячо-юнацька спортивна школа – 454 вихованці.

Освітній простір громади постійно змінюється. Особливо відчутні зміни торкнулися початкової та дошкільної освіти.

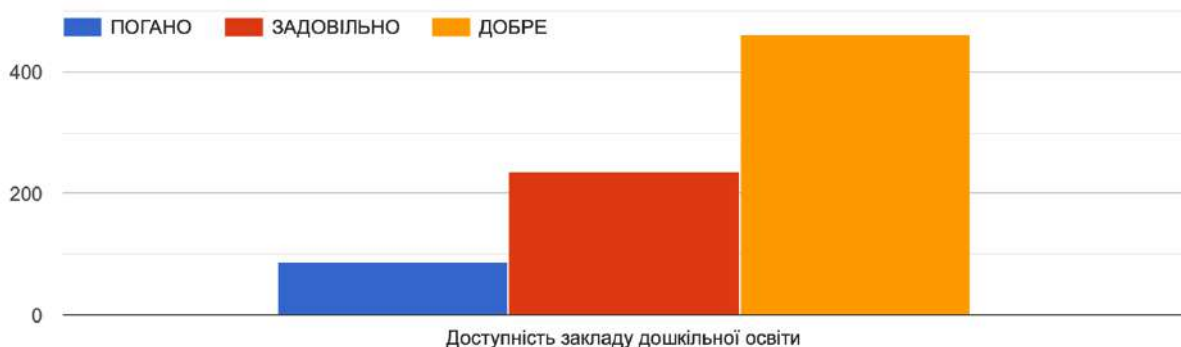
З метою забезпечення права дітей з особливими освітніми потребами на здобуття дошкільної та загальної середньої освіти віком від 2 до 18 років в 2018 році створено комунальну установу «Інклюзивно-ресурсний центр» Нововодолазької селищної ради Харківської області. Фахівці інклюзивно-ресурсного центру надають консультативні послуги, проводять корекційно-розвиткову роботу, здійснюють комплексну оцінку розвитку дитини. Кількість дітей з особливими освітніми потребами, які підлягали комплексній оцінці розвитку, перебували на обліку в інклюзивно-ресурсному центрі та були охоплені корекційною роботою у 2020 році, становить 62 дитини.

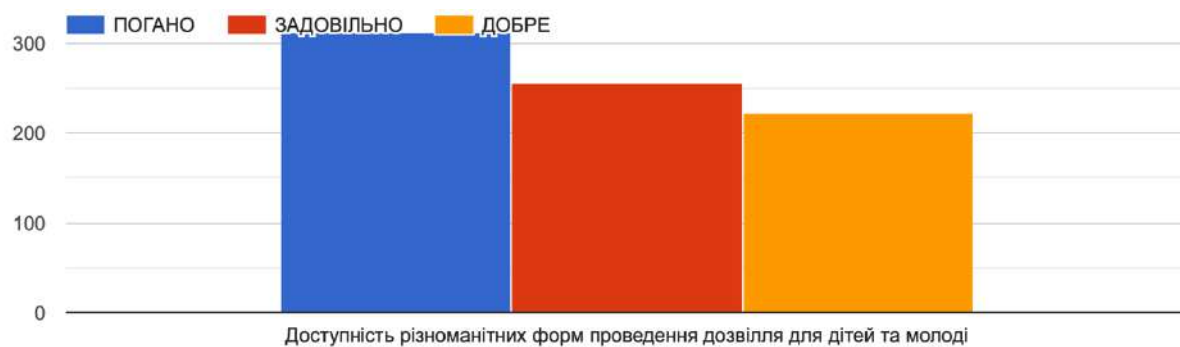
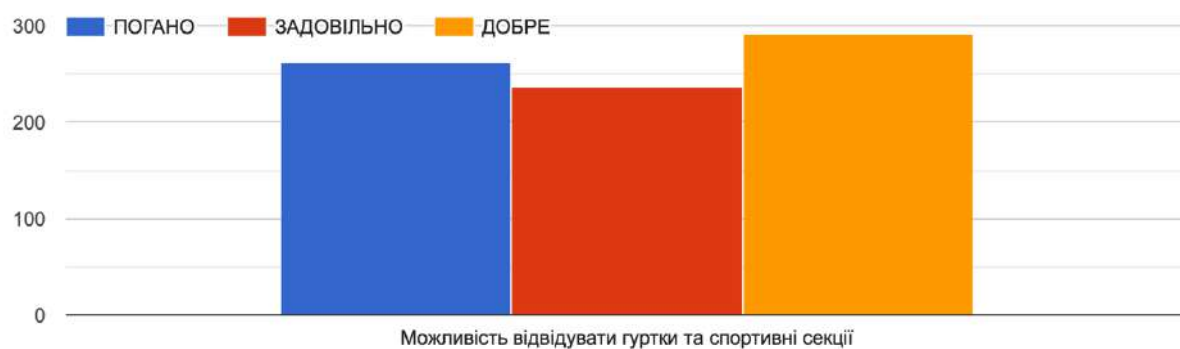
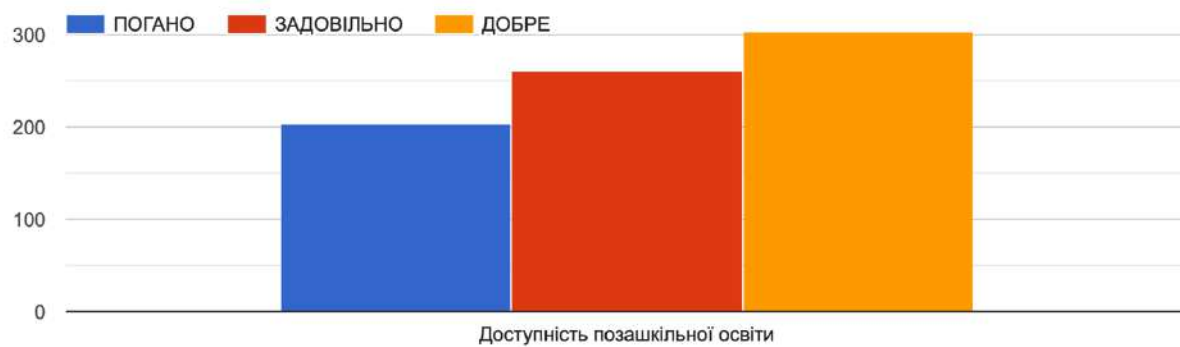
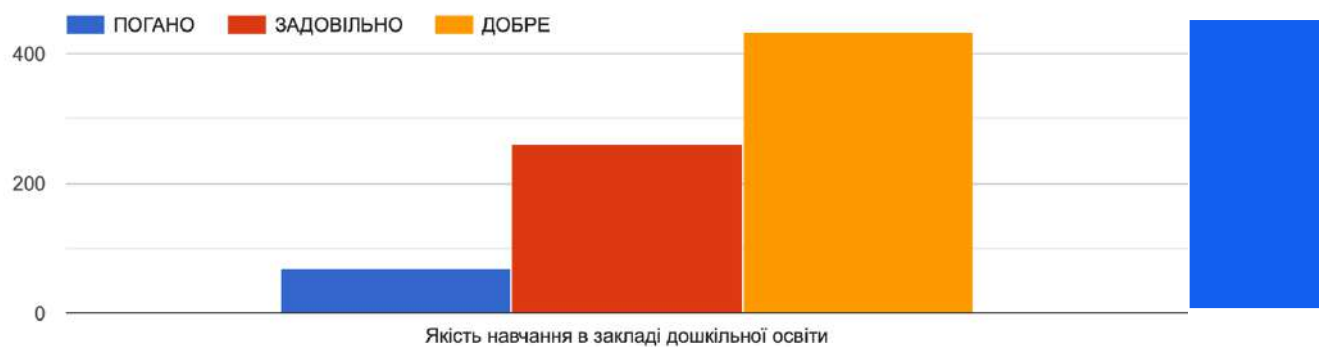
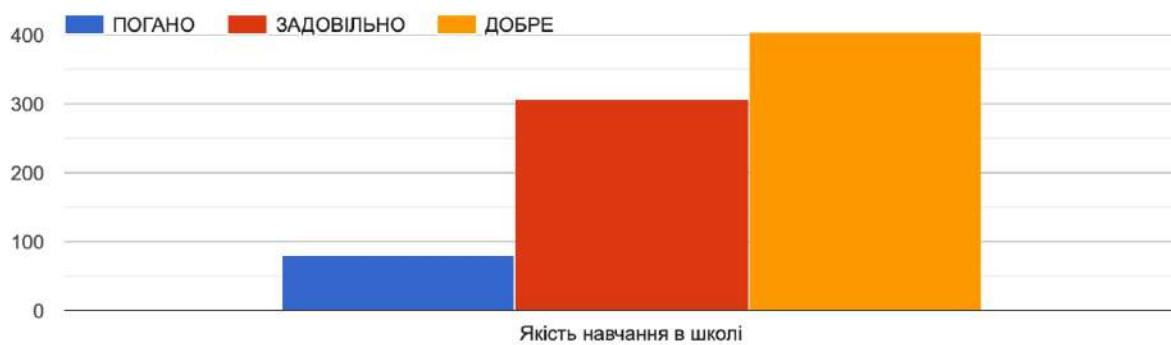
У 2020/2021 навчальному році у 2-х закладах дошкільної освіти функціонують 2 інклюзивні групи, в яких виховується 4 дитини. У 6-ти закладах загальної середньої освіти функціонують інклюзивні класи, в яких навчається 19 дітей з особливими освітніми потребами.

Школи в громаді забезпечують високий рівень підготовки учнів, що підтверджує їх розташування у загальному рейтингу шкіл Харківщини за результатами ЗНО. Кожного року школи громади входять до сотні кращих шкіл Харківської області. Більше того, у 2017 році Нововодолазький ліцей №2, №3, №1 посіли 5, 29 та 30 місця відповідно; у 2018 році Ватутінський ліцей – 7 місце; у 2019 році Нововодолазький ліцей №3 – 16 місце; у 2020 році Нововодолазький ліцей №1 посів 18 рейтингове місце серед більш як 400 шкіл Харківської області.

Ось як мешканці громади оцінюють якість освітніх послуг(рис.16).

Рис.16. Оцінка якості освітніх послуг.

За останні роки відбувалося значне оновлення матеріально-технічної бази закладів освіти громади.

У рамках реформи Нової української школи відремонтовані кабінети початкових класів (2,2 млн. грн.). Кабінети 1-3-х класів укомплектовані дидактичними матеріалами (мікроскопами, глобусами, колекціями корисними копалинами, картами, годинниками, вагами тощо), меблями (стільцями та одномісними партами-трансформерами, стінками для кабінетів, столами та стільцями для вчителів, дошками), комп'ютерною та мультимедійною технікою (багатофункціональними пристроями, ламінаторами, проєкторами, екранами, ноутбуками). На оснащення кабінетів НУШ було використано 2,9 млн.грн.

Відбувалося оновлення матеріально-технічної бази не лише початкової школи. У 2019 році майже кожен кабінет всіх шкіл громади було оснащено комп'ютерами, проєкторами та екранами. Відділом освіти було закуплено комп'ютерів та ноутбуків (100 шт.), мультимедійних комплектів (67 шт.), акустичних систем (79 шт.) на суму (2,5 млн.грн.)

А у 2020 році було оновлено меблі середньої та старшої ланок шкіл. Замінено 80% старих учнівських парт. Для цього закуплено 350 двомісних парт-трансформерів та стільців до них на суму 670 тис.грн.

За 2019-2020 роки закуплено 7 предметних кабінетів (2 кабінети біології, 2 хімії, 1 англійської мови, 1 української мови, 1 інформатики) для ліцеїв №1, №2, №3 (2,2 млн.грн.).

Капітально відремонтовано покрівлі закладів освіти:

Нововодолазький ліцей №1 (1 млн.426 тис.грн.);

Нововодолазький ліцей №2 (1,5 млн.грн.);

Дитячого садка Новоселівського НВК (246 тис.грн.);

Староводолазька ЗОШ (645 тис.грн.).

Оновлені та відремонтовані фасади Нововодолазького ліцею №1 (165 тис.грн.) та дошкільного підрозділу Новоселівського НВК (153 тис.грн.)

Велика увага в громаді приділяється розвитку фізичної культури та спорту. У п'яти закладах загальної середньої освіти та на Нововодолазькому стадіоні «Колос» збудовано футбольні міні-поля зі штучним покриттям (9 млн.грн.). На території Нововодолазького ліцею №1 збудовано багатофункціональний волейбольно-баскетбольний майданчик (2 млн. 164 тис.грн.) та відремонтовано футбольне міні-поле. У Нововодолазькому ліцеї №2 капітально відремонтовано спортивну залу (1,5 млн.грн.), облаштовано спортивний майданчик у Сосонівському НВК (50 тис.грн.), встановлено скеледром у Нововодолазькому ліцеї №3 (300 тис.грн.), відремонтовано спортивну залу у Нововодолазькому ліцеї №1 (297 тис.грн.).

За останні роки приміщення Нововодолазького будинку дитячої та юнацької творчості значно оновилося. У 2019 році було замінено всі вікна на енергозберігаючі та капітально відремонтовано дах (1,5 млн.грн.). У 2020 році збудовані нові сходи закладу із граніту (355 тис.грн.). Проведено ремонт у світлиці, де працює народний художній фольклорно-етнографічний колектив «Вербиченька» (77 тис.грн.).

Реалізовано проекти з облаштування молодіжного ХАБу «Халабуда» у Нововодолазькому ліцеї №2 (300 тис.грн.), медіатеки у Нововодолазькому ліцеї №3 (400 тис.грн.). Для проведення шкільних позакласних заходів, свят та урочистостей, що відбуваються в громаді, у Нововодолазькому ліцеї №3 капітально відремонтовано актову залу, яку

оснащено сучасним обладнанням, мультимедійною технікою та аудіоапаратурою (2 млн. 251 тис.грн.).

Проводиться планове оновлення оснащення харчоблоків закладів освіти громади. Так, завдяки реалізації бюджету участі для Ордівського дитячого садка придбано нове технологічне обладнання на суму 55 тис.грн. Для харчоблоків Нововодолазьких ліцеїв №1, №2, №3 закуплено електроплити, холодильники, пекарські шафи, електросковороди, потужні електром'ясорубки, столи, стелажі, мийки на суму 712,3 тис.грн. В громаді було реалізовано проєкт щодо створення шкільної пекарні, випічкою, якої забезпечуються всі заклади загальної середньої освіти. Для цього у 2019 році було здійснено ремонт приміщення у Нововодолазькому ліцеї №3 (66 тис.грн.) та придбано технологічне обладнання (140 тис.грн.). Щороку за потребою оновлюються харчоблоки всіх закладів освіти: закуповується новий посуд, кухонне приладдя, холодильники, морозильні камери, м'ясорубки, водонагрівачі тощо.

Відбулося значне оновлення меблів в дитячих садочка: закуплено нові яскраві стільці (217 шт.), столи (42 шт.), шафи з контейнерами для дитячих речей (17 шт.), ігрові куточки «Кухня», «Цукерня», «Магазин», «Майстерня», «Кондитерська», «Ляльковий театр», «Купе», «Гараж», «Лікарня».

Покращення матеріально-технічної бази закладів освіти відбувається і завдяки реалізації бюджету участі Нововодолазької селищної ради. Так, Староводолазька школа отримала сучасну аудіоапаратуру (100 тис.грн.), у Сосонівському НВК облаштовані ігрові зони та зони для відпочинку і занять спортом (110 тис.грн.), заасфальтовано пішохідну доріжку до Новоселівського НВК (200 тис.грн.).

Для роботи з дітьми з особливими освітніми потребами, що навчаються як в школах, так і дитячих садках, закуплено засоби навчання, дидактичний матеріал, іграшки, що забезпечують фізичний розвиток, розвиток мовлення, мислення, комунікації, моторики: шведські стінки, великі м'які конструктори, столи для пісочної анімації, м'ячі, бізборди, шнурівки, лабіринти, сортери, ксилофони та ін. (180 тис.грн.).

У 2020 році для забезпечення закладів освіти станціями для автоматичної дезінфекції рук, безконтактними термометрами, дезінфікуючими та миючими засобами, масками, рукавичками, паперовими рушниками та іншими матеріалами, необхідними для проведення безпечного освітнього процесу в умовах пандемії коронавірусу, було використано 461 тис.грн.

У 2019 році проведено широкосмуговий інтернет та зроблено локальну мережу у Нововодолазьких ліцеях №1, №2, №3 та Новоселівському НВК (440 тис.грн.). У 2021 році всі заклади освіти громади було підключено до швидкісного інтернет-зв'язку.

Проведений аналіз освітнього простору громади дає підстави виділити пріоритетні напрямки щодо його подальшого ефективного функціонування: розвиток позашкільної освіти та неформальних моделей навчання, проведення тренінгів, семінарів для педагогів громади та реалізація концепції «освіта протягом життя»

3.6.2. Медичний простір

Первинну медичну допомогу мешканцям Нововодолазької селищної громади надають заклади, що входять до складу КОМУНАЛЬНОГО НЕКОМЕРЦІЙНОГО ПІДПРИЄМСТВА «ЦЕНТР ПЕРВИННОЇ МЕДИКО-САНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ» НОВОВОДОЛАЗЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ, яка з 2021 року нараховує 7 амбулаторій загальної практики сімейної медицини (с/мт Нова Водолага, с. Новоселівка, с. Стара Водолага, с. Просяне, с. Ватутіне, с. Рокитне, с. Липкуватівка), 9 фельдшерських пунктів (с. Знам'янка, с. Сосонівка, с. Ордівка, с. Одринка, с. Федорівка, с. Просяне, с. Дерегівка, с. Бірки, с. Вільхуватка).

Медичне обслуговування мешканців громади виходить на новий рівень.

Побудовано нове приміщення АЗПСМ с.Стара Водолага. Для більшості закладів в останні роки придбане нове сучасне медичне обладнання, впроваджено лабораторні обстеження на медичних аналізаторах. Всі заклади забезпечені автомобілями, для підвозу лікарів і обслуговування пацієнтів вдома, робочі місця медичних працівників комп'ютеризовані, що сприяє якісному обслуговуванню населення.

Проводяться заходи щодо підвищення комунікаційної та логістичної доступності закладів охорони здоров'я.

Відповідно до впровадження реформи медицини з'являються нові можливості та завдання, на виконання яких необхідно спрямувати низку заходів та ресурсів: подальше забезпечення сучасним медичним обладнанням закладів охорони здоров'я, впровадження нових стандартів надання медичних послуг та індикаторів якості медичної допомоги, удосконалення алгоритму наступності надання медичної допомоги, подальша інформатизація в закладах охорони здоров'я та використання сучасної системи дистанційної діагностики (телемедичні технології), посилення кадрового потенціалу і забезпечення його розвитку та ефективного використання.

Для якісної та доступної медичної допомоги населенню є потреба будівництва амбулаторії в с. Рокитне та проведення ремонтів фельдшерських пунктів с. Ордівка, с. Сосонівка, с. Дерегівка, капітального ремонту ФПу в с. Федорівка, а також потребує ремонту амбулаторія загальної практики - сімейної медицини смт Нова Водолага.

1 КНП
"ЦПСМД"

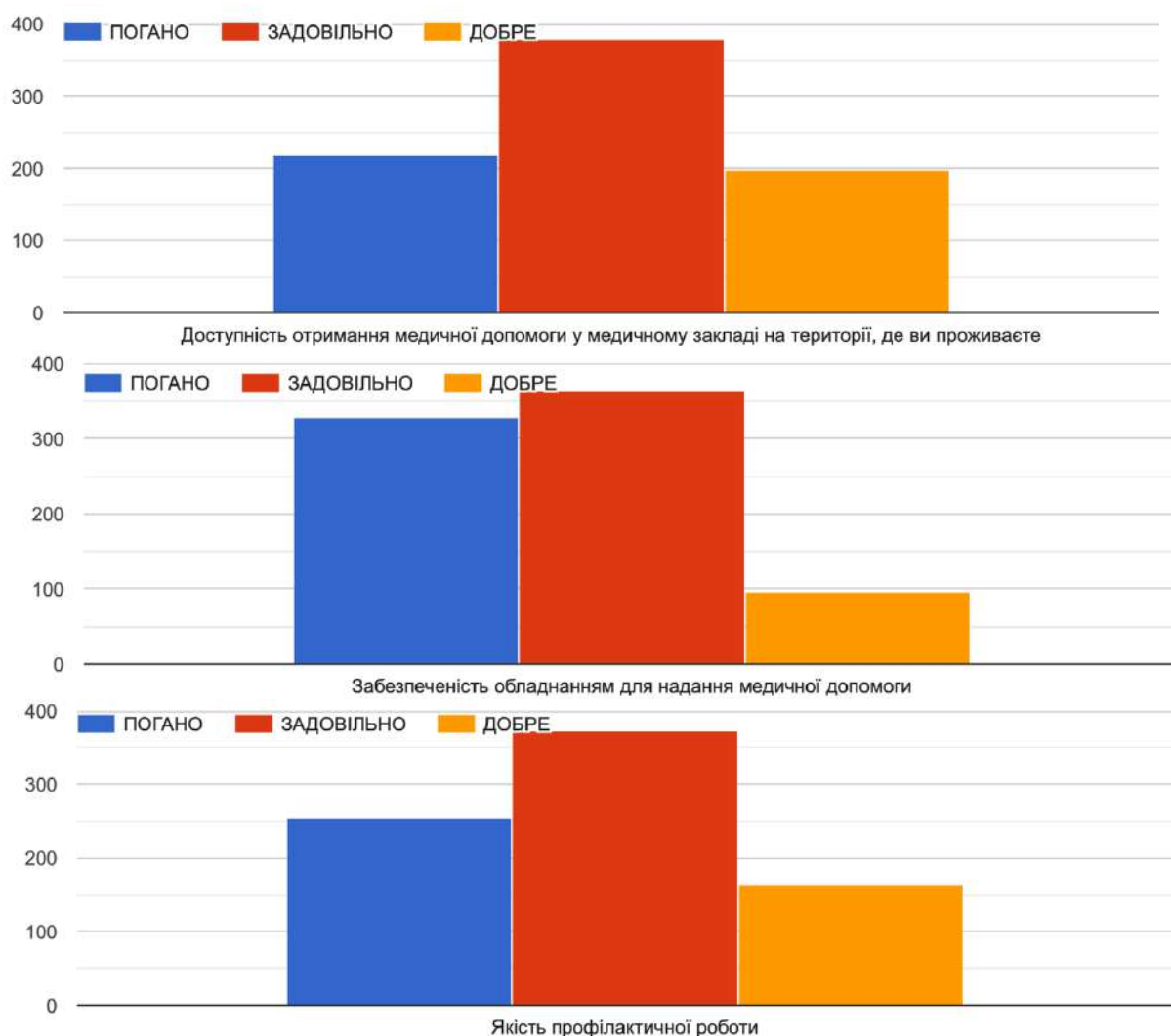

7 АЗПСМ

9 ФЕЛЬДШЕРСЬКИХ
ПУНКТИВ

Процес реформування медичної галузі триває. Вторинна ланка надання медичної допомоги (центральна лікарня із поліклінічним відділенням) переходить у підпорядкування Нововодолазької селищної ради. Після реєстрації КНП «Нововодолазька центральна лікарня» Нововодолазької селищної ради та затвердження його Статуту буде проведено аналіз та визначено основні завдання щодо вдосконалення надання медичних послуг жителям громади.

Рис.17. Оцінка якості медичних послуг.

Медичне обслуговування мешканців громади вийшло на новий рівень у зв'язку зі створенням Комунального некомерційного підприємства «Центр первинної медико-санітарної допомоги» Нововодолазької селищної ради. Наявність сучасного транспорту для сімейних лікарів, які обслуговують медичні заклади старостинських округів, сприяє якісному обслуговуванню населення, але матеріально-технічне забезпечення лікарських амбулаторій та фельдшерських пунктів громади потребує поліпшення.

Відповідно до впровадження реформи первинної та вторинної ланок медицини з'являються нові можливості та завдання, на виконання яких необхідно спрямувати низку заходів та ресурсів.

3.6.3. Надання адміністративних послуг

Більше трьох років Центр надання адміністративних послуг Нововодолазької селищної ради Харківської області працює для громадян. Це шлях покращення рівня якості обслуговування відвідувачів, удосконалення матеріально-технічної бази, підвищення кваліфікації працівників ЦНАП. Для послуг громадян комфортні, просторі і прозорі, сучасно оформлені приміщення, комп'ютерне, технічне і програмне оснащення, доступ до різних баз даних. У розпорядженні відвідувачів ксерокс та вільний доступ до всесвітньої мережі Internet через систему Wi-Fi. Також забезпечені умови для відвідувачів з дітьми: виділене окреме місце, оснащене спеціальними дитячими меблями та дошкою для малювання.

У ЦНАПі продовжується робота щодо збільшення кількості послуг, які надаються відвідувачам.

З графіком роботи, новинами діяльності Центру громадяни мають можливість ознайомитися на сайті Нововодолазької селищної ради у розділі «Центр надання адміністративних послуг». Режим роботи: п'ятиденний робочий тиждень з вівторка по суботу з восьмигодинним робочим днем з 8:00 до 17:00 (середа - з 8:00 до 20:00) та вихідними днями - неділя, понеділок. Консультації надаються як телефоном так і в приміщенні Центру.

У ЦНАПі продовжується робота щодо збільшення кількості послуг, які надаються відвідувачам. Станом на грудень 2017 року надавалося 42 адміністративні послуги, на грудень 2018 року – 86 послуг, на серпень 2019 року – 89 послуг, на грудень 2020 року - 167 послуг.

З 2018 року у ЦНАПі надається послуга з оформлення закордонних паспортів. У 2020 році оформлено 670 паспортів.

ЦНАП Нововодолазької селищної ради став одним з учасників реалізації нової послуги ID-14.

Інформаційні та технологічні картки розроблені на всі адміністративні послуги, які надаються в Центрі.

Можемо спостерігати динаміку підвищення надання послуг в ЦНАПі : в 2018 році було надано 10173 послуг, в 2019 році- 16839 послуг, а в 2020 році- 18955 послуг.

За результатами проведення ЦНАПом Нововодолазької селищної ради та Молодіжною радою при Нововодолазькій селищній раді Всеукраїнського тижня права у кінці 2019 року надійшла пропозиція доповнити категорію осіб, що можуть скористатися послугами віддаленого робочого місця адміністратора Центру надання адміністративних послуг Нововодолазької селищної ради з використанням портативного апаратного комплексу «Мобільний кейс» категорією «- батьки, що мають дітей віком до 3-х років».

З листопада 2020 року Нововодолазька громада складається з 12 старостинських округів. З метою забезпечення комфортного обслуговування жителів усіх старостинських округів налагоджено процес видачі довідок на місцях, реєстрації місця проживання та перебування фізичних осіб. Крім того, старостинські округи підключено до Державного реєстру актів цивільного стану.

Уже третій рік поспіль на початку грудня у ЦНАПі Нововодолазької селищної ради проводиться благодійна акція «Подаруй дитині казку». Це спільна ініціатива ЦНАПу, відділу соціального захисту населення Нововодолазької селищної ради, яку охоче підхоплюють жителі громади.

У Центрі реалізуються принципи одержання населенням широкого спектру інформації, отримання кваліфікованої консультації, надання необхідної послуги в одному місці, ввічливе ставлення до кожної людини, розуміння проблем відвідувачів та прагнення максимально швидко знайти їх рішення.

Крок за кроком ми намагаємось будувати сучасний, європейський сервісний ЦНАП, орієнтований на потреби громадян.

Якісні адміністративні послуги при мінімальних витратах часу – головне завдання команди Центру надання адміністративних послуг Нововодолазької селищної територіальної громади.

3.7 . Культура, спорт та туризм

На території Нововодолазької громади діють 8 Будинків культури, 4 сільські клуби, КЗ «Публічна бібліотека» з філіями, КЗПМО «Нововодолазька школа мистецтв», КЗ «Музей історії с.Знам'янка».

У закладах культури активно функціонують вокальні, театральні, хореографічні, хорові колективи, гуртки народних промислів та дитячої творчості, спортивні секції, клуби за інтересами.

Є колективи зі званням «народний» та «зразковий»: народний аматорський фольклорний ансамбль «Берегиня» КЗ «СБК с. Рокитне» Нововодолазької селищної ради;

народний аматорський колектив «Чисте джерело» КЗ «СБК с. Рокитне» Нововодолазької селищної ради;

зразковий хореографічний колектив «Сяйво» КЗ «СБК с. Просяне» Нововодолазької селищної ради.

Ці колективи прославляють Нововодолазьку громаду в Україні та за її межами.

Зусиллями співробітників клубних установ Нововодолазької селищної територіальної громади проводяться різноманітні фестивалі, конкурси, виставки творчості народних умільців. Фестиваль «Цвіт папороті» у селі Новоселівка з кожним роком набуває все більшої популярності. Його відвідують близько 4-х тисяч жителів нашої громади та гостей.

У 2018 році на території с. Знам'янка започатковано Фестиваль народної творчості «ТРОЇЦЯ-FEST», метою якого є активізація діяльності фольклорних колективів та аматорських колективів художньої самодіяльності Харківської області, залучення до них молоді, виявлення та збереження цінних фольклорних творів, відродження кращих зразків української пісенної творчості, відкриття нових імен та популяризація національної обрядовості, розширення культурних, інформаційних та ділових зв'язків між регіонами області та за її межами, розвитку аматорського мистецтва, народної творчості.

У рамках проведення Міжнародного Дня захисту дітей започаткували нові конкурси: «Бал принцес», для дівчаток від 1 до 6 років. «Велоперегони», для хлопчиків віком від 2 до 6 років.

Для найменших жителів громади проводиться конкурс «Парад візочків», де кожна дитина в образі казкового чи кіногероя представляє свій тематично вбраний візочок.

На підтримку любителів домашніх тварин проводиться конкурс «Домашні улюбленці».

З 2019 року на території с. Стара Водолага жителі старостинських округів мають змогу взяти участь у фестивалі «Родинне коло», який присвячений святкуванню Покрови та Дня козацтва.

12 КЛУБНИХ
УСТАНОВ

17 БІБЛІОТЕК

1 +1 ФІЛІЯ
ШКОЛА
МИСТЕЦТВ

1 МУЗЕЙ

До Міжнародного дня танцю проводиться фестиваль хореографічного мистецтва «Танцюй краще, ніж я!».

Вперше було започатковано автопоказ під відкритим небом, де всі бажаючі могли подивитися фільми, не виходячи з автомобіля.

Гарною традицією стало проводити автопробіг, присвячений Дню Державного Прапора та Дню Незалежності України, по території Нововодолазької громади. Кожна родина у вишиванках та з прапорами може долучитися до цього заходу.

Бібліотеки громади стали більш сучасними, впроваджуються нові методи роботи, працюють клуби за інтересами, гуртки, бібліоняня, бібліотеки під відкритим небом, школа здоров'я, курси англійської мови, виставки місцевих художників, фотовиставки, присвячені значимим подіям, квести, покази мультфільмів та фільмів. Вся ця робота спрямована на поліпшення бібліотечних послуг в громаді для всіх вікових категорій населення.

Постійно поповнюються бібліотечні фонди. Так, за три роки з Українського Інституту книги за «Державною програмою поповнень бібліотечних фондів публічних бібліотек» КЗ «Публічна бібліотека» Нововодолазької селищної ради отримала 3460 примірників книг на суму 388 608 гривень

У 2020 році Дитяча бібліотека-філія Нововодолазької селищної ради брала участь у конкурсі «Найкраща бібліотека Харківщини» і посіла 3 місце.

Бібліотекарі громади є активними учасниками вебінарів, онлайн-тренінгів, конференцій. Започатковано проведення конкурсу «Вічне слово Кобзаря», присвячене творчості великого поета.

Завдяки підтримці партнерів - німецького товариства GIZ та фінансовій участі Нововодолазької селищної ради, дитяча бібліотека змінилася і має сучасний привабливий вигляд.

Мистецьку освіту на території Нововодолазької громади забезпечує комунальний заклад початкової мистецької освіти «Нововодолазька школа мистецтв» Нововодолазької селищної ради з Ватутінською філією. Це заклад комплексного типу з 8-річним строком навчання. На сьогодні тут відмінена батьківська плата за навчання дітей.

У 2020 році, завдяки перемозі в обласному конкурсі міні-проектів розвитку територіальних громад «РАЗОМ В МАЙБУТНЄ» Харківської обласної ради для школи мистецтв було придбано музичні інструменти.

Завдяки Бюджету участі, на який активно подають проекти жителі громади, покращується матеріально-технічна база закладів культури. Так, було відремонтовано хореографічний клас в КЗ «СБК с. Новоселівка»; при КЗ «СК с. Федорівка» запрацював пейнтбольний клуб «Веселий Роджер». Зовсім поруч відкритий мотузковий парк, який відвідують всі бажаючі. Ці дві локації стали чудовим об'єктом для проведення змістовного дозвілля не тільки для місцевих жителів, а й для дітей та молоді зі всієї громади та гостей з інших районів області. У планах залучення цих локацій до складу туристичних маршрутів області та громади.

За три роки заклад культури у с. Федорівка змінився на краще: закуплена апаратура для показу фільмів та мультфільмів під відкритим небом та для якісного проведення свят для мешканців округу.

Жителі с. Одринка багато років мріяли про звукове оформлення свят, які проходять на їхній території. Завдяки втіленому в життя проекту «Бюджет участі», який виграли активні жителі округу, було

придбано звукову апаратуру, проектор, екран, облаштовано глядацьку залу для проведення свят.

Жителі с. Стара Водолага, вирішили поновити бібліотеку свого округу та виграли проєкт «Бібліотека-простір для інтелектуального, духовного та творчого розвитку жителів громади». Завдяки цьому бібліотека стала сучасною та цікавою, відкрилася можливість працювати по-новому.

Вирішили змінити бібліотеку і жителі с. Ордівка, вигравши проєкт «Ордівська бібліотека-сучасний інформаційний та культурний простір, мультимедійний центр».

Активні жителі громади реалізують свої проєкти, що дає можливість поліпшити матеріально-технічну базу закладів культури, а саме: ремонт хореографічного класу в КЗ «СБК с.Новоселівка» Нововодолазької селищної ради, ремонт у міській бібліотеці-філії КЗ «Публічна бібліотека» Нововодолазької селищної ради та в подальшому придбання меблів та комп'ютерної техніки.

Практично усі будинки культури забезпечені сценічними костюмами, які й надалі будуть закуповуватися для аматорів народного мистецтва.

КЗ «Музей історії с.Знам'янка» Нововодолазької селищної ради розташовується в історичній садибі Дуніних-Барковських - будівлі 17 століття. Це дало змогу відкрити нові експозиції та представити нові експонати із запасників музею. Працівниками музею було зведено будівлю та відроджено інтер'єр української хати-мазанки кінця 18-го початку 19-го ст. У подальшому це надасть потенціал для розвитку музейної справи та туризму в громаді.

Велика увага приділяється спорту, популяризації здорового способу життя. Постійно розбудовується спортивна інфраструктура, а відтак стає дедалі більше прихильників фізичної культури і спорту. Нині на території громади збудовано 7 міні-футбольних майданчиків зі штучним покриттям (22x42м). У 2020 році на території Нововодолазького ліцею №1 було реконструйовано футбольний майданчик зі штучним покриттям та збудовано багатофункціональний майданчик з гумовим покриттям. Вони мають сучасне освітлення, яке дає можливість тренуватися та займатися фізичною культурою протягом всього року у будь-який час доби. У зимовий період спортсмени мають змогу займатися у спортивних залах закладів освіти. У результаті реалізації проєкту-переможця обласного конкурсу розвитку територіальних громад «Разом у майбутнє» у Нововодолазькому ліцеї №3 з'явився скеледром і запрацював гурток зі скелелазіння.

На території громади встановлено 15 майданчиків з вуличними тренажерами. Для активного дозвілля дітей побудовано 31 дитячий майданчик.

Наприкінці 2020 року Нововодолазька дитячо-юнацька спортивна школа Нововодолазької селищної ради Харківської області перейшла у підпорядкування Нововодолазької селищної ради, що відкриває нові можливості для розвитку спортивної сфери громади.

Основними осередками фізкультурно-оздоровчої роботи за місцем проживання є фізкультурно-спортивні клуби Нововодолазької селищної ради «Олімп», «Дебют», «Юність», «Титан» та «Sport Life», члени яких активно займаються футболом, гирьовим спортом, важкою атлетикою, пауерліфтингом, волейболом, баскетболом, шахами, шашками та іншими олімпійськими і не олімпійськими видами спорту. Представники цих клубів є організаторами змагань

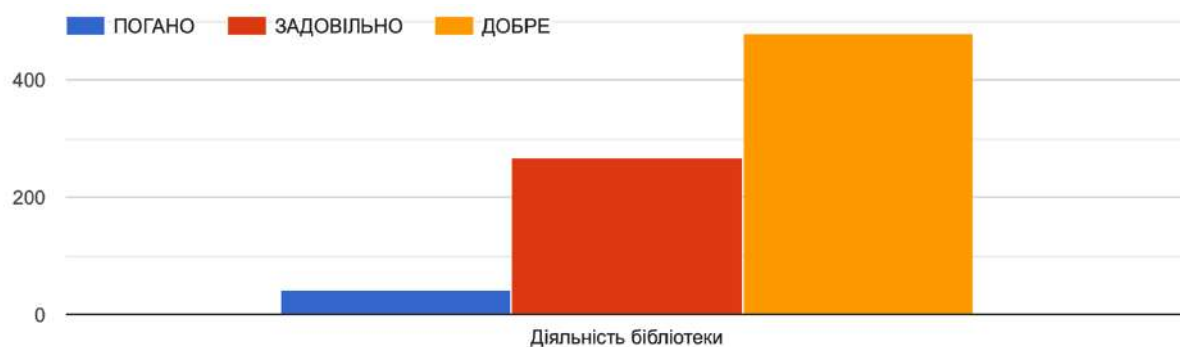
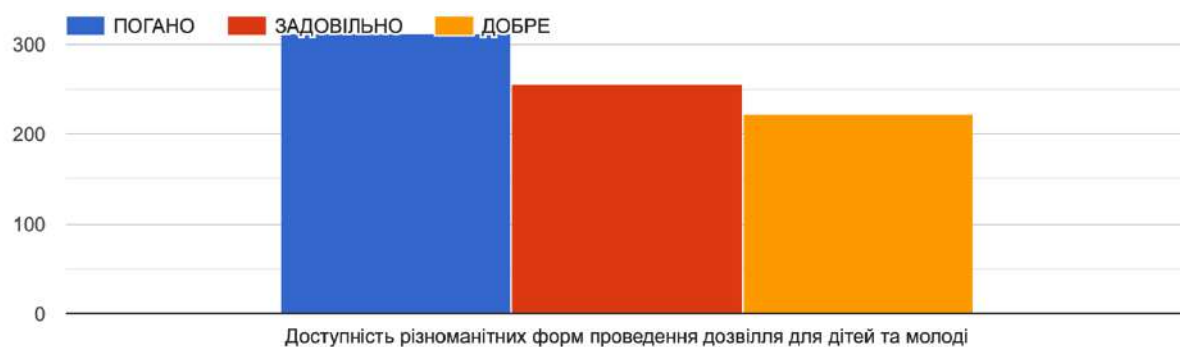
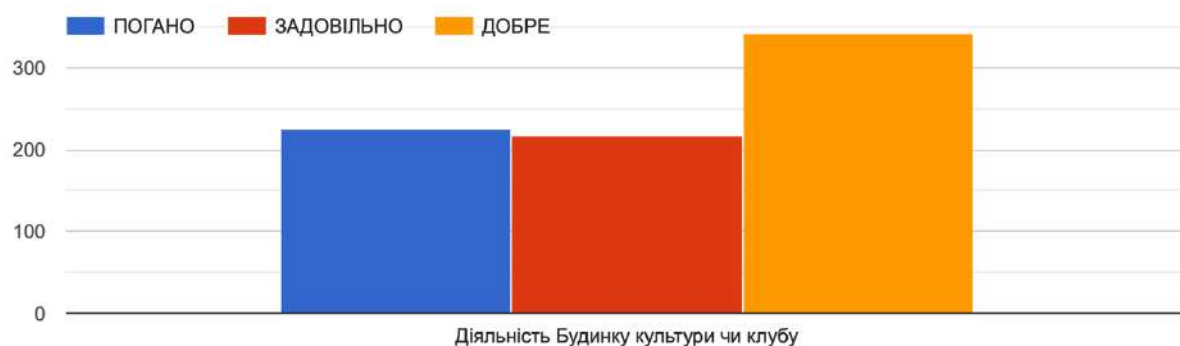
місцевого рівня та активними учасниками обласних та всеукраїнських спортивних заходів.

Кожного року на території громади проводяться: відкрита першість Нововодолазької громади з футболу; змагання на кубок Нововодолазького селищного голови з футболу, волейболу, баскетболу, шахів, шашок, настільного тенісу; на кубок Нововодолазької селищної ради з футболу, волейболу, баскетболу, шахів, шашок, настільного тенісу; змагання між старостинськими округами, присвячені Дню Державного Прапора та Незалежності України; змагання до Дня селища Нова Водолага, до Дня молоді, Дня захисту дітей та інші.

Результати анкетування стосовно якості організації культурного та спортивного життя громади є суттєвим індикатором оцінки роботи галузі та дороговказом перспективного напрямку розвитку (рис.18).

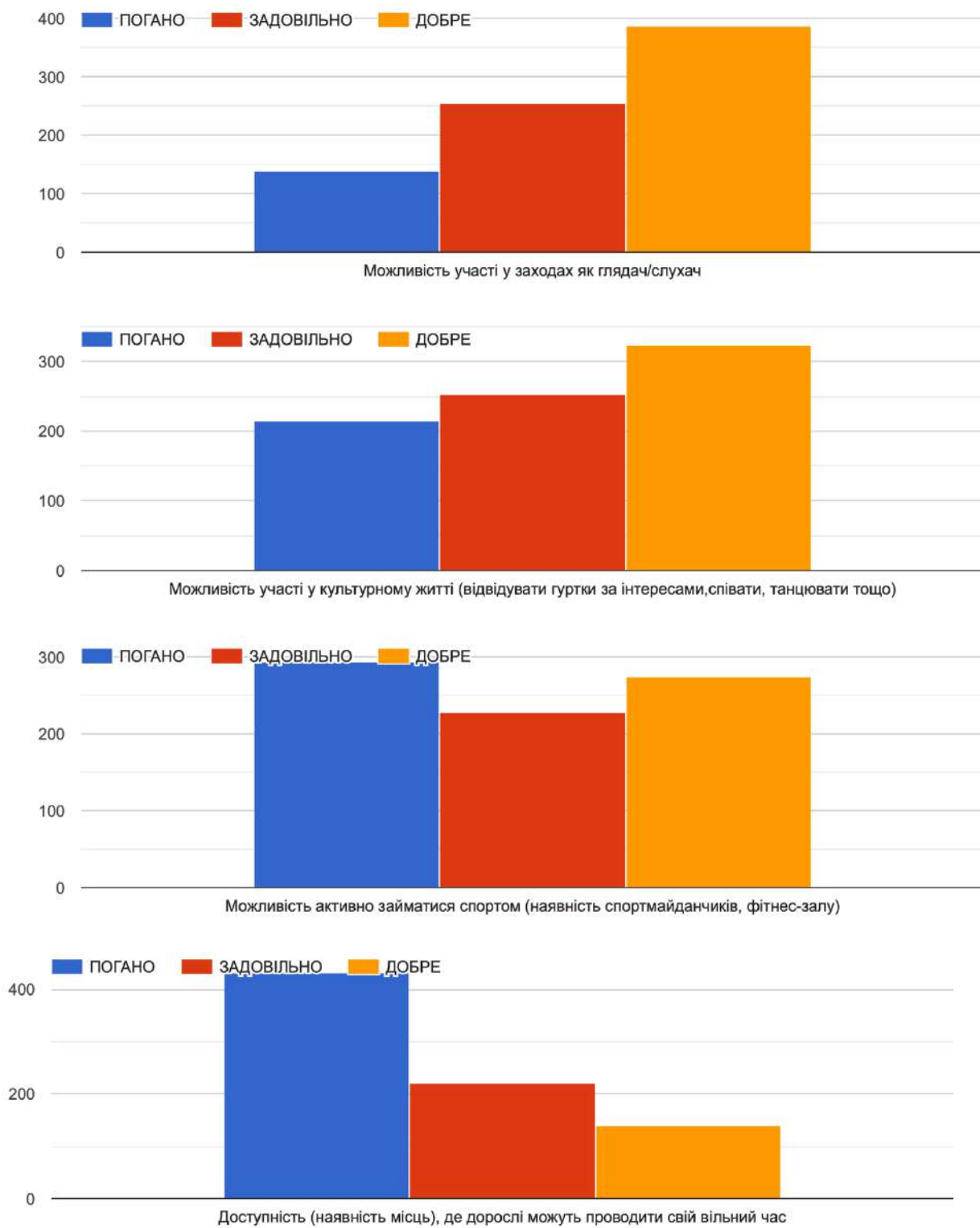

Рис.18. Оцінка якості організації культурного та спортивного життя громади

Процес розвитку української нації, її духовного відродження, традицій, мови значною мірою залежить від ефективності роботи закладів культури, які спрямовують свою діяльність на збереження та розвиток культурної спадщини, зміцнення матеріально-технічної бази. Тож нагальною потребою є стає фінансування галузі культури, що буде сприяти доступності різноманітних форм проведення дозвілля для дітей та молоді, доступності місць, де дорослі можуть проводити свій вільний час, а також розширенню можливостей активно займатися спортом.

Нововодолазька селищна територіальна громада є одним із цікавих туристичних регіонів Харківщини, у якому своєрідно представлена спадщина народу Слобідської України як в історичному та природному відношенні, так і в соціо-культурному аспекті. Наявні природні й рекреаційні ресурси, історико-архітектурні, культурно-історичні надбання визначають привабливість сільської території для розвитку туризму. Ключовим завданням громади в умовах сьогодення є розвиток туристичної інфраструктури, розробка туристичних маршрутів, залучення мешканців до просування туризму у громаді, відродження традиційних промислів та ремесл (гончарство, вишивальництво, писанкарство, виготовлення ляльок-мотанок, оберегів), популяризації стародавніх обрядів, виготовлення сувенірної продукції на традиційну тематику тощо.

Наявна спортивна інфраструктура потребує подальшої модернізації та розвитку.

4. Головні чинники стратегічного вибору

4.1. Сценарії розвитку Нововодолазької селищної територіальної громади.

Сценарне моделювання є важливою методологічною базою стратегічного вибору. Сценарій – деяка послідовність подій, які можуть відбутися в майбутньому із значною долею ймовірності за певних умов. Такі умови або фактори можуть бути як зовнішні, так і внутрішні. Іншими словами, в основу кожного сценарію повинні бути покладені базові сценарні припущення, за яких можуть виникати ті чи інші фактори впливу.

Наведені нижче елементи сценарного моделювання відображають, передусім, вплив на громаду зовнішніх факторів.

Основними сценаріями розвитку є: інерційний (песимістичний) та модернізаційний (реалістичний).

Інерційний сценарій розвитку.

Інерційний (песимістичний) сценарій розвитку громади формується за комплексом припущень, що тривалий у часі (горизонті планування) баланс зовнішніх і внутрішніх факторів впливу на стан громади, як соціально- економічної системи залишається незмінним, тобто послідовність станів системи змінюється за інерцією: громада рухається по інерції, суспільно- економічний стан країни не сприяє розвитку.

Базові припущення – національний рівень:

1. Рівень корупції в країні зменшується незначно – замість реальних реформ спостерігаємо їх імітацію.
2. Децентралізація проходить мляво, основні заходи з розширення повноважень громади відкладаються.
3. Гривня підтримується виключно міжнародними кредитами, продовжується неконтрольована інфляція.
4. Державні інвестиції у розвиток інфраструктури (дороги, колії, транспортна інфраструктура) забезпечують лише 10-15 % необхідних обсягів.
5. Інвестиційна привабливість України залишається низькою, рівень залучення інвестицій не зростає.
6. Доходи населення не зростають.
7. В умовах суттєвої корекції тарифів на газ підвищується вірогідність збільшення рівня неплатежів населення, що призводить до поглиблення кризи в ЖКГ.

Базові припущення – місцевий рівень:

1. Бізнес-клімат у громаді на тому ж рівні.
2. Рівень купівельної спроможності населення постійно знижується.

Що відбувається:

До 2025 року не спостерігається суттєвого покращення матеріально- технічного забезпечення закладів освіти, культури, медицини.

Розроблені туристичні маршрути не користуються попитом серед мешканців мегаполіса та гостей з інших областей України. Тому кількість робочих місць у туристичній сфері не зростає, а, можливо, й скорочується. Малий і середній бізнес не розвивається. Доходів

бюджету територіальної громади недостатньо для суттєвого покращення інфраструктури громади – локальне покращення благоустрою спостерігається лише на території центру громади, що не може суттєво поліпшити загальний візуальний образ Нововодолазької територіальної громади. Сільські території надалі розвиваються мляво, фінансування відбувається за залишковим принципом.

Модернізаційний сценарій

Модернізаційний (реалістичний) сценарій розвитку будується на припущеннях, за яких формуються найсприятливіші зовнішні (глобальні та національні) і внутрішні (ті, які громада здатна створити самостійно) фактори впливу: громада активно використовує можливості в умовах швидкого суспільно-економічного розвитку країни.

Базові припущення – національний та регіональний рівень:

1. Рішуче впроваджуються системні реформи: судова, податкова, децентралізація завершилась.
2. Гривня стабільна.
3. Інвестиційна привабливість країни покращується.
4. Державні інвестиції на розвиток інфраструктури дозволяють суттєво покращити стан доріг та дорожньої інфраструктури.
5. Податкова реформа виводить бізнес із «тіні».
6. Доходи населення поступово зростають.
7. Соціальна політика держави мінімізує ризики росту неплатежів
8. Ефективно працює ДФРР.
9. Регіон активно впроваджує Стратегію розвитку.

Базові припущення – місцевий рівень:

1. Суворо виконується правоохоронне законодавство – ліквідовуються наслідки порушень.
2. Сформовані базові планувальні документи громади: Стратегія, зонування земель громади, схема планування громади, інвестиційний паспорт громади.
3. У громаді покращується підприємницький та інвестиційний клімат – громада стає привабливою для інвесторів.
4. Створюються привабливі інвестиційні пропозиції, насамперед, у сфері рекреації, а також в аграрному секторі.
5. Громада є активним учасником впровадження Стратегії розвитку регіону та, відповідно, реципієнтом Державного Фонду регіонального розвитку.
6. Дещо покращується інфраструктура внаслідок надходжень додаткових коштів до бюджету в рамках фінансової децентралізації.

Що відбувається:

Громада позиціонує себе як туристично привабливу територію в мальовничому куточку Харківщини. Внаслідок злагодженої політики регіону і громади формуються та просуваються на інвестиційні ринки привабливі інвестиційні пропозиції. Залучення стратегічних інвесторів дозволяє розвивати інфраструктуру, покращувати економічне становище мешканців шляхом створення нових робочих місць та умов

для змістовного дозвілля, відпочинку і занять спортом. Супутньою послугою стає зелений туризм. Розроблені туристичні маршрути набувають все більшої популярності, збільшується коло бажаючих відвідати громаду. Ефективне функціонування туристичної інфраструктури підвищує добробут місцевих жителів. Зростає кількість робочих місць та рівень доходів населення. Малий і середній бізнес розвивається як обслуговуючий кластер курортної мережі.

Розвиток сільських територій громади забезпечується інвестиціями в аграрний сектор, підтримкою сільських обслуговуючих кооперативів та неаграрними видами бізнесу. Аграрний сектор громади повністю забезпечений стабільними ринками збуту продукції власного виробництва та експортує їх за межі громади.

Активна діяльність громади у залученні позабюджетних коштів, зокрема з Державного фонду регіонального розвитку, дозволяє поступово покращити інженерну та соціальну інфраструктуру. Існує необхідність придбання нової техніки для комунальних підприємств «Водолага Комунсервіс» та «Водопровідно-каналізаційне підприємство» для впорядкування полігону твердих побутових відходів, вивозу сміття з 36 населених пунктів громади та ремонту мереж водопостачання та водовідведення. Це сприяє підвищенню якості життя пересічних громадян, підвищує рівень надання житлово-комунальних послуг. У зв'язку з укладенням договорів, відкриті можливості для співробітництва територіальних громад, дають додаткове залучення коштів на розвиток. Участь у конкурсах на отримання грантів, міжнародної технічної допомоги.

4.2. SWOT/TOWS- аналіз Нововодолазької громади

Табл.8. Фактори SWOT Нововодолазької громади.

Сильні сторони	Слабкі сторони
-наближеність до обласного центру (45 км); -наявність у громади власного транспорту (засобів ндя підвозу населення); -спроможний бюджет, з ефективною дохідною структурою; -багаті природні ресурси: родючі землі, корисні коналини (кварцовий пісок та природний газ); - «молода» громада за віковою структурою населення; - позитивний показник міграційного руху населення +148 мешканців; - переважання зайнятості населення у приватному підприємництві; -наявність кваліфікованих трудових ресурсів; -наявність офіційних каналів інформування населення; -високі показники якості навчання середніх навчальних закладів за результатами ЗНО; -наявність історичних, археологічних, сакральних пам'яток; - наявність вільних земельних ділянок та приміщень для залучення інвестицій; - наявність у громаді народних майстрів та умільців народної культури, краєзнавчих музеїв, музейних кімнат та 3-х екологічних заказників; - високий рівень довіри населення до місцевої влади; врахування суспільної думки в управлінні громадою; - високий рівень суспільної активності мешканців громади; -наявність швидкісного Інтернету -наявність об'єктів надання послуг, приміщень (амбулаторій загальної практики сімейної медицини та ЦНЛП)	-диференціація якості життя мешканців центру громади та старостинських округів; -низька якість доріг; -недостатня транспортна доступність між населеними пунктами громади; -через особливості збору статистичної реального населення більше, ніж за статистикою недоотримання субвенцій; -високий рівень незареєстрованого безробіття при офіційно низькому рівні; -застаріла містобудівна документація; -низький рівень енергоефективності будівель та споруд у громаді; -відсутність вищих навчальних -закладів, системи перепідготовки кадрів на території громади; -слабка матеріально-технічна база Нововодолазького ВКП; -зношені мережі водопостачання та водовідведення, -аварійний стан очисних споруд; -неналежний рівень захисту навколишнього середовища; -високий рівень забрудненні водних ресурсів громади; -недостатній рівень забезпечення населення питною водою; -нерозвиненість системи забезпечення дозвілля населення; -відсутність місць зайнятості для молоді та самозайнятості в старостинських округах
Можливості	Загрози
-залучення «Шкільних автобусів» до перевезеній мешканців громади; -оптимізація використання транспорту громади; -створення умов для розвитку підприємництва; -впровадження програм пільгового кредитування малого та середнього бізнесу; -розвиток різноманітних форм підприємництва у сільських територіях; -розвиток туристичної інфраструктури; -участь у конкурсних відборах на отримання і грантів, міжнародної технічної допомоги отримання коштів з державних програм на розвиток громади; -запровадження неформальних методів освіти та концепції «навчання протягом життя»; -запровадження нових підходів у просторовому розвитку громади; -формування нової культури сортування та переробки сміття, створення відповідних майданчиків та підприємств; -популяризація енергоефективності та увага до екологічної безпеки	-низька транспортна доступність для мешканців периферійних населених пунктів громади; -відсутність технічних можливостей для підключення до мережі Інтернет; -відтік робочих ресурсів -поглиблення розривів у якості життя мешканців центру громади та мешканців сільських територій; -критична забрудненість території; -невиконання бюджету за доходами та за видатками, як наслідок, зміна повноважень та статусу громад на державному рівні; -підвищення рівня ґрунтових вод на території громади; нестабільна економічна та політична ситуація в Україні та в громаді; -скорочення попиту на туристичні послуги, наближеність Харківської області до прифронтової зони; -посуха та критичне зниження ресурсів питної води; -екологічна катастрофа через відсутність каналізації та забрудненості річок та водойм; -загроза життю та здоров'ю жителів громади у разі пожеж на смітєвих полігонах; -недотримання санітарних правил використання хімічних речовин в сільгоспдприємствах

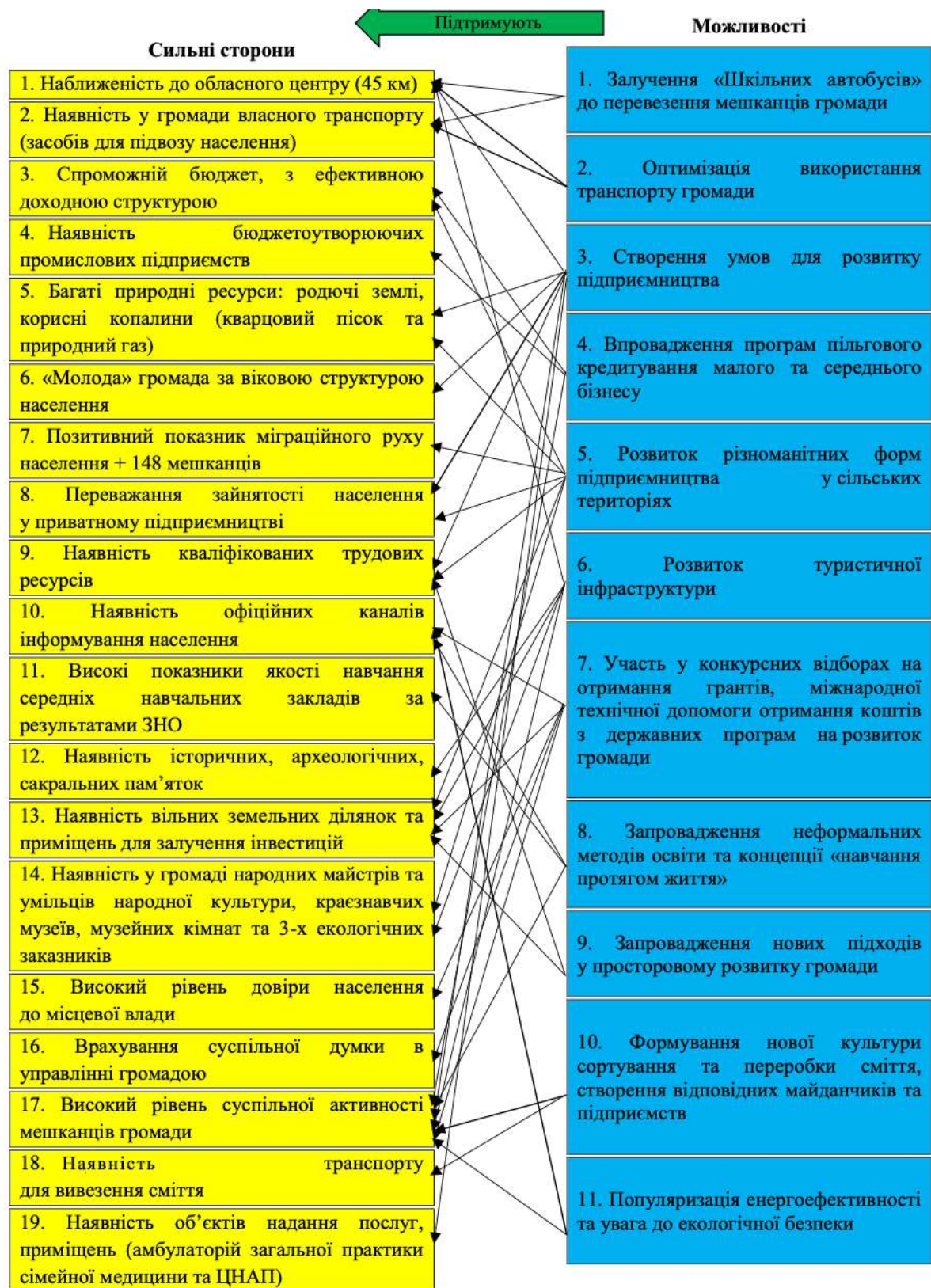

Рис.19. Взаємозв'язки факторів SWOT у секторі «Порівняльні переваги» (тип стратегії- агресивна, наступальна)

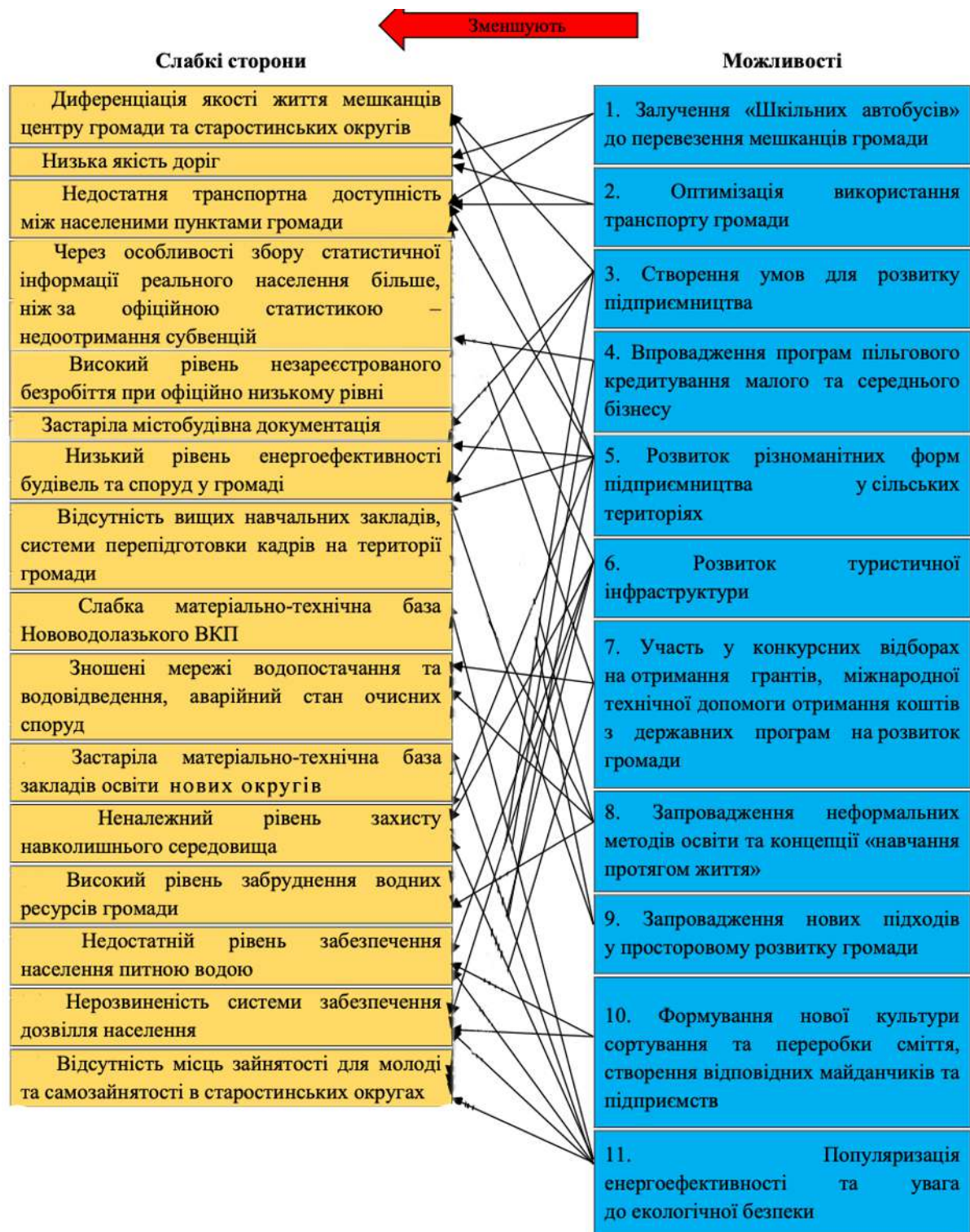

Рис.20. Взаємозв'язки факторів SWOT у секторі «Виклики» (тип стратегії-динамічна, конкурентна)

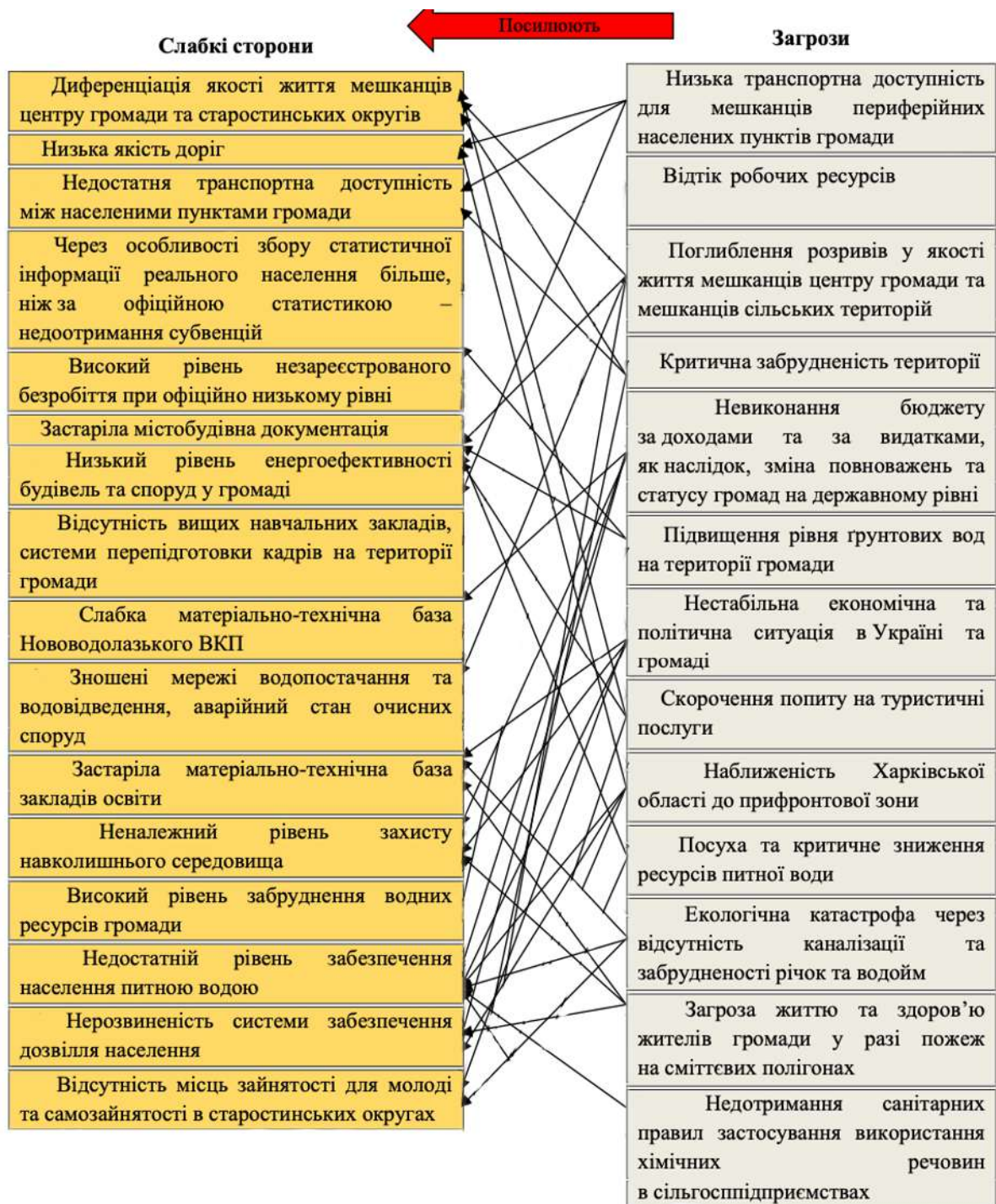

Рис.21. Взаємозв'язки факторів SWOT у секторі «Ризики» (тип стратегії-оборонна)

4.3. Висновки та ідентифікація пріоритетів розвитку

Порівняльні переваги

(визначені в результаті аналізу сильних сторін і можливостей)

Активізація євроінтеграційних процесів та активне подальше впровадження реформи місцевого самоврядування в Україні сприятиме зростанню зацікавленості інвесторів до України. Такі сильні сторони Нововодолазької громади як наближеність до обласного центру (45 км), наявність природних ресурсів (родючі землі, кварцовий пісок, природний газ), кваліфікованих трудових ресурсів, вільних земельних ділянок та приміщень, доступних для інвестування, високий рівень суспільної активності мешканців громади обумовлюють можливість стимулювати підтримку та створення за рахунок інвесторів (грантових коштів, МТД) нових високотехнологічних підприємств, молодіжних стартапів, що призведе до зростання рівня зайнятості та доходів населення.

Серед населення України та Європи зростає популярність сільського, зеленого, культурного, світоглядного туризму, чим може скористатися Нововодолазька громада, на території якої розташовано 3 екологічних заказники, краєзнавчий музей, ведуть активну діяльність народні майстри та умільці народної культури. Крім того, близьке розташування громади до обласного центру та зручне сполучення створюють умови для розвитку у громаді туристичних маршрутів вихідного дня.

Сприятливі природно-кліматичні умови громади є передумовою для успішного використання відновлювальних та незалежних джерел енергії, що все більше з кожним днем актуалізуються в країні.

Високий рівень суспільної активності мешканців громади та домінування у структурі населення громади молоді створюють умови для розвитку неформальних моделей навчання (проведення різноманітних тренінгів, воркшопів, семінарів), що стане однією з конкурентних переваг громади при участі у конкурсних відборах на отримання грантового фінансування, МТД з метою підвищення рівня добробуту її мешканців.

Виклики

(визначені в результаті аналізу слабких сторін і можливостей)

Активність громади у залученні ресурсів грантових проєктів, МТД, можуть сприяти створенню інфраструктури розвитку різноманітних форм підприємництва, самозайнятості молоді в старостинських округах та підвищенню рівня суспільної активності мешканців.

Кількість малих підприємств може збільшитися за рахунок покращення бізнес-клімату в Україні і в громаді та, опосередковано, – зростання популярності сільського, зеленого, культурного туризму.

Ризики

(визначені в результаті аналізу слабких сторін і загроз)

Згортання реформ та, як наслідок цього, скорочення обсягів фінансової підтримки ТГ обмежуватиме реконструкцію інженерно-технічних комунікацій, доріг, закладів соціальної сфери громади.

Відтік за межі громади кваліфікованих кадрів обмежуватиме розвиток існуючих підприємств та залучення іноземних інвесторів, а також матиме негативні наслідки для зростання демографічного навантаження особами старшого віку, чим спричинятиме додаткові витрати місцевого бюджету.

Подальше зниження рівня ґрунтових вод загострюватиме проблеми водопостачання у селах громади.

5. Стратегічні, операційні цілі та стратегічне бачення.

Базуючись на результатах соціально-економічного аналізу, SWOT/TOWS- аналізу та висновках, члени Робочої групи визначили пріоритетні напрями розвитку громади, підвищення добробуту населення, покращення економічного та соціального становища, більш ефективного використання наявних ресурсів.

Таким чином, є три головні сфери зосередження зусиль на розвиток Нововодолазької селищної територіальної громади:

1. Розвиток економічного потенціалу громади, оскільки процеси реформування економіки нашої держави та наявний у громади потенціал надають широкі можливості для розвитку цієї сфери.

2. Підвищення якості життя мешканців громади, оскільки саме там існує найбільше відставання у якості життя, що призводить до негативних соціальних та демографічних наслідків, але разом з тим сільські території мають великий потенціал щодо залучення інвестицій.

3. Ефективне управління громадою, оскільки основами розвитку є посилення відповідальності місцевої влади за ефективне використання ресурсів громади, перехід від освоєння бюджетних коштів до проєктного управління, залучення міжнародної технічної допомоги та впровадження принципів суспільно-приватного партнерства.

Для досягнення стратегічного бачення, за кожною стратегічною ціллю були визначені операційні цілі. Розроблення і досягнення цілей формує основу для управління громадою. Стратегічні цілі повинні давати відповідь на запитання, що необхідно зробити, щоб досягти бачення розвитку громади:

Нововодолазька селищна територіальна громада – перлина Слобожанщини, багата корисними копалинами та родючими землями.

Інвестиційно приваблива територія з потенціалом для розвитку промисловості, підприємництва та сільського господарства, де легко відкрити та вести власний бізнес.

Громада економічно активних людей з доступною та якісною системою освіти, розвинутим культурним простором та гарантованим високим рівнем надання медичних послуг.

Туристично приваблива територія (зона зеленого туризму).

Громада ширих і привітних людей, затишна і комфортна для проживання, відпочинку та занять спортом

Екологічно безпечна територія, де значна увага приділяється збереженню довкілля.

1. Розвиток економічного потенціалу громади.

- 1.1. Створення умов для розвитку бізнес-середовища.
- 1.2. Підвищення інвестиційної привабливості громади.
- 1.3. Розвиток агропідприємництва та підвищення доходів сільських домогосподарств.
- 1.4. Підвищення енергетичної ефективності, популяризація енергозбереження.
- 1.5. Створення та розвиток туристичних об'єктів, продуктів та мереж.

2. Підвищення якості життя мешканців громади.

- 2.1. Створення умов для розвитку освітнього простору.
- 2.2. Підвищення рівня надання медичних послуг.
- 2.3. Забезпечення умов для розвитку сфери культури та популяризація культурної спадщини.
- 2.4. Модернізація та розвиток інфраструктури громади.
- 2.5. Підвищення рівня громадської безпеки та соціального захисту мешканців.
- 2.6. Екологічна безпека, збереження довкілля та водних об'єктів.
- 2.7. Розвиток системи поводження з ТПВ.

3. Ефективне управління громадою.

- 3.1. Розвиток партнерських зв'язків, міжнародна співпраця.
- 3.2. Інформатизація суспільного простору та відкритість влади.
- 3.3. Розвиток публічного середовища через національно-патріотичне виховання та підвищення рівня громадянської свідомості.
- 3.4. Впровадження прогресивних технологій управління місцевим розвитком.

6. План реалізації Стратегії

В основу Плану реалізації Стратегії лягли проектні ідеї, відібрані та доопрацьовані членами Робочої групи на основі пропозицій, що надійшли від депутатів та мешканців Нововодолазької селищної територіальної громади.

Часові рамки і засоби реалізації

План реалізації Стратегії складається з трьох Стратегічних програм у відповідності зі стратегічними цілями Стратегії, які реалізуються через виконання технічних завдань на проекти місцевого розвитку упродовж 2021– 2025 років. Впровадження проектів можливе через:

- внесення заходів до плану соціально-економічного розвитку громади, можливо – галузевих програм;
- залучення коштів Державного фонду регіонального розвитку;
- залучення фінансування від проектів та програм міжнародної технічної допомоги суб'єктами місцевого розвитку різних організаційно-правових форм;
- залучення співфінансування від мешканців громади (де це передбачено умовами проекту).

Стратегічна програма 1. Розвиток економічного потенціалу громади.

Назва програми і проекту	Номер стратегічної цілі, операційної цілі	Примітка
«Територіальний маркетинг, створення бренду, інвестиційного паспорту громади»	С.Ц.1 Операційна ціль 1.2	2021-2023
«Формування інвестиційної інфраструктури для співробітництва з потенційними українськими та міжнародними інвесторами»	С.Ц.1 Операційна ціль 1.2	2021-2023
«Оптимізація споживання енергоресурсів»	С.Ц.1 Операційна ціль 1.4	2021-2023
«Забезпечення функціонування туристичних маршрутів»	С.Ц.2. Операційна ціль 1.5	2021-2023
«Туристична промоція громади»	С.Ц.1. Операційна ціль 1.5	2021-2023
«Активізація фестивального життя»	С.Ц.1. Операційна ціль 1.5	2021-2023

Стратегічна програма 2. Підвищення якості життя мешканців громади

Назва програми і проєкту	Номер стратегічної цілі, номер операційної цілі	Примітка
«Ремонт дорожнього покриття»	С.Ц.2.Операційна ціль 2.4	2021-2023
«Розчищення русла річок, очищення ставків, укріплення дамб»	С.Ц.4. Операційна ціль 2.6	2021-2023
«Благоустрій території громади»	С.Ц.2.Операційна ціль 2.4	2021-2023
«Ефективна робота Нововодолазького ВКП»	С.Ц.2.Операційна ціль 2.4	2021-2023
«Підвищення якості водопостачання та водовідведення»	С.Ц.2.Операційна ціль 2.4	2021-2023
«Зменшення негативного впливу джерел, забруднюючих навколишнє середовище»	С.Ц.2. Операційна ціль 2.6	2021-2023
«Створення та забезпечення ефективної роботи комунальних підприємств»	С.Ц.2. Операційна ціль 2.4	2021-2023
«Розширення спортивної інфраструктури»	С.Ц.2.Операційна ціль 2.4	2021-2023
«Матеріально-технічне забезпечення закладів культури»	С.Ц.2.Операційна ціль 2.3	2021-2023
«Організація надання культурних послуг згідно з вимогами часу»	С.Ц.2.Операційна ціль 2.3.	2021-2023
«Бібліотеки не для книг, а для людей»	С.Ц.2.Операційна ціль 2.3	2021-2023
«Забезпечення змістовного відпочинку мешканців громади»	С.Ц.2. Операційна ціль 2.3	2021-2023
«Відремонтовані приміщення закладів освіти – комфортні умови навчання»	С.Ц.2.Операційна ціль 2.1	2021-2023
«Матеріальна база освітніх закладів – основа розвитку»	С.Ц.2.Операційна ціль 2.1	2021-2023
«Інклюзивний простір - вимога часу»	С.Ц.2.Операційна ціль 2.1	2021-2023
«Підвищення кваліфікації педагогічних працівників»	С.Ц.2.Операційна ціль 2.1	2021-2023
«Організація ефективної роботи комунального некомерційного підприємства «Центр первинної медико-санітарної допомоги» Нововодолазької селищної ради	С.Ц.2.Операційна ціль 2.2	2021-2023
«Захист населення у разі виникнення надзвичайних ситуацій»	С.Ц.2.Операційна ціль 2.5	2021-2023
«Упровадження нових форм організації поводження з ТПВ»	С.Ц.2. Операційна ціль 2.7	2021-2023

«Підвищення рівня соціального захисту мешканців громади»	С.Ц.2.Операційна ціль 2.5	2021-2023
--	---------------------------	-----------

Стратегічна програма 3. Ефективне управління громадою

Назва програми і проекту	Номер стратегічної цілі, номер операційної цілі	Примітка
«Формування культури здорового способу життя»	С.Ц.3.Операційна ціль 3.3	2021-2023
«Інформатизація громади»	С.Ц.3.Операційна ціль 3.2	2021-2023
«Національно-патріотичне виховання дітей та молоді громади»	С.Ц.3.Операційна ціль 3.3	2021-2023
«Міжнародна мобільність та міжнародна співпраця»	С.Ц.3.Операційна ціль 3.1	2021-2023
«Відкритість і ефективність врядування та розвиток громадянського суспільства»	С.Ц.3.Операційна ціль 3.2	2021-2023
«Організація освітніх заходів для покращення ефективного управління місцевим розвитком»	С.Ц.3.Операційна ціль 3.4	2021-2023

6.1. Очікувані результати та покращення

Реалізація стратегічної цілі No 1 «Розвиток економічного потенціалу громади» у середньо- та довгостроковій перспективі призведе до наступних результатів:

- диверсифікація економічної діяльності;
- розвиток підприємництва і конкурентоспроможності місцевої економіки;
- створення нових робочих місць, зменшення відтоку населення з громади;
- залучення інвестицій;
- зростання рівня заробітної плати відносно середньообласних показників;
- зменшення витрат на енергію в приміщеннях держустанов та соцсфери;
- збільшення споживання енергії, яка походить із відновлювальних джерел;
- підвищення рівня культури мешканців громади щодо енергоефективності та енергозбереження;
- створення туристичних маршрутів, в т.ч. турів вихідного дня, турів з елементами активного відпочинку;
- проведенний ремонт або створення облаштованих туристичних та екскурсійних об'єктів, місць відпочинку туристів, оглядових майданчиків, зелених садиб, разом з системою інформаційних знаків;

- створення нових робочих місць у туристичній сфері економіки громади;

- збільшення обсягів продажу туристичних продуктів та послуг.

Реалізація стратегічної цілі №2 «Підвищення якості життя мешканців громади» у середньо- та довгостроковій перспективі призведе до наступних результатів:

- забезпеченість якісною, доступною загальною та дошкільною освітою;

- продовження застосування неформальних методів освіти і концепцій «нова українська школа» та «навчання протягом життя»;

- покращення якості медичного обслуговування;

- покращення матеріально-технічної бази закладів освіти, медицини та культури;

- модернізація і розвиток дорожньої та пішохідної інфраструктури;

- забезпечення якісним централізованим водопостачанням та водовідведенням;

- поліпшення і розвиток спортивної інфраструктури громади;

- покращення якості життя осіб поважного віку (60+);

- відновлення та ефективне використання лісових угідь;

- відновлення водних ресурсів громади та якісна питна вода;

- створення системи збору, сортування та утилізації відходів;

- підвищення екологічної свідомості мешканців та діюча система громадського екологічного моніторингу середовища в громаді;

- належний рівень громадської безпеки.

Реалізація стратегічної цілі №3 «Ефективне управління громадою»

у середньо- та довгостроковій перспективі призведе до наступних результатів:

- підписання договорів про співробітництво територіальних громад;

- забезпечення якісним інтернет-зв'язком старостинських округів;

- наявність договорів міжнародної співпраці;

- ефективне функціонування Бюджету участі (громадського бюджету);

- регулярне отримання міжнародної технічної допомоги;

- залучення грантових коштів для розвитку громади.

7. Узгодженість Стратегії з програмними та стратегічними документами.

Зв'язок між Стратегією розвитку Нововодолазької селищної територіальної громади та іншими стратегічними документами

Управління територіальним розвитком, тобто управління публічними справами, належить до повноважень місцевого самоврядування громади, має відповідати стратегічним документам різного рівня, які стосуються як регіональної, так і національної політики.

Документи ЄС

Угода про асоціацію між ЄС та Україною

Угода про асоціацію між Україною та ЄС, яка означає великий крок суспільної та економічної інтеграції українського суспільства, була підписана 27 червня 2014 року та ратифікована Верховною Радою України і Європейським парламентом 16 вересня 2014 року. Згідно з угодою передбачається поглиблення співробітництва між Україною та ЄС, проведення ряду реформ,

зокрема, спрямованих на: підвищення рівня поваги до демократичних принципів, верховенства права і належного державного управління, прав і основоположних свобод людини, у тому числі права національних меншин, недопущення дискримінації людей, які належать до національних меншин, і поваги до різноманіття, а також сприяння посиленню внутрішніх політичних реформ; посилення співробітництва і діалогу з питань міжнародної безпеки та кризового управління, зокрема для реагування на глобальні та регіональні виклики і ключові загрози.

У рамках Угоди про асоціацію ЄС та Україна зобов'язуються посилити діалог і співробітництво з питань міграції, надання притулку та прикордонного контролю.

В угоді також відображено зобов'язання щодо боротьби з організованою злочинністю та відмиванням грошей, скорочення пропозиції та попиту на заборонені наркотичні засоби й посилення співробітництва у боротьбі з тероризмом. Угода передбачає, що ЄС і Україна застосовуватимуть ефективні заходи для недопущення шахрайства, корупції та будь-яких інших незаконних дій, а також боротьбу з ними.

Також угода передбачає поступове наближення законодавства України до правил ЄС, а також, де доцільно, до міжнародних норм і стандартів. В статті 4 Угоди йдеться про встановлення Поглибленої та Всеосяжної Зони Вільної Торгівлі (ПВЗВТ), ця частина вступила в силу 1 січня 2016 року.

Український бізнес-сектор отримав нові перспективи, оскільки Угода сприяє і передбачає наступне:

- нові можливості для експорту в ЄС завдяки зниженню тарифних і нетарифних бар'єрів для виходу на ринок ЄС,
- поліпшення доступу на ринки третіх країн завдяки переходу на міжнародні стандарти в сфері торгівлі, що буде означати спрощення ведення бізнесу,
- кращий внутрішній бізнес-клімат, який підвищить довіру та інтерес зовнішніх інвесторів,
- поступове зростання внутрішньої конкуренції за рахунок поступової лібералізації тарифних і нетарифних обмежень торгівлі, ефектом чого стане підвищена конкурентоспроможність підприємництва,
- зростання витрат на дотримання «соціальних» стандартів, зокрема – вимог безпеки праці, екологічних стандартів, надання певного рівня соціального забезпечення, завдяки чому підвищиться соціальний рівень та покращиться суспільна відповідальність бізнесу.

Окрім того, соціальний стан населення України має шанси поступово змінюватися за рахунок зростання доходів і створення нових робочих місць, підвищення рівня соціальної захищеності, доступу до ширшого та якіснішого асортименту продукції. Разом з цим з'являються нові вимоги до рівня та профілю кваліфікації робітників, що повинно призвести до створення нових стандартів на ринку праці та підвищення професійного потенціалу населення. Реалізація Угоди зможе також дати поштовх локальному та регіональному розвитку завдяки додатковим надходженням в бюджет, покращенню функціонування та ефективності публічної адміністрації та фінансів, проведенню необхідних соціально-економічних реформ, що в тому числі будуть можливі завдяки отриманню міжнародної фінансової та технічної допомоги з метою пристосування до лібералізації економіки та обмеження загроз.

Національні документи

Відповідні українські національні документи є важливими для розуміння спільних цілей з Європейським Союзом, а відтак обрання спільних напрямків розвитку позитивно впливатиме на глибшу інтеграцію України з європейською спільнотою та тісніші міжнародні зв'язки.

«Цілі сталого розвитку: Україна»

Згідно з указом Президента України від 30 вересня 2019 року «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», який підтримує проголошені резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1 глобальні цілі сталого розвитку до 2030 року та результати їх адаптації з урахуванням специфіки розвитку України, повинні забезпечувати:

- 1) подолання бідності;
- 2) подолання голоду, досягнення продовольчої безпеки, поліпшення харчування і сприяння сталому розвитку сільського господарства;
- 3) забезпечення здорового способу життя та сприяння благополуччю для всіх у будь-якому віці;
- 4) забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх;
- 5) забезпечення гендерної рівності, розширення прав і можливостей усіх жінок та дівчат;
- 6) забезпечення доступності та сталого управління водними ресурсами та санітарією;
- 7) забезпечення доступу до недорогих, надійних, стійких і сучасних джерел енергії для всіх;
- 8) сприяння поступальному, всеохоплюючому та сталому економічному зростанню, повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для всіх;
- 9) створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохоплюючій і сталій індустріалізації та інноваціям;
- 10) скорочення нерівності;
- 11) забезпечення відкритості, безпеки, життєстійкості й екологічної стійкості міст, інших населених пунктів;
- 12) забезпечення переходу до раціональних моделей споживання і виробництва;
- 13) вжиття невідкладних заходів щодо боротьби зі зміною клімату та її наслідками;
- 14) збереження та раціональне використання океанів, морів і морських ресурсів в інтересах сталого розвитку;
- 15) захист та відновлення екосистем суші та сприяння їх раціональному використанню, раціональне лісокористування, боротьба з опустелюванням, припинення і повернення назад (розвертання) процесу деградації земель та зупинка процесу втрати біорізноманіття;
- 16) сприяння побудові миролюбного і відкритого суспільства в інтересах сталого розвитку, забезпечення доступу до правосуддя для всіх і створення ефективних, підзвітних та заснованих на широкій участі інституцій на всіх рівнях;
- 17) зміцнення засобів здійснення й активізація роботи в рамках глобального партнерства в інтересах сталого розвитку.

Стратегія розвитку Нововодолазької селищної територіальної громади взаємопов'язана зі Стратегією розвитку Харківської області на 2021-2027 роки.

Нижче представлено результати порівняльного аналізу:

Узгодження Стратегії Нововодолазької територіальної громади зі Стратегією розвитку Харківської області

Стратегія розвитку Харківської області на 2021-2027 роки	Стратегія розвитку Нововодолазької територіальної громади
Стратегічна ціль № 1 Забезпечення високої якості життя населення на всьому просторі регіону	Стратегічна ціль № 2: Підвищення якості життя мешканців громади
Оперативні та операційні цілі	
1.1 Організація доступної та ефективної системи надання медичних послуг і створення умов для здорового способу життя населення.	2.2 Підвищення рівня надання медичних послуг.
1.2 Забезпечення доступних та якісних комунальних послуг у містах та енергозабезпечення сільського населення.	1.4 Підвищення енергетичної ефективності, популяризація енергозбереження.
1.3 Забезпечення доступної і якісної освіти на всіх рівнях.	2.1 Створення умов для розвитку освітнього простору.
1.4 Забезпечення соціального захисту населення та гендерної рівності.	2.5 Підвищення рівня громадської безпеки та соціального захисту мешканців.
1.5 Забезпечення гармонійного фізичного та духовного розвитку всіх верств населення.	2.1 Створення умов для розвитку освітнього простору. 2.2 Підвищення рівня надання медичних послуг. 2.4 Модернізація та розвиток інфраструктури громади. 3.3 Розвиток публічного середовища через національно-патріотичне виховання та підвищення рівня громадянської свідомості.
1.6 Забезпечення правопорядку та публічної безпеки.	2.5 Підвищення рівня громадської безпеки та соціального захисту мешканців.

1.7 Розвиток внутрішнього та в'їзного туризму.	1.5 Створення та розвиток туристичних об'єктів, продуктів та мереж.
--	---

Стратегія розвитку Харківської області на 2021- 2027 роки	Стратегія розвитку Нововодолазької територіальної громади
Стратегічна ціль № 2. Створення чистого оточуючого середовища на всьому просторі регіону	Стратегічна ціль № 2: Підвищення якості життя мешканців громади
Оперативні та операційні цілі	
2.1 Поліпшення стану атмосферного повітря та запобігання змінам клімату.	2.6 Екологічна безпека, збереження довкілля та водних об'єктів.
2.2 Охорона та раціональне використання водних ресурсів.	2.6 Екологічна безпека, збереження довкілля та водних об'єктів.
2.3 Забезпечення якісного стану та відновлення деградованих еродованих земель і ґрунтів.	2.6 Екологічна безпека, збереження довкілля та водних об'єктів.
2.4 Збільшення лісистості області і збереження біорізноманіття.	2.6 Екологічна безпека, збереження довкілля та водних об'єктів.
2.5 Створення ефективної системи поводження з твердими побутовими відходами.	2.7 Розвиток системи поводження з ТПВ.

Стратегія розвитку Харківської області на 2021-2027 роки	Стратегія розвитку Нововодолазької територіальної громади
Стратегічна ціль № 3 Побудова конкуренто-спроможної та смарт-спеціалізованої просторової економіки з високою доданою вартістю	Стратегічна ціль №1: Розвиток економічного потенціалу громади
Оперативні та операційні цілі	
3.1 Розвиток сільських територій і територіальних громад шляхом створення робочих місць на базі фермерських і селянських господарств і їх кооперацій.	1.3 Розвиток агропідприємництва та підвищення доходів сільських домогосподарств.
3.2 Підтримка розвитку малого та середнього бізнесу.	1.1 Створення умов для розвитку бізнес-середовища.
3.3 Створення інноваційної та креативної економіки середніх і малих міст регіону.	1.1 Створення умов для розвитку бізнес-середовища
3.5 Енергозабезпечення і створення ефективної системи енергозбереження в регіоні.	1.4 Підвищення енергетичної ефективності, популяризація енергозбереження

Стратегія розвитку Харківської області на 2021-2027 роки	Стратегія розвитку Нововодолазької територіальної громади
Стратегічна ціль № 4. Забезпечення інвестиційно привабливого клімату в регіоні і створення інноваційної та інвестиційної інфраструктури	Стратегічна ціль №1: Розвиток економічного потенціалу громади; Стратегічна ціль № 2: Підвищення якості життя мешканців громади
1. Організація системи залучення та супроводження інвестицій	1.2 Підвищення інвестиційної привабливості громади 3.1 Розвиток партнерських зв'язків, міжнародна співпраця
2. Інституційне й інфраструктурне забезпечення інноваційної та інвестиційної діяльності, формування регіональної інноваційної системи	2.4 Модернізація та розвиток інфраструктури громади
3. Розвиток транспортної інфраструктури та сполучення	2.4 Модернізація та розвиток інфраструктури громади

Стратегія розвитку Харківської області на 2021-2027 роки	Стратегія розвитку Нововодолазької територіальної громади
Стратегічна ціль № 5. Забезпечення європейського рівня управління та самоврядування в регіоні	Стратегічна ціль № 3: Ефективне управління громадою
1. Проведення ефективної адміністративно-територіальної реформи зі створенням фінансового самодостатніх територіальних громад	3.4 Впровадження прогресивних технологій управління місцевим розвитком.
2. Упровадження системи електронного врядування в роботу регіональних і місцевих органів влади	3.2 Інформатизація суспільного простору та відкритість влади
3. Підтримка розвитку інституцій громадянського суспільства	3.3 Розвиток публічного середовища через національно-патріотичне виховання та підвищення рівня громадянської свідомості
4. Організація системи підготовки та перепідготовки держслужбовців місцевого самоврядування	3.4 Впровадження прогресивних технологій управління місцевим розвитком.

5. Модернізація інформаційно-комунікативного регіонального простору	3.2 Інформатизація суспільного простору та відкритість влади
---	--

8. Система впровадження і моніторингу реалізації стратегії

Впровадження Стратегії розвитку Нововодолазької ТГ полягає у реалізації сформульованих у ній стратегічних і операційних цілей та завдань. Щоб Стратегія досягнула своїх результатів, влада й усі суб'єкти, відповідальні за виконання окремих завдань, повинні брати активну участь у реалізації окремих цілей.

Для успішної та ефективної реалізації положень Стратегії необхідним є створення системи постійного моніторингу, контролю і оцінки результатів. Моніторинг Стратегії полягає у періодичній оцінці ступеня реалізації завдань, вказаних у плані реалізації. Це дозволяє проводити постійну оцінку рівня виконання кожного завдання, а тим самим і перевіряти, якою мірою вдалося досягнути окремих операційних та стратегічних цілей.

Процедура звітування про реалізацію документа

За моніторинг процесу впровадження Стратегії відповідає відділ економічного розвитку та інвестицій Нововодолазької селищної ради. Щорічно відділ економічного розвитку та інвестицій систематизує інформацію про реалізацію проектів Стратегії.

На підставі результатів моніторингу, один раз на рік спеціалісти відділу економічного розвитку та інвестицій виносять на засідання сесії Нововодолазької селищної ради моніторинговий звіт про результати впровадження Стратегії розвитку згідно з планом реалізації. Аналіз фінансових потреб надається до депутатської комісії з питань фінансів, бюджету, місцевих податків, зборів та пільг, економічного розвитку, для урахування під час розробки проекту бюджету на наступний рік.

Процедура актуалізації документа

Щоб забезпечити достатнє пристосування до змін у соціально-економічному становищі громади, раз на три роки Стратегія актуалізується та розробляється новий План реалізації.

Актуалізацією займатиметься Робоча група, склад якої затверджений Розпорядженням селищного голови.

Робоча група розробляє новий План реалізації Стратегії. Потім він затверджується на засіданні сесії селищної ради. Після завершення періоду, охопленого Стратегією, відділ економічного розвитку та інвестицій готує кінцевий звіт про реалізацію Стратегії.

Виконавці

Робоча група із внесення змін до Стратегії розвитку

Голова: Єсін О.С.

Заступник голови: Іващенко Л.М.

Секретар: Пікалова А.Б.

Члени Робочої групи: Єфіменко А.В., Столяренко В.М., Степаненко Н.Є., Шевченко Я.В., Щербина С.М., Грубник Т.М., Семикрас С.В., В.В., Мантула Н.С., Хихля О.М., Машура Д.В., Беліба Л.П., Ноздрін М.М., Бирка В.П., Власенко Р.С., Голоवेशко О.Г., Дідусенко С.О., Фадеев В.В., Шинкаренко С.М., Масловський О.В., Афанасенко П.М., Євглевська Н.Ю., Козачок О.М., Гладкоскок В.Ю., Мороз Л.М., Харчевнікова Т.М., Шевченко В.В., Шахіяров О.О., Колісник О.І., Семенко О.М.

Члени фокус-груп: Слиш Л.О., Ступак М.Л., Федоренко Т.О., Антоненко В.Т., Андрієнко Л.А., Пражевський О.В., Килипко А.М., Абрамович А.Ю., Макієва І.В., Ковтун О.Д., Кучеренко Т.Л., Рубан Л.О., Пугач Д.А., Розторгуєва В.А., Абрамович І.В., Ярошенко Л.І., Меренкова Н.М., Ярошенко Н.О., Андрущенко С.О., Карбань Н.О., Нежива Н.П., Ковратенко О.М., Ковратенко С.М., Недорубко Н.В., Лугова Л.П., Лисенко Н.М., Олійник А.С., Фомяченко В.В., Хільченко Л.П., Головаш В.М., Хіценко В.С., Ярошенко О.С., Манн Л.М., Яковенко О.М., Чернієнко Л.П., Хамаєва Т.Ю., Несміян В.В., Марюхна Н.І., Огурцов С.І., Тимченко Н.Д., Попазова Л.М.

Список ілюстрацій

Рис. 1. Принципи місцевого розвитку.....	6
Рис. 2. Структурні компоненти потенціалу громади.....	7
Рис. 3. Думка мешканців щодо основних ресурсів розвитку громади.....	9
Рис. 4. Порівняльна характеристика громад Харківської області за чисельністю населення.....	9
Рис. 5. Порівняльна характеристика структури земельного фонду Нововодолазької громади та України.....	11
Рис. 6. Результати анкетування мешканців громади стосовно стану доріг та транспортного сполучення.....	14
Рис. 7. Фінансовий стан та бюджет громади.....	29
Рис. 8. Структура надходжень бюджету громади у 2018, 2019, 2020 роках та планові показники на 2021 рік.....	29
Рис. 9. Структура видатків бюджету громади у 2018, 2019, 2020 роках та планові показники на 2021 рік	30
Рис. 10. Результати анкетування щодо відчутних змін на краще протягом останніх років.....	31
Рис. 11. Сфери життєдіяльності, що потребують уваги на думку мешканців.....	32
Рис. 12. Першочергові завдання, які слід вирішити для розвитку громади.....	33
Рис. 13. Фінансова інфраструктура Нововодолазької селищної територіальної громади	35
Рис. 14. Результати анкетування щодо вуличного освітлення.....	41
Рис. 15. Анкетування стосовно питань, пов'язаних з благоустроєм громади та екологією.....	42
Рис. 16. Оцінка якості освітніх послуг.....	47
Рис. 17. Оцінка якості медичних послуг.....	53
Рис. 18. Оцінка якості організації культурного та спортивного життя.....	60
Рис. 19. Взаємозв'язки факторів SWOT у секторі «Порівняльні переваги» (тип стратегії – агресивна, наступальна).....	67
Рис. 20. Взаємозв'язки факторів SWOT у секторі «Виклики» (тип стратегії - динамічна, конкурентна).....	68
Рис. 21. Взаємозв'язки факторів SWOT у секторі «Ризики» (тип стратегії - оборонна).....	69

Список таблиць

Таб. 1. Порівняльна характеристика громади та району	9
Таб. 2. Міжнародна доступність Нововодолазької громади.....	13
Таб. 3. Відстань від адміністративного центру до старостинських округів громади.....	13
Таб. 4. Основна промислова група громади	37
Таб. 5. Загальна і відносна чисельність ФОП у громаді.....	39
Таб.6. Рівень підприємницької діяльності	39
Таб. 7. Чисельність населення громади.....	43
Таб. 8. Фактори SWOT Нововодолазької громади.....	66